

A person is shown from the chest up, holding a camera with both hands. The camera is a vintage-style SLR with a leather strap. The person is wearing a dark, collared shirt. The entire image has a dark teal overlay. Large white text '2019' is centered over the camera. Above it, the text 'EKONOMISK ÖVERSIKT' is written in a smaller, white, sans-serif font. At the bottom, the word 'STOCKMANN' is written in a bold, white, sans-serif font.

EKONOMISK ÖVERSIKT

20
19

STOCKMANN

INNEHÅLL

Styrelsen verksamhetsberättelse	3
Nyckeltal	10
Aktier och aktiekapital	15
KONCERNENS BOKSLUT	
Koncernens resultaträkning	17
Koncernens balansräkning	18
Koncernens kassaflödesanalys	19
Kalkyl över förändringar i koncernens eget kapital	20
Noter till koncernens bokslut	22
MODERBOLAGETS BOKSLUT	
Moderbolagets resultaträkning	72
Moderbolagets balansräkning	73
Moderbolagets kassaflödesanalys	75
Noter till moderbolagets bokslut	76
Styrelsens förslag till disposition av de utdelnings- bara medlen och räkenskapsperiodens resultat	85
Revisionsberättelse	86

STYRELSENS VERKSAMHETS- BERÄTTELSE

Koncernens omsättning uppgick år 2019 till 960,4 miljoner euro (1 018,8), en minskning på 4,5 % enligt jämförbara valutakurser. Bruttomarginalen var 56,3 % (56,9). Rörelseresultatet uppgick till 13,3 miljoner euro (-5,0). Det justerade rörelseresultatet uppgick till 29,0 miljoner euro (28,4, eller 10,4 exklusive Nevsky Centre). Resultatet per aktie uppgick till -0,84 euro (-0,68). Det justerade resultatet per aktie uppgick till -0,63 euro (-0,22). Styrelsen kommer att föreslå att ingen dividend utbetalas för räkenskapsåret 2019.

STRATEGI

Lindex mål är att fortsättningsvis stärka sin internationella tillväxt och i synnerhet den digitala transformationen. Lindex har en stark marknadsställning i Norden, med en snabbt växande nät-handelsverksamhet genom sina egna kanaler och tillsammans med sina globala näthandelspartners, ett välpresterande och flexibelt butiksnätverk samt en ökande lönsamhet. I enlighet med vad som tidigare meddelats, fortsätter Stockmann att undersöka strategiska alternativ för Lindex ägarskap.

Stockmanns-enhetens tvååriga förnyelseprocess framskrider bra. Målet är att positionera Stockmann som en marknadsplats för ett gott liv som erbjuder de bästa och mest inspirerande produkter inom mode, skönhet och hem. Fokuseringen ligger starkt på en utomordentlig kundbetjäning och kvalitativa kundupplevelser. Utbudet förnyas och graden av hållbara varumärken ökas för att bättre möta våra kunders behov.

Såväl Stockmann som Lindex fortsätter att systematiskt utveckla sina digitala tjänster och teknologiska lösningar i syfte att stärka den flerkanaliga approachen. Stockmann förnyar sina varuhus i Helsingfors och Jumbo och lanserar en ny nätbutik under sommaren 2020.

Stockmann-enhetens förnyelseprogram som inkluderar kostnadsinbesparingar och andra effektivitetsåtgärder fortsätter som planerat. För att vända Stockmanns resultat och göra det lönsamt, krävs en betydande förnyelse av verksamheten jämte en kostnadsreducering.

Den 1 juli 2019 introducerades en ny verksamhetsmodell och ny struktur, och ca 150 tjänster avslutades. Från och med den 1 februari 2020 förenklade Stockmann-affärsenheten sin struktur ytterligare, och lanserade en ny kund- och kategoribaserad organisation. Inbesparingarna blev redan synliga i slutet av år 2019 och blir tydliga i resultatet för år 2020. Ungefär en tredjedel av inbesparingsmålet uppnåddes under år 2019.

År 2019 omförhandlade Stockmann sina kontrakt med flera ICT-partners och uppnådde kostnadsinbesparingar. I oktober introducerades också ett nytt stamkundprogram, och marknadsföringsinsatserna riktas på ett nytt fokuserat sätt.

VERKSAMHETSOMGIVNING

Osäkerheterna i den globala ekonomin, pga. t.ex. Brexit och handelskriget mellan USA och Kina, fortsatte under det fjärde kvartalet.

Konsumenternas förtroendeindex inom den finländska ekonomin har varit negativt fr.o.m. januari 2019, och var ökande negativt under det fjärde kvartalet år 2019. Modemarknaden i Finland i januari–december minskade och var -0,6 % (-2,6, källa: Statistikcentralen, Finland och Muoti- ja Urheilukauppa TMA). Den svenska kronan försvagades gentemot euron under år 2019.

I Sverige fortsatte den ekonomiska situationen sin stabila utveckling. Modemarknaden i Sverige i januari–december minskade och var -1,8 % (-3,0, källa: Svensk Handel, Stilindex).

Detaljhandeln fortsatte sin tillväxt i både Estland och Lettland.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT INOM KVARVARANDE VERKSAMHETER

Koncernens siffror för år 2019 inkluderar förändringar pga. IFRS 16. Jämförelsesiffrorna för år 2018 är inte omräknade. Ytterligare information om förändringarna i redovisningsprinciperna finns i noterna till delårsrapporten.

Stockmannkoncernens omsättning för året uppgick till 960,4 miljoner euro (1 018,8). Omsättningen minskade med 5,7 % i euro jämfört med året innan, eller med 4,5 % enligt jämförbara valutakurser.

Omsättningen i Finland minskade med 4,4 % och uppgick till 369,1 miljoner euro (386,2). Omsättningen i utlandet uppgick till 593,5 miljoner euro (632,6); en minskning med 6,2 % eller med 0,9 % enligt jämförbara valutakurser och exklusive Nevsky Centre.

Bruttovinsten uppgick till 540,9 miljoner euro (580,1) och bruttomarginalen var 56,3 % (56,9). Bruttomarginalen ökade i Lindex men minskade i Stockmann.

Rörelsekostnaderna minskade med 122,9 miljoner euro eftersom hyresbetalningar för hyrda lokaler inte är redovisade som operativa kostnader pga. IFRS 16. Exklusive hyresbetalningar minskade rörelsekostnaderna med 20,8 miljoner euro eller med 21,1 miljoner euro inklusive justeringar relaterade till omstrukturering och övriga transformationsåtgärder. Rörelsekostnaderna uppgick till 388,0 miljoner euro (510,9).

Koncernens justerade driftsbidrag (EBITDA) uppgick till 168,6 miljoner euro (84,3). Avskrivningarna ökade till 139,6 miljoner euro (55,9) beroende på att hyresavtalen enligt IFRS 16 redovisas som tillgångar med nyttjanderätt i balansräkningen och avskrivs under avtalsperioden.

Rörelseresultatet för året uppgick till 13,3 miljoner euro (-5,0). Det justerade rörelseresultatet uppgick till 29,0 miljoner euro (28,4, eller 10,4 exklusive Nevsky Centre). IFRS 16-inverkan på rörelseresultatet var 16,1 miljoner euro.

Nettofinansieringskostnaderna uppgick till 52,7 miljoner euro (34,6). IFRS 16-inverkan på nettofinansieringskostnaderna var 26,1 miljoner euro. Exklusive IFRS 16, minskade finansieringskostnaderna pga. minskade räntebärande skulder. Resultatet före skatt var -39,3 miljoner euro (-39,6).

Skatterna för året uppgick till 14,9 miljoner euro (4,2). Tilläggsskatter på 15,9 miljoner euro bokfördes pga. ett efterbeskattningsbeslut från de svenska skattemyndigheterna.

Resultatet för året uppgick till -54,3 miljoner euro (-43,7). Resultatet

tatet per aktie var -0,84 euro (-0,68). Det justerade resultatet per aktie för perioden uppgick till -0,63 euro (-0,22). Eget kapital per aktie var 11,12 euro (11,71).

POSTER SOM INVERKAR PÅ JÄMFÖRBARHETEN

Miljoner euro	1-12/ 2019	1-12/ 2018
Driftsbidrag (EBITDA)	153,0	76,0
Justeringar till driftsbidraget (EBITDA)		
Omstrukturerings- och transformations- arrangemang	15,2	3,3
Vinst eller förlust från försäljning av fastigheter	0,4	-6,8
Värdejusteringar i tillgångar som innehas för försäljning		11,9
Justeringar totalt	15,6	8,4
Justerat driftsbidrag (EBITDA)	168,6	84,3

Miljoner euro	1-12/ 2019	1-12/ 2018
Rörelseresultat (EBIT)	13,3	-5,0
Justeringar till rörelseresultatet (EBIT)		
Nedskrivning i goodwill		25,0
Omstrukturerings- och transformations- arrangemang	15,2	3,3
Vinst eller förlust från försäljning av fastigheter	0,4	-6,8
Värdejusteringar i tillgångar som innehas för försäljning		11,9
Justeringar totalt	15,6	33,4
Justerat rörelseresultat (EBIT)	29,0	28,4

INVERKAN AV IFRS 16

Miljoner euro, från årets början	Rap- porterat 1-12/ 2019	Exklusive		Rap- porterat 1-12/ 2018
		IFRS 16 poster 1-12/ 2019	IFRS 16 poster 1-12/ 2019	
Omsättning	960,4	-2,1	962,6	1 018,8
Driftsbidrag (EBITDA)	153,0	100,0	53,0	76,0
Justerat driftsbidrag (EBITDA)	168,6	100,0	68,6	84,3
Avskrivningar	139,6	83,9	55,7	55,9
Rörelseresultat (EBIT)	13,3	16,1	-2,8	-5,0
Justerat rörelseresultat (EBIT)	29,0	16,1	12,9	28,4
Nettofinansierings- kostnader	-52,7	-26,1	-26,6	-34,6
Nettoresultat	-54,3	-7,9	-46,4	-45,2
Tillgångar	2 103,2	505,5	1 597,7	1 827,9
Räntebärande nettoskuld	900,2	512,8	387,4	543,6
Kassaflöde från rörelsen	102,3	73,9	28,4	82,9

FINANSIERING OCH SYSSELSATT KAPITAL

Kassaflödet från rörelsen uppgick i januari-december till 102,3 miljoner euro (82,9). Till en följd av IFRS 16 presenteras hyresbetalningar på 73,9 miljoner euro i januari-december i finansieringens kassaflöde i stället för i rörelsens kassaflöde.

Det sammanlagda lagervärdet uppgick i slutet av december till 145,8 miljoner euro (141,9), en minskning i Stockmann och en ökning i Lindex jämfört med året innan.

De räntebärande skulderna, exklusive IFRS 16 hyresskulder,

uppgick i slutet av december till 412,3 miljoner euro (587,8), varav 364,5 miljoner euro (359,9) var långfristiga skulder. Skulderna minskade främst tack vare försäljningen av fastigheten Nevsky Centre. Koncernen har 128,1 miljoner euro i outnyttjade långfristiga kommitterade kreditfaciliteter. Kreditfaciliteterna inkluderar finansiella covenant relaterade till soliditet och skuldsättningsgrad (leverage).

Koncernen har dessutom okommitterade kreditlimiter på 2,9 miljoner euro och ett okommitterat företagscertifikatprogram på 600,0 miljoner euro av vilket 45,4 miljoner euro används. Stockmann har även ett hybridlån på 105,8 miljoner euro som behandlas som eget kapital. I slutet av december uppgick de räntebärande skulderna inklusive IFRS hyresskulder till 942,1 miljoner euro. Av hyresskulderna är 235,1 miljoner euro relaterat till Stockmann och 294,7 miljoner euro till Lindex (1.1.2019: Stockmann 243,5, Lindex 309,1).

Stockmann Oyj Abp emitterade hybridobligationer till ett värde av 21 miljoner euro genom en ytterligare emission i enlighet med villkoren för dess utestående hybridlån på 85 miljoner euro. Hybridobligationerna erbjöds till vissa av Stockmanns största aktieägare och tecknades av Föreningen Konstsamfundet r.f., Kari Niemistö och Svenska litteratursällskapet i Finland rf. (Börsmeddelande den 31 oktober 2019).

Hybridlånet emitterades i januari 2016 med rätt att lösa in lånet tidigast den 31 januari 2020. Den 26 november 2019 meddelade Stockmann att bolaget framgångsrikt hade genomfört sin begäran om samtycke från hybridlåneinnehavarna. (Börsmeddelande den 10 december 2015, den 21 oktober 2019 och den 26 november 2019)

Stockmann omförhandlade villkoren för sina långsiktiga kreditfaciliteter med banker under det fjärde kvartalet. Maturiteten förlängdes till oktober 2021.

Kontanter och likvida medel uppgick sammanlagt till 24,9 miljoner euro (43,4) i slutet av december. Tillgångarna i balansräkningen uppgick i slutet av december till 2 103,2 miljoner euro (1 827,9), en ökning på 505,5 miljoner euro pga. IFRS 16.

Soliditeten var i slutet av december 38,1 % (46,2), och nettoskuldsättningsgraden var 112,4 % (64,5). IFRS 16 har en väsentlig inverkan på soliditeten och nettoskuldsättningsgraden. Exklusive IFRS 16, skulle soliditeten ha varit 51,2 % och nettoskuldsättningsgraden 48,4 %.

Koncernens sysselsatta kapital uppgick i slutet av december till 1 743,0 miljoner euro, eller 1 213,2 miljoner euro exklusive IFRS 16 (1 431,5).

UTDELNING AV MEDEL

Den ordinarie bolagsstämman beslut år 2019 publicerades i ett börsmeddelande den 21 mars 2019. I enlighet med bolagsstämmans beslut utbetalades ingen dividend för räkenskapsåret 2018.

Styrelsen kommer att föreslå för den ordinarie bolagsstämman, som hålls den 18 mars 2020, att ingen utdelning av medel görs för räkenskapsåret 2019.

INVESTERINGAR

Investeringarna uppgick i januari-december till 33,8 miljoner euro (29,3). Merparten av investeringarna användes för såväl Lin-

dex som Stockmanns digitalisering, renoveringen av Stockmann Delikatessen i Tallinn samt Lindex butiksförnyelser.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT PER AFFÄRSENHET

Från och med den 1 juli 2019 introducerade Stockmannkoncernen en förenklad organisationsstruktur, där Stockmann Retail och Real Estate såväl som de gemensamma funktionerna samslogs till en ny Stockmann-enhet. Stockmannkoncernens rapporteringssegment är Lindex och Stockmann. Segmenten är rapporterade utan IFRS 16, eftersom ledningens uppföljning och analyser år 2019 är baserade på rapportering utan IFRS 16-förändringar.

Jämförelsesiffrorna för Lindex-segmentet är oförändrade. Jämförelsesiffrorna för Stockmann-segmentet inkluderar tidigare separat rapporterade siffror för segmenten Stockmann Retail och Real Estate, och koncernfunktioner som inte är inkluderade i ofördelade poster eller i Lindex-segmentet. I den nya segmentrapporteringsstrukturens ofördelade poster ingår koncernledningen, koncernens ekonomiadministration och finansiering samt den interna revisionen.

LINDEX

	1-12/ 2019	1-12/ 2018
Omsättning, milj. euro	575,8	589,9
Bruttomarginal, %	62,7	61,7
Rörelseresultat, milj. euro	32,1	28,9
Justerat rörelseresultat, milj. euro	34,8	30,4
Investeringar, milj. euro	20,3	20,1

Lindex omsättning för året minskade med 2,4 % och uppgick till 575,8 miljoner euro (589,9), eller minskade med 0,1 % enligt jämförbara valutakurser. Tillväxten i nätbutiken var 24,3 %.

Bruttomarginalen för året var 62,7 % (61,7). Även bruttovinsten ökade på alla marknader under perioden.

Rörelseresultatet för året förbättrades och uppgick till 32,1 miljoner euro (28,9, eller justerat rörelseresultat 30,4). Rörelsekostnaderna minskade med 5,7 miljoner euro och uppgick till 309,5 miljoner euro (315,1). Kostnaderna minskade främst pga. valutaeffekter.

Butiksnätverket

Under år 2019 öppnades totalt 14 butiker och 24 butiker stängdes. Det totala antalet butiker var 464 i slutet av året mot 474 ett år tidigare. Lindex öppnade sin första butik i Danmark i början av oktober. Franchisebutiken är belägen i Danmarks största köpcentrum Field's i Köpenhamn. Butiköppningen var en succé med rekordantalet 13 700 besökare under öppningsveckoslutet.

	Totalt 31.12. 2018	Nya butiker år 2019	Stängda butiker år 2019	Totalt 31.12. 2019
Stockmannkoncernen	474	14	24	464
Lindexbutiker	474	14	24	464
varav egna butiker	433	5	14	424
varav franchisebutiker	41	9	10	40
Varuhus	8	0	0	8

STOCKMANN

	1-12/ 2019	1-12/ 2018
Omsättning, milj. euro	386,8	429,0
Bruttomarginal, %	47,1	50,5
Rörelseresultat, milj. euro	-20,4	-5,4
Justerat rörelseresultat, milj. euro	-17,8	1,5
Investeringar, milj. euro	13,5	9,2

Stockmann-enhetens omsättning för året uppgick till 386,8 miljoner euro (429,0). Omsättningen minskade med 9,8 % delvis pga. försäljningen av fastigheterna Bokhuset och Nevsky Centre, vilket inverkade på hyresintäkterna från hyresgästerna.

Omsättningen i Finland uppgick till 300,2 miljoner euro (316,0). Omsättningen minskade med 5,0 % jämfört med fjolåret. Omsättningen i de baltiska varuhusen minskade med 6,4 % och uppgick till 85,2 miljoner euro (91,0). Tillväxten i nätbutiken var 10,8 %.

Bruttomarginalen för året var 47,1 % (50,5, eller 47,8 exklusive fastighetsverksamheten).

Rörelsekostnaderna uppgick till 166,2 miljoner euro (185,7), en minskning på 19,5 miljoner euro, eller en minskning på 8,4 miljoner euro inklusive justeringar på 2,6 miljoner euro (13,8) relaterade till omstruktureringsåtgärder samt fastighetsförsäljning.

Rörelseresultatet för året uppgick till -20,4 miljoner euro (-5,4 inklusive värdejusteringar, vinster och förluster från försäljningen av fastigheter). Det justerade rörelseresultatet uppgick till -17,8 miljoner euro (1,5, eller -16,5 exklusive Nevsky Centre).

Fastigheter

I slutet av år 2019 uppgick det omvärderade värdet av Stockmanns varuhusfastigheter till 667,7 miljoner euro (681,0). Det genomsnittliga vägda kravet på marknadsavkastning som användes vid definieringen av det verkliga värdet ökade till 5,1 % (4,8), huvudsakligen pga. ökad konkurrens för motsvarande detaljhandelslokaler i Helsingfors.

Varuhusfastigheterna har en bruttouthyrningsyta (GLA) på sammanlagt 87 000 kvadratmeter, varav Stockmann i slutet av december 2019 utnyttjade 73 % och resten utnyttjades av externa partners. Utnyttjandegraden i fastigheterna bibehölls på en hög nivå, på 97,7 % (99,4) under tredje kvartalet.

Fastigheten Nevsky Centre i S:t Petersburg såldes till PPF Real Estate i januari 2019 till ett försäljningspris på 171,0 miljoner euro.

Fastighet	Bruttouthyrningsyta, m2, 31.12. 2019	Utnyttjandegrad, % 31.12. 2019	Utnyttjat av Stockmann, % 31.12. 2019
Flaggskeppsvaruhuset i Helsingfors	50 724	98,5	66
Varuhuset i Tallinn	21 527	94,2	82
Varuhuset i Riga	15 119	100,0	86
Totalt	87 370	97,7	73

FÖRÄNDRINGAR I LEDNINGEN

Verkställande direktör Lauri Veijalainen sade upp sig från Stockmann och lämnade bolaget den 31 mars 2019. Styrelseordförande Lauri Ratia fungerade som verkställande ordförande fram till den 18 augusti 2019. Stockmanns styrelse utnämnde Jari Latvanen (född 1964), MBA, till Stockmanns nya verkställande direktör från och med den 19 augusti 2019.

Tove Westermarck, medlem i Stockmannkoncernens ledningsgrupp, utnämndes till Stockmann Retails Chief Operating Officer fr.o.m. den 22 mars 2019.

Pekka Vähähyyppä (född 1960), EM, EMBA, utnämndes till ekonomidirektör och medlem av Stockmanns ledningsgrupp fr.o.m. den 19 augusti 2019. Ekonomidirektör Kai Laitinen lämnade Stockmann i september för en ny position utanför bolaget.

AKTIER OCH AKTIEKAPITAL

Stockmann har två aktieserier. En A-aktie ger 10 röster och en B-aktie ger en röst. Aktierna har likvärdig rätt till utdelning. Det nominella värdet är 2,00 euro per aktie.

Stockmann hade 30 530 868 A-aktier och 41 517 815 B-aktier, eller sammanlagt 72 048 683 aktier i slutet av år 2019. Röstetalet för aktierna var 346 826 495.

Aktiekapitalet uppgick fortsättningsvis till 144,1 miljoner euro. Marknadsvärdet uppgick till 154,5 miljoner euro (140,8) i slutet av december.

I slutet av år 2019 var kursen för A-aktien 2,26 euro, jämfört med 2,00 euro i slutet av år 2018, medan kursen för B-aktien var 2,06 euro, jämfört med 1,92 euro i slutet av år 2018.

Totalt 1,3 miljoner (3,9) A-aktier och 13,1 miljoner (14,0) B-aktier omsattes under perioden på Nasdaq Helsinki. Detta motsvarar 4,2 % (12,7) av det genomsnittliga antalet A-aktier och 31,6 % (33,6) av det genomsnittliga antalet B-aktier.

Bolaget innehar inga egna aktier och styrelsen har inga gällande fullmakter att förvärva aktier i bolaget eller att emittera nya aktier.

I slutet av december hade Stockmann 43 394 aktieägare, jämfört med 44 396 året innan.

Stockmann mottagit den 3 december 2019 en anmälan, enligt vilken HC Holding Oy Ab:s (FO-nummer 2279939-4) andel av aktiekapitalet för Stockmann Oyj Abp:s aktier har underskridit gränsen på 10 procent i samband med en aktieförsäljning den 3 december 2019.

REDOVISNING AV ICKE-FINANSIELL INFORMATION

Stockmann är ett finländskt börsbolag inom detaljhandeln. Bolaget erbjuder ett brett utbud av högklassiga och ansvarsfulla mode- och skönhetsprodukter samt produkter för hemmet i sina varuhus, modebutiker och nätbutiker. Stockmann är engagerad i att utföra sin affärsverksamhet ansvarsfullt. Den dagliga verksamheten vägleds av koncernens strategi och värderingar, Stockmanns uppförandekod och affärsenheternas hållbarhetsstrategier.

Enligt sitt CSR-löfte inspirerar och stöder Stockmann sina kunder i att göra ansvarsfulla val och arbetar för en mer hållbar framtid. Koncernens fortlöpande utveckling av ansvarsarbetet styrs av Stockmanns CSR-strategi och Lindex löfte för framtida generationers, fokusområden, mål och indikatorer som är integrerade som en del av affärsverksamheten och vars utveckling uppföljs regelbundet. Affärsenheternas ansvarsstrategiers fokusområden har identifierats via väsentlighetsanalyser och via dialoger med intressentgrupper.

Stockmann kommunicerar transparent om sitt ansvarsarbete och rapporterar årligen om sina CSR-fokusområden, mål och utveckling i koncernens CSR-översikt, utarbetad i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI). CSR-översikten publiceras under veckan som börjar den 24 februari 2020, på adressen ar2019.stockmanngroup.com.

Väsentliga överenskommelser, uppförandekoder och policyn i sin affärsverksamhet följer Stockmannkoncernen internationella och nationella lagar och förordningar som är giltiga i de länder där bolaget är verksam. Koncernens affärsverksamhet vägleds också av internationella avtal och rekommendationer, såsom FN:s konvention om mänskliga rättigheter och om barnets rättigheter, ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s principer för företag och mänskliga rättigheter. Dessutom är Stockmann engagerad i FN:s Global Compact-initiativ och i enlighet med dess principer främjar bolaget mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljöarbete och arbete mot korruption.

Stockmannkoncernens uppförandekod (Code of Conduct) och koncernens andra riktlinjer och principer definierar personalens sätt att arbeta. Koncernens uppförandekod och tillhörande förtydliganden har inkluderats i koncernens samarbetsavtal, och Stockmann kräver att alla dess varuleverantörer och partners binder sig till bolagets uppförandekod, eller uppvisar förbindelse med motsvarande koder. Som en del av ledningen av ansvarsarbetet görs satsningar på att delge och kommunicera uppförandekodens principer för både interna och externa intressenter. Uppförandekoden täcker följande huvudpunkter; efterlevnad av lagstiftning, etisk verksamhet, fri konkurrens, konsumenträttigheter, personal och arbetsförhållanden, miljön samt korruption och intressekonflikter.

Vid slutet av år 2019 hade 70 % (59) av Stockmanns personal i Finland genomgått uppförandekodutbildningen och i Lettland hade 71 % av medarbetarna genomfört utbildningen. Av personalen inom stödfunktionerna och varuhusens ledningsgrupper hade 75 % (94) genomgått utbildningen. Stockmanns mål är att 100 % av koncernens personal ska ha genomgått utbildningen.

Respekt av mänskliga rättigheter

Stockmannkoncernen respekterar och främjar alla mänskliga rättigheter i enlighet med dess uppförandekod och kompletterande policy för mänskliga rättigheter. Stockmann har åtagit sig att se till att de grundläggande rättigheterna respekteras och människor behandlas med värdighet och respekt. Vi utför ytterligare försiktighetsprincip (due diligence) när det gäller mänskliga rättigheter enligt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, för att identifiera, förebygga och mildra negativa effekter på mänskliga rättigheter till följd av eller som orsakas av vår affärsverksamhet.

Stockmann har identifierat att de mest betydande riskerna för de mänskliga rättigheterna i bolagets affärsverksamhet är relaterade till arbetsförhållandena och återfinns i de egna varumärkenas leveranskedjor. Omkring 90 % (90) av Stockmanns

egna varumärkes kläder produceras i områden kategoriserade som risk länder av amfori BSCI, såsom i Kina och Bangladesh. Stockmannkoncernen har varit medlem av amfori BSCI sedan 2005 och har därmed åtagit sig att förbättra arbetsförhållandena i produktionsanläggningarna. Sedan 2013 har Stockmann också åtagit sig att förbättra brand- och byggsäkerheten i Bangladesh genom Accord-avtalet.

Produktsäkerhet och ansvarsfull leveranskedja
Stockmannkoncernen erbjuder ett omfattande urval av säkra och hållbara kvalitetsprodukter och fokuserar på leveranskedjornas ansvar, transparens och spårbarhet.

I Stockmannvaruhuset består den största delen av varorna av internationella märkesprodukter kompletterade med ett brett urval av egna varumärkesprodukter inom produktområdena mode och hem, som är designade av Stockmanns egna designers. I Lindex är majoriteten av produkterna egna varumärkesprodukter.

Stockmannkoncernen ansvarar för säkerheten för de produkter som bolaget säljer för att säkerställa att de inte utgör en risk för kundernas hälsa eller egendom. Produktsäkerheten försäkras i samarbete med leverantörer. Testning av produkter och kvalitetskontroll görs för att säkerställa att produkterna uppfyller alla kvalitetskrav och säkerhetskrav som ställs i lagstiftning och de eventuella striktare krav som ställs av bolaget. Under rapporteringsåret hade Lindex två offentliga produktåterkallelser, en angående ett nagellackborttagningsmedel som inte överensstämde med den norska kemikalielagstiftningen och en annan angående ett armband som inte överensstämde med koncernens säkerhetskrav.

Som en del av ansvarsfull hantering av leveranskedjor skall Stockmanns egna varumärkesleverantörer och produktionsanläggningar förbinda sig till Stockmanns uppförandekod för leverantörer (Supplier Code of Conduct), som baserar sig på amfori BSCIs uppförandekod. Alla leverantörer som produktionsanläggningar av Stockmanns egna varumärkesprodukter har undertecknat Stockmanns uppförandekod för leverantörer, amfori BSCIs uppförandekod eller annat liknande åtagande. Koncernen har inköpskontor med lokal personal på sex huvudsakliga produktionsområden. Inköpskontorens uppgift är att övervaka produktionskvaliteten och efterlevnaden av uppförandekoderna. Produktionsanläggningarna i risk länderna är också föremål för tredjeparts hållbarhetsrevisioner. Det långsiktiga målet är att 100 % av de egna varumärkesproducenterna i risk länder har genomgått en amfori BSCI-revision eller liknande revision.

För att öka leveranskedjornas transparens och spårbarhet publicerar både Stockmann och Lindex omfattande leverantörs- och fabrikslistor för sina egna varumärken på bolagens webbsidor.

Anti-korruption och bestickning

Stockmanns principer relaterade till antikorruption och konkurrensbegränsande beteende ingår i Stockmanns uppförandekod och specificeras ytterligare i bolagets antikorrupsionspolicy. På Stockmann råder nolltolerans mot alla former av mutor och korruption. Stockmanns personal och ledning förväntas att ständigt utföra sina förpliktelser ärligt och med integritet, för företagets bästa och i enlighet med lokal lagstiftning, och samtidigt undvika eventuella intressekonflikter.

Stockmann har i bruk en visselblåsningstjänst, som ger möjlighet att rapportera, i eget namn eller anonymt, överträdelse av Stockmanns uppförandekod eller andra riktgivande verksamhetsprinciper och instruktioner. Under året informerades Stockmann inte om några korruptionsrelaterade rättsprocesser

gentemot koncernen. År 2019 förekom det inga rättsliga åtgärder eller domar för konkurrensbegränsande beteende, karteller eller missbruk av dominerande ställning.

Personal

En motiverad och engagerad personal utgör ryggraden i Stockmanns affärsverksamhet. Vi bemöter vår personal rättvist och jämlikt i enlighet med vår personalpolitik och principen om lika möjligheter. Stockmanns personalpolitik baseras på bolagets värden, strategi och koncernens uppförandekod. Att säkerställa en säker arbetsmiljö, främja jämlikhet och mångfald samt stöda medarbetarnas professionella utveckling och välbefinnande är en väsentlig del av bolagets ansvarsfulla personalpraxis. Genomförandet av god personalpraxis följs upp med personalenkäter, utvecklingssamtal samt genom övriga kanaler för respons. Samarbete äger även rum i lokala personalnämnder och koncernnämnden.

Koncernens genomsnittliga antal anställda år 2019 var 7 002 (7 241). Det genomsnittliga antalet anställda omräknat till heltidspersonal var 4 891 (5 299). I slutet av december hade koncernen 6 914 anställda (7 129), av vilka 1 894 (2 142) jobbade i Finland. Antalet anställda i utlandet uppgick till 5 020 (4 984), vilket utgjorde 72,6 % (69,9) av alla anställda. Bland Stockmanns personal, var 91 % kvinnor (91) och 9 % män (9).

Koncernens lönekostnader uppgick till 163,3 miljoner euro under perioden, jämfört med 172,3 miljoner euro året innan. De sammanlagda kostnaderna för löner och anställningsförmåner uppgick till 211,1 miljoner euro (222,0), vilket motsvarade 22,0 % (21,8) av omsättningen.

Året var krävande för vår personal, eftersom bolaget övergick till en ny verksamhetsstruktur, och samarbetsförhandlingarna som fördes under sommaren berörde ca 1 600 anställda i Finland, och medförde förändringar i arbetsförhållandevillkor och ledde till en minskning på ca 150 anställningar, huvudsakligen i form av uppsägningar.

År 2019 reviderade Stockmann sin personalenkäts modell och introducerade Stockmannstaff-barometern. Barometern möjliggör ett effektivt utnyttjande av resultaten och utveckling av processer samt en mer djupare och aktiv medarbetarkonsultation.

Kunder

Stockmann för en kontinuerlig dialog med sina kunder för att upprätthålla och öka kundbelåtenheten. Åtgärder för att förbättra dialogen med kunderna inkluderar kundenkäter, net promoter score (NPS) och varumärkesspårning. Stockmann engagerar sig aktivt i sociala medier och i övriga responskanaler, för att bättre förstå kundernas behov och förväntningar.

År 2019, var NPS resultaten i varuhuset i Finland 51 (51), medan målnivån är 70. För att inspirera och stöda sina kunder i att fatta ansvarsfulla val, delger Stockmann aktivt information om sitt CSR-arbete och ansvarsfulla alternativ i produktsortimentet, samt engagerar sig regelbundet i CSR- och välgörenhetsprojekt. Ansvarsrelaterade frågor har även inkluderats i Stockmanns kundbelåtenhet mätning. År 2019 uppnådde varuhuset i Finland ett resultat på 3,3 i ansvar och resultatet i Lettland var 4,2, medan målet är 4, på en skala från 1-5.

Stockmann tillämpar gällande konkurrens- och integritetslagstiftning i sin verksamhet och främjar fri konkurrens inom sin bransch. År 2019 inträffade det en begränsad incident avseende kundernas integritet i Estland. Stockmann anmälde incidenten

till Estlands dataskyddsmyndighet som beslöt att inget officiellt förfarande krävdes. På Lindex inträffade det tre begränsade incidenter avseende kundernas integritet. Lindex anmälde en av händelserna till dataskyddsmyndigheten som beslöt att inget officiellt förfarande krävdes. Stockmanns årliga mål är noll incidenter av kränkande av kundens integritet.

Miljö

Stockmanns mål är att minska och förhindra negativa miljöeffekter som affärsverksamheten orsakar genom att minska på utsläppen, öka effektiviteten vid energi- och vattenförbrukning samt genom att utföra källsortering och återvinning. För att säkerställa en kontinuerlig förbättring övervakar Stockmann efterlevnaden av koncernens miljösystem och framsteg mot uppsatta miljömål.

Stockmanns samtliga verksamheter i Finland är certifierade enligt ISO 14001-miljöledningssystemet. Samma verksamhetsmetoder adapteras även i varuhusen i Baltikum. Stockmannkoncernens materialåtervinningsgrad uppgick till 73 % (73). Koncernens växthusgasutsläpp för år 2019 var 39 700 (45 130) tCO₂e. Den högsta andelen av utsläppen, ca 70 %, genererades från köpt energi, särskilt elektricitet. Stockmanns mål har varit att förbättra energieffektiviteten i varuhusverksamheten med 4 % från 2016 till 2020. Målet uppnåddes och energieffektiviteten förbättrades med över 10 %. Ett ytterligare mål har satts för att förbättra energieffektiviteten i Finland med 7,5 % från 2018 till 2025. Cirka 60 % av elektriciteten som används av Lindex är ur förnybara källor. Stockmann rapporterar sina CO₂-utsläpp årligen i koncernens CSR-översikt och i den internationella Climate Change Disclosure-undersökningen (CDP). Vattenkonsumtionen inom Stockmanns egna verksamheter är minimal och verksamheten sker i områden där det för tillfället inte råder någon brist på vatten.

Stockmanns syfte är att minska miljöpåverkan i sina egna märkesvaror och att öka användningen av mera hållbara material i sina egna varumärkesvaror. Lindex mål har varit att 80 % av Lindex kläder innan utgången av år 2020 kommer att vara tillverkade av hållbara material i mer ansvarsfulla processer och produktionsanläggningar. 65 % (55) av Lindex urval tillverkades år 2019 av hållbara material och ca 98 % (96) av bomullen som Lindex använder sig av var från hållbara källor, såsom ekologisk bomull och Better Cotton. 46 % (30) av Stockmanns egna varumärkeskläder var år 2019 producerade av hållbara material och 73 % (65) av egna varumärkes trikåplagg var av ekologisk bomull. Stockmann strävar efter att 50 % av de egna varumärkesplaggen är tillverkade av mera hållbara material och andelen ekologisk bomull i egna varumärkens trikåplagg är 80 %. Under rapporteringsåret anslöt sig Stockmann till Better Cotton-initiativet och som en del av initiativet främjas en mer hållbar bomullsproduktion.

CSR risker och riskhantering

Stockmannkoncernens mest betydande CSR-relaterade risker är identifierade att återfinnas i produktsortimentets leveranskedjor. Internationella och inhemska märkesprodukter utgör huvudparten av Stockmannvaruhusens utbud. Leverantörerna för de här produkterna förväntas förbinda sig vid Stockmanns uppförandekod eller uppvisa förbindelse med motsvarande koder. Dessutom erbjuder Stockmannvaruhuset ett brett sortiment av egna varumärkesprodukter och hos Lindex är majoriteten av sortimentets produkter egna varumärken. En betydande andel av de egna varumärkens produkter tillverkas i områden som amfori BSCI kategorisera som risk länder. I sina egna varumärkens leveranskedjor är koncernen utsatt för risker som berör spårbarheten och insynen i leveranskedjan, förverkligandet av mänskliga rättigheter och arbetsrätt och miljöpåverkan av produktion och råvaror.

Riskerna hanteras genom ansvarsfull inköspraxis, etablerade

policyn och riskhanteringsmetoder och övervakas i enlighet med CSR-strategin och god företagsstyrning. Koncernens egna varumärkesleverantörer och produktionsanläggningar förväntas följa uppförandekoden för leverantörer, som baserar sig på amfori BSCI:s uppförandekod som innehåller 11 grundläggande arbetsrättigheter, eller med någon annan liknande överenskommelse. Koncernen har inköpskontor med lokal personal i sex huvudproduktionsländer vars uppgift är att övervaka produktkvaliteten och överensstämmelser med uppförandekoden. Fabriker och produktionsanläggningar i risk länder granskas även genom tredjeparts CSR-revisioner.

Övriga identifierade CSR-relaterade risker till koncernens affärsverksamhet inkluderar risker relaterade till personalens kompetens och välbefinnande, produktsäkerhet och miljömedvetenhet. Ett misslyckande i att reagera på risker inom dessa områden kan påverka koncernens varumärkesbild och tillförlitlighet. Öppen dialog och samarbete med koncernens intressentgrupper samt en transparent CSR-kommunikation är en väsentlig del av Stockmanns riskhanteringsåtgärder.

RISKFAKTORER

Stockmann utsätts för risker som hänför sig till affärsklimatet, risker förknippade med bolagets egen verksamhet, samt finansiella risker.

Den allmänna ekonomiska situationen påverkar konsumenternas köpbeteende och köpkraft på koncernens samtliga marknadsområden. Kundernas köpbeteende influeras även av digitalisering, ökad konkurrens och förändrade inköpstrender. Snabba och oväntade rörelser på marknaderna kan påverka beteendet, både hos finansiella aktörer och hos konsumenterna. Osäkerheter relaterade till förändringar i konsumenternas köpbeteende beräknas vara de huvudsakliga risker som kan påverka Stockmann under år 2020.

Verksamhetsomgivningen kan även inverka på Stockmanns hyresgästers affärsverksamhet och som en konsekvens av detta ha en negativ inverkan på hyresintäkterna och uthyrningsgraden i Stockmanns fastigheter. Dessa kan, speciellt om de är relaterade till de största hyresgästerna i fastigheterna, ha en inverkan på fastigheternas verkliga värde.

Säsongfluktuationer under året inverkar på Stockmanns affärsverksamhet. Omsättningen under årets första kvartal är typiskt på en låg nivå medan omsättningen under årets sista kvartal är på en högre nivå. Mode står för ca 80 % av koncernens omsättning. Karakteristiskt för modebranschen är produkternas korta livslängd och trendberoende, säsongbetonad försäljning och känslighet för avvikande väderförhållanden. Dessa faktorer kan ha en inverkan på koncernens omsättning och bruttomarginal. Inom detaljhandelssektorn inkluderar produkternas värdekedja ofta många faser från råmaterial till kunderna och involverar risker relaterade till uppfyllelse av mänskliga rättigheter, goda arbetsförhållanden, miljö- och övriga krav fastställda i Stockmanns uppförandekod samt övriga principer. En ansvarsfull styrning av leveranskedjan samt ett hållbart utnyttjande av naturresurser är viktiga för koncernens varumärken för att upprätthålla kundernas förtroende för Stockmann.

Risker relaterade till produktionen kan uppstå från ovanliga situationer såsom utbrott av epidemier, strejker, politisk osäkerhet eller konflikter, vilka kan stoppa eller förorsaka förseningar i produktionen eller varuleveranserna, vilket i sin tur kan inverka negativt på verksamheten.

Koncernens verksamheter baseras på flexibel logistik och effektiva varuflöden. Förseningar och störningar i varu- och informationsflöden såväl som osäkerhet relaterad till logistikpartners kan ha en negativ effekt på verksamheten. Alla ansträngningar görs för att hantera de operativa riskerna genom att utveckla lämpliga reservsystem och alternativa verksamhetssätt, samt genom att försöka minimera störningar i informationssystemen. Operativa risker täcks också genom försäkringar.

Koncernens omsättning, resultat och balansräkning påverkas av förändringar i valutakurserna mellan koncernens rapporteringsvaluta, dvs. euron, och den svenska kronan, den norska kronan, den amerikanska dollarn och vissa andra valutor. Valutakursfluktuationer kan ha en betydande inverkan på koncernens affärsverksamheter. Finansiella risker, främst risker härrörande från räntefluktuationer pga. koncernens höga skuldsättningsgrad och således höga räntekostnader, samt risker relaterade till återfinansiering, avtalsbrott och tillgång till finansiering kan ha en inverkan på den finansiella positionen. Ränteförändringar kan också påverka goodwill och avkastningen från de fastigheter som ägs av koncernen, och därmed det verkliga värdet av dessa tillgångar. Finansiella risker hanteras i enlighet med den riskpolicy som bekräftats av styrelsen.

UTSIKTER FÖR ÅR 2020

Vi förväntar oss att osäkerheterna inom den globala ekonomin kommer att fortsätta under år 2020. Bruttonationalprodukten på Stockmanns huvudmarknader uppskattas visa en moderat tillväxt under år 2020. Vi uppskattar att detaljhandelsmarknaden fortsättningsvis är utmanande pga. förändringar i kundernas köpbeteende, ökande konkurrens samt en moderat konsumentförtroendeindikator.

Stockmanns förnyelseprogram kommer att fortsätta under år 2020. Index kommer att fortsätta att öka effektiviteten och undersöka nya tillväxtmöjligheter.

Kapitalinvesteringsprojekt kommer att ses över och beslutas under året, de totala planerade investeringarna uppgår till cirka 45 miljoner euro.

UTSIKTER FÖR ÅR 2020

Stockmann uppskattar att koncernens rörelsevinst ökar klart under år 2020 (2019: 13,3 miljoner euro).

CORPORATE GOVERNANCE STATEMENT

Stockmann publicerar en separat utredning om förvaltnings- och styrningssystemet (Corporate Governance Statement) för år 2019 i enlighet med rekommendationen i Finsk kod för bolagsstyrning. Utredningen kommer att publiceras under vecka 9.

Helsingfors, den 12 februari 2020

STOCKMANN Oyj Abp
Styrelsen

Nyckeltal

		2019	2018	2017	2016	2015
Omsättning *)	milj. euro	960,4	1 018,8	1 055,9	1 175,7	1 434,8
Bruttovints *)	milj. euro	540,9	580,1	588,8	655,4	725,4
Bruttomarginal *)	%	56,3	56,9	55,8	55,7	50,6
Driftsbidrag (EBITDA) *)	milj. euro	153,0	76,0	67,6	85,6	19,3
Justeringar i driftsbidrag (EBITDA) *)	milj. euro	-15,6	-8,4	-5,6	-2,6	-24,0
Justerat driftsbidrag (EBITDA) *)	milj. euro	168,6	84,3	73,2	88,2	43,4
Rörelseresultat *)	milj. euro	13,3	-5,0	-148,4	28,3	-52,5
Andel av omsättningen *)	%	1,4	-0,5	-14,1	2,4	-3,7
Justeringar i rörelseresultatet *)	milj. euro	-15,6	-33,4	-160,6	-2,6	-24,0
Justerat rörelseresultat (EBIT) *)	milj. euro	29,0	28,4	12,3	30,9	-28,5
Räkenskapsperiodens resultat	milj. euro	-54,3	-45,2	-209,4	-3,2	-175,0
Aktiekapital	milj. euro	144,1	144,1	144,1	144,1	144,1
A aktie	milj. euro	61,1	61,1	61,1	61,1	61,2
B aktie	milj. euro	83,0	83,0	83,0	83,0	82,9
Avkastning på eget kapital	%	-6,6	-5,2	-21,3	-0,3	-19,4
Avkastning på investerat kapital	%	0,9	-0,4	-9,1	1,8	-7,6
Investerat kapital	milj. euro	1 587,2	1 540,1	1 745,4	1 836,1	1 740,4
Kapitalomsättningshastighet		0,6	0,7	0,7	0,6	0,9
Lagrets omsättningshastighet		2,9	3,1	3,4	3,4	4,8
Soliditet	%	38,1	46,2	43,0	48,3	46,1
Nettoskudsättningsgrad	%	112,4	64,5	83,8	68,3	72,1
Investeringar i anläggningstillgångar	milj. euro	33,8	29,3	34,7	44,2	53,4
Andel av omsättningen *)	%	3,5	2,9	3,3	3,8	3,7
Räntebärande nettoskuld	milj. euro	900,2	543,3	739,4	736,4	753,6
Räntebärande nettoskuld / EBITDA	milj. euro	5,9	7,2	10,9	8,6	39,0
Balansomslutning	milj. euro	2 103,2	1 827,9	2 061,4	2 241,2	2 273,9
Personalkostnader *)	milj. euro	211,1	222,0	236,2	270,4	321,5
Personal i medeltal *)	pers	7 002	7 241	7 360	8 164	10 762
Personal i medeltal, omräknat till heltidsanställda *)	pers	4 891	5 299	5 426	5 960	7 643
Omsättning/person *)	tusen euro	137,2	140,7	143,5	144,0	133,3

IFRS 16 har haft en betydande inverkan på jämförbarheten för vissa nyckeltal

*) kvarvarande verksamheten

Stockmann Delikatessen i Finland är rapporterad som avvecklade verksamheter för räkenskapsperioderna som avslutades den 31.12.2018 och 31.12.2017, jämförelseåret 2016 har justerats på motsvarande sätt. Varuhusverksamheten i Ryssland är rapporterad som avvecklade verksamheter för räkenskapsperioderna som avslutades den 31.12.2016 och den 31.12.2015, jämförelseåret 2014 har justerats på motsvarande sätt.

Nyckeltal per aktie

		2019	2018	2017	2016	2015
Resultat/aktie, kvarvarande verksamheter	euro	-0,84	-0,68	-2,82	-0,18	-1,24
Resultat/aktie, avvecklade verksamheter	euro		-0,02	-0,16	0,06	-1,20
Resultat per aktie, före och efter utspädning	euro	-0,84	-0,70	-2,98	-0,12	-2,43
Kassaflöde från rörelsen/aktie, emissionsjusterad	euro	1,42	1,15	0,26	0,58	0,24
Eget kapital/aktie	euro	11,12	11,71	12,29	14,99	14,53
Dividend/aktie*	euro					
Dividend/resultat*	%					
Aktiernas P/E-tal						
A aktie		-2,7	-2,9	-1,5	-60,4	-2,6
B aktie		-2,4	-2,7	-1,5	-60,2	-2,6
Slutkurs 31.12.	euro					
A aktie		2,26	2,00	4,60	7,09	6,22
B aktie		2,06	1,92	4,35	7,06	6,25
Räkenskapsperiodens högsta kurs	euro					
A aktie		3,16	5,64	8,20	7,55	8,00
B aktie		2,74	5,13	8,00	7,31	8,41
Räkenskapsperiodens lägsta kurs	euro					
A aktie		1,90	1,84	4,22	5,26	5,94
B aktie		1,78	1,65	4,05	5,06	5,98
Räkenskapsperiodens medelkurs	euro					
A aktie		2,41	2,53	5,29	5,97	6,86
B aktie		2,12	3,31	6,19	6,33	7,10
Aktieomsättning	1 000 st.					
A aktie		1 281	3 875	1 996	2 791	2 188
B aktie		13 127	13 952	13 664	12 231	14 615
Aktieomsättning	%					
A aktie		4,2	12,7	6,5	9,1	7,2
B aktie		31,6	33,6	32,9	29,5	35,2
Aktiestockens marknadsvärde 31.12.	milj. euro	154,5	140,8	321,0	509,6	449,4
Antal aktier 31.12.	1 000 st.	72 049	72 049	72 049	72 049	72 049
A aktie		30 531	30 531	30 531	30 531	30 553
B aktie		41 518	41 518	41 518	41 518	41 495
Antal aktier, vägt medeltal	1 000 st.	72 049	72 049	72 049	72 049	72 049
A aktie		30 531	30 531	30 531	30 533	30 590
B aktie		41 518	41 518	41 518	41 515	41 459
Antal aktieägare 31.12.		43 394	44 396	46 672	49 813	52 415

*) Styrelsen föreslår för bolagsstämman att ingen dividend utdelas.

Poster som inverkar på jämförbarheten

Stockmann använder alternativa nyckeltal (Alternative Performance Measures) i enlighet med direktiven från Europas värdepapper- och marknadsmyndighet ESMA för att bättre reflektera det operativa rörelseresultatet och för att underlätta en jämförelse mellan räkenskapsperioderna.

	2019	2018	2017	2016	2015
milj. euro					
Justerat driftsbidrag (EBITDA)	168,6	84,3	73,2	88,2	43,4
Justeringar till driftsbidraget (EBITDA)					
Omstruktureringsarrangemang	-15,2	-3,3	-9,6	-2,6	-1,1
Vinster och förluster i investeringsfastigheternas verkliga värde			4,0		
Vinst från försäljning av fastigheter	-0,4	6,8			
Förluster från försäljning av affärsverksamheter					-22,9
Värdejusteringar i tillgångar som innehas för försäljning	0,0	-11,9			
Justeringar totalt	-15,6	-8,4	-5,6	-2,6	-24,0
Driftsbidrag (EBITDA)	153,0	76,0	67,6	85,6	19,3
Justerat rörelseresultat (EBIT)	29,0	28,4	12,3	30,9	-28,5
Justeringar till rörelseresultatet (EBIT)					
Nedskrivning av goodwill	0,0	-25,0	-150,0		
Omstruktureringsarrangemang	-15,2	-3,3	-14,6	-2,6	-1,1
Vinster och förluster i investeringsfastigheternas verkliga värde			4,0		
Vinst från försäljning av fastigheter	-0,4	6,8			
Förluster från försäljning av affärsverksamheter					-22,9
Värdejusteringar i tillgångar som innehas för försäljning	0,0	-11,9			
Justeringar totalt	-15,6	-33,4	-160,6	-2,6	-24,0
Rörelseresultat (EBIT)	13,3	-5,0	-148,4	28,3	-52,5

Definitioner av nyckeltal

Nyckeltal enligt IFRS-standarderna

Resultat/aktie, kvarvarande verksamheter	resultat hänförlig till moderbolagets aktieägare av kvarvarande verksamheter - skattejusterad ränta från hybridlån / antal aktier i genomsnitt
Resultat/aktie, avvecklade verksamheter	resultat hänförlig till moderbolagets aktieägare av avvecklade verksamheter - skattejusterad ränta från hybridlån / antal aktier i genomsnitt
Resultat/aktie	resultat hänförlig till moderbolagets aktieägare - skattejusterad ränta från hybridlån / antal aktier i genomsnitt

Alternativa nyckeltal

Bruttovinst	omsättning - användning av material och förnödenheter
Bruttomarginal	bruttovinst / omsättning x 100
Driftsbidrag (EBITDA)	rörelseresultat + avskrivningar och nedskrivningar
Justerat driftsbidrag (EBITDA)	driftsbidrag (EBITDA) - justeringar, se poster som inverkar på jämförbarheten
Justerat rörelseresultat	rörelseresultat - justeringar, se poster som inverkar på jämförbarheten
Avkastning på eget kapital, %	räkenskapsperiodens resultat / eget kapital sammanlagt (genomsnittligt under året) x 100
Avkastning på investerat kapital, %	resultat före skatter + ränte- och övriga finansiella kostnader / investerat kapital x 100
Investerat kapital	balansomslutning - latent skatteskuld samt övriga räntefria skulder (genomsnittligt under året)
Kapitalomsättningshastighet	omsättning / balansomslutning - latent skatteskuld samt övriga räntefria skulder (genomsnittligt under året)
Lagrets omsättningshastighet	365 / lagrets omloppstid
Soliditet, %	eget kapital sammanlagt / balansomslutning - erhållna förskott x 100
Nettoskuldsättningsgrad, %	räntebärande främmande kapital - likvida medel och räntebärande fordringar / eget kapital sammanlagt x 100
Räntebärande nettoskuld	räntebärande främmande kapital - likvida medel och räntebärande fordringar

Nyckeltal per aktie

Eget kapital/aktie	eget kapital hänförlig till moderbolagets aktieägare / antal aktier på bokslutsdagen
Kassaflöde från rörelsen/aktie	nettokassaflöde från rörelsen / antal aktier i genomsnitt utan de av bolaget ägda egna aktier
Aktiernas P/E -tal	börskurs på bokslutsdagen / resultat/aktie
Aktieomsättning	aktiernas antalsmässiga omsättning under räkenskapsperioden
Aktiestockens marknadsvärde	antal aktier multiplicerat med börskursen för respektive aktieslag på bokslutsdagen

Aktier och aktiekapital

Aktiekapitalet i Stockmann Oyj Abp fördelar sig i A- och B-aktier. En aktie i serie A medför medan en aktie i serie B ger en röst. Det nominella värdet för aktierna i de båda serierna är 2,00 euro och aktierna har rätt till samma utdelning.

Bolagets aktier är införda i värdeandelssystemet och de är föremål för handel på Nasdaq Helsingfors börs. Handelskoden för A-aktien är STCAS och för B-aktien STCBV. Bolaget hade 31.12.2019 totalt 43 394 registrerade aktieägare (44 396 aktieägare 31.12.2018).

Marknadsvärdet för bolagets aktiestock uppgick 31.12.2019 till 154,5 miljoner euro (140,8 miljoner euro 31.12.2018).

Aktiemängder 31.12.2019

	Stycke	Aktieägare %	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
1-100	28 587	65,9	1,5	0,6
101-1000	11 979	27,6	5,8	4,3
1001-10000	2 565	5,9	9,6	6,0
10001-100000	221	0,5	7,6	4,0
100001-1000000	31	0,1	14,0	13,7
1000001-	11		61,5	71,4
Totalt	43 394	100,0	100,0	100,0

Ägargrupper 31.12.2019

	Stycke	Aktieägare %	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
Privatpersoner	42 255	97,4	25,0	21,7
Företag	714	1,6	19,4	20,5
Stiftelser och föreningar	220	0,5	45,3	55,2
Förvaltarregistrerade (inkl. utländska ägare)	180	0,4	8,2	2,1
Finansierings- och försäkringsbolag	25	0,1	2,0	0,5
Oregistrerade aktier			0,1	
Totalt	43 394	100,0	100,0	100,0

De största aktieägarna 31.12.2019

	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
1 Föreningen Konstsamfundet-gruppen	13,6	21,8
2 Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma	9,8	5,6
3 HC Holding Oy Ab	8,5	10,0
4 Svenska Litteratursällskapet i Finland	7,6	15,8
5 Niemistö Kari	5,8	9,4
6 Etolabolagen	4,2	6,1
7 Statens Pensionsfond	2,3	0,5
8 Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland	2,2	2,7
9 Jenny ja Antti Wihurin Rahasto	1,9	2,1
10 Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	1,7	0,8
11 Folkhälsan i Svenska Finland rf Inez och Julius Polins Fond	1,5	0,8
12 Wilhelm och Else Stockmanns Stiftelse	1,0	2,2
13 Placeringsfonden Sparbanken Småföretags	0,8	0,2
14 Säästöpankki Itämeri Mutual Fund	0,8	0,2
15 Helene och Walter Grönqvists Stiftelse	0,7	1,5
16 Placeringsfonden VISIO Allocator	0,7	0,2
17 William Thurings Stiftelse	0,4	0,7
18 Placeringsfonden Taaleritehdas Arvo Markka Osake	0,4	0,1
19 Åbo stad	0,4	0,1
20 Åbo stads skadefond	0,4	0,1
Övriga	35,2	19,4
Totalt	100,0	100,0

KONCERNENS RESULTATRÄKNING

Milj. euro	Not	1.1–31.12.2019	1.1–31.12.2018
Kvarvarande verksamhet			
OMSÄTTNING	2.2	960,4	1 018,8
Övriga rörelseintäkter	2.2	0,0	7,0
Förändringar i värderingen av förvaltningsfastigheter	2.2, 3.4		-0,3
Användning av material och förnödenheter	2.3	-419,5	-438,7
Kostnader för löner och anställningsförmåner	2.5, 5.5	-211,1	-222,0
Avskrivningar och nedskrivningar	3	-139,6	-80,9
Övriga rörelsekostnader	2.6	-176,9	-288,9
Kostnader sammanlagt		-947,1	-1 030,5
RÖRELSEVINST/-FÖRLUST		13,3	-5,0
Finansiella intäkter	2.1	1,1	0,6
Finansiella kostnader	4.1	-53,7	-35,3
Finansiella intäkter och kostnader sammanlagt	4.1	-52,7	-34,6
VINST/FÖRLUST FÖRE SKATTER		-39,3	-39,6
Inkomstskatter	2.7	-14,9	-4,2
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST/FÖRLUST, KVARVARANDE VERKSAMHETER		-54,3	-43,7
Vinst/förlust från avvecklade verksamheter	5.1		-1,4
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST/FÖRLUST		-54,3	-45,2
Räkenskapsperiodens vinst/förlust hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		-54,3	-45,2
Resultat per aktie, euro:	4.13		
Från kvarvarande verksamheter (före och efter utpädning)		-0,84	-0,68
Från avvecklade verksamheter (före och efter utpädning)			-0,02
Från årets resultat (före och efter utpädning)		-0,84	-0,70

KONCERNENS TOTALRESULTATRÄKNING

Milj. euro	Not	1.1–31.12.2019	1.1–31.12.2018
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST/FÖRLUST		-54,3	-45,2
Övriga poster i totalresultaträkningen:			
Poster som inte omklassificeras i resultaträkningen			
Omvärderingsdifferenser (IAS 16), före skatter		5,1	8,7
Omvärderingsdifferenser (IAS 16), skatteinverkan	2.7, 4.12	-1,0	-1,7
Omvärderingsdifferenser (IAS 16), minskad med skatt		4,1	6,9
Poster som senare kan omklassificeras i resultaträkningen			
Omräkningsdifferenser av utländska enheter, före skatter		-5,8	2,8
Omräkningsdifferenser av utländska enheter, minskad med skatt	2.7, 4.12	-5,8	2,8
Säkring av kassaflöde, före skatter		-1,7	0,6
Säkring av kassaflöde, skatteinverkan			-0,1
Säkring av kassaflöde, minskad med skatt	2.7, 4.12	-1,7	0,5
Periodens övriga totalresultat, netto		-3,5	10,3
PERIODENS TOTALRESULTAT SAMMANLAGT		-57,7	-34,9
Periodens totalresultat sammanlagt hänförligt till:			
Moderbolagets ägare, kvarvarande verksamheter		-57,7	-33,5
Moderbolagets ägare, avvecklade verksamheter			-1,4

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Milj. euro	Not	31.12.2019	31.12.2018
TILLGÅNGAR			
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Goodwill		506,6	516,1
Varumärket		87,0	88,7
Immateriella rättigheter		39,0	39,6
Övriga immateriella tillgångar		1,8	2,3
Förskott och pågående nyanläggningar		2,6	0,9
Immateriella tillgångar sammanlagt		637,0	647,5
Materiella anläggningstillgångar	3.2		
Mark- och vattenområden		100,6	102,5
Byggnader och anläggningar		567,1	578,5
Maskiner och inventarier		55,4	64,1
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaler		4,9	5,1
Tillgångar med nyttjanderätt		485,7	
Förskott och pågående nyanläggningar		5,6	0,8
Materiella anläggningstillgångar sammanlagt	3.3	1 219,3	751,1
Förvaltningsfastigheter	3.4	0,5	0,5
Långfristiga fordringar	4.10, 4.11	0,4	0,6
Långfristiga leasingfordringar	4.10	15,7	
Övriga placeringar	4.10	0,3	0,3
Latenta skattefordringar	2.8	16,3	14,7
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		1 889,4	1 414,7
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar	2.4	145,8	141,9
Kortfristiga fordringar			
Räntebärande fordringar		0,1	0,8
Leasingfordringar		1,3	
Inkomstskattefordringar		4,6	7,8
Räntefria fordringar		37,1	43,7
Kortfristiga fordringar sammanlagt	4.3	43,0	52,2
Likvida medel	4.4	24,9	43,4
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		213,7	237,6
TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING	5.1		175,7
TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		2 103,2	1 827,9
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Aktiekapital		144,1	144,1
Överkursfond		186,1	186,1
Omvärderingsfond		329,0	358,2
Fonden för investerat fritt eget kapital		250,4	250,4
Övriga fonder		42,5	44,2
Omräkningsdifferenser		-17,5	-11,6
Balanserade vinstmedel		-239,6	-212,1
Hybridlån		105,8	84,3
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	4.12	800,9	843,7
EGET KAPITAL SAMMANLAGT		800,9	843,7
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Latenta skatteskulder	2.8	125,4	128,3
Långfristiga räntebärande finansieringsskulder	4.5	364,5	359,9
Långfristiga leasingkulder	4.5	438,6	
Långfristiga räntefria skulder och avsättningar	4.9, 4.10, 5.3	1,6	17,5
LÅNGFRISTIGA SKULDER SAMMANLAGT		930,0	505,7
KORTFRISTIGA SKULDER			
Kortfristiga räntebärande finansieringsskulder	4.6	47,8	227,9
Kortfristiga leasingkulder	4.6	91,2	
Kortfristiga räntefria skulder			
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	4.6, 4.9	194,6	190,1
Inkomstskatteskulder	4.6	37,4	20,9
Kortfristiga avsättningar	5.3	1,1	5,0
Kortfristiga räntefria skulder sammanlagt		233,2	215,9
KORTFRISTIGA SKULDER SAMMANLAGT		372,2	443,8
SKULDER HÄNFÖRIGA TILL TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING	5.1		34,7
SKULDER SAMMANLAGT		1 302,3	984,3
EGET KAPITAL OCH SKULDER SAMMANLAGT		2 103,2	1 827,9

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

Milj. euro	Not	1.1–31.12.2019	1.1–31.12.2018
KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN			
Räkenskapsperiodens vinst/förlust		-54,3	-45,2
Justeringar:			
Avskrivningar och nedskrivningar		139,6	80,9
Försäljningsvinster (-) och -förluster (+) från försäljning av bestående aktiva		0,7	5,6
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader		53,7	35,3
Ränteintäkter		-1,1	-0,6
Inkomstskatter		14,9	4,2
Övriga justeringar		-1,2	-3,0
Förändringar av rörelsekapital:			
Ökning (-) / minskning (+) av omsättningstillgångar		-5,3	16,3
Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga försäljningsfordringar och övriga fordringar		8,0	11,9
Ökning (+) / minskning (-) av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder		-0,2	10,5
Betalda räntor		-52,1	-24,4
Erhållna räntor från rörelsen		1,1	0,6
Övriga finansiella poster från rörelsen		-1,4	
Betalda skatter från rörelsen		-0,3	-9,2
Nettokassaflöde från rörelsen		102,3	82,9
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar		-33,9	-28,1
Överlåtelseintäkter från materiella och immateriella tillgångar		139,7	122,5
Kursvinster hänförlig till säkring av nettoinvestering och internt lån*		11,1	31,6
Nettokassaflöde från investeringar		116,8	126,0
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING			
Erhållen likvid från emitterat hybridlån		21,5	
Upptagning av kortfristiga lån		45,4	79,9
Återbetalning av kortfristiga lån		-226,9	-249,1
Upptagning av långfristiga lån		166,7	215,0
Återbetalning av långfristiga lån		-165,1	-213,8
Återbetalning av leasingsskulder		-73,9	
Ränta för hybridlån		-6,6	-6,6
Nettokassaflöde från finansiering		-238,8	-174,6
NETTOFÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		-19,8	34,3
Likvida medel vid periodens ingång		43,4	21,0
Checkkonto med kreditlimit		-0,4	-12,2
Likvida medel vid periodens ingång		43,0	8,8
Nettoförändring av likvida medel		-19,8	34,3
Inverkan av kursdifferenser		-0,6	-0,1
Likvida medel vid periodens utgång		24,9	43,4
Checkkonto med kreditlimit		-2,3	-0,4
Likvida medel vid periodens utgång	4.4	22,7	43,0

*Realiserade kursvinster hänförlig till säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet och internt lån.

KALKYL ÖVER FÖRÄNDRINGAR I KONCERNENS EGET KAPITAL

Milj. euro	Aktiekapital	Överkursfond	Omvärderingsfond	Fonden för säkrings- instrument	Fonden för inbetalt fritt kapital	Övriga fonder	Omräknings- differenser	Akkumulerade vinstmedel	Totalt	Hybridlån	Totalt
EGET KAPITAL 1.1.2018	144,1	186,1	418,6	-0,1	250,4	43,8	-14,5	-227,6	800,8	84,3	885,1
Räkenskapsperiodens vinst/förlust								-45,2	-45,2		-45,2
Omvärderingsdifferenser (IAS 16)			6,9						6,9		6,9
Omräkningsdifferenser av utländska enheter 2)							2,8		2,8		2,8
Säkring av kassaflöde, minskad med skatt 2)				0,5					0,5		0,5
Periodens totalresultat sammanlagt, netto			6,9	0,5			2,8	-45,2	-34,9		-34,9
Försäljning av omvärderade tillgångar			-58,4					58,4			
Erlagd ränta för hybridlån								-6,6	-6,6		-6,6
Övriga förändringar 1)			-8,9					8,9			
Övriga förändringar i eget kapital sammanlagt			-67,3					60,7	-6,6		-6,6
EGET KAPITAL 31.12.2018	144,1	186,1	358,2	0,4	250,4	43,8	-11,6	-212,1	759,4	84,3	843,7

Milj. euro	Aktiekapital	Överkursfond	Omvärderingsfond	Fonden för säkrings- instrument	Fonden för inbetalt fritt kapital	Övriga fonder	Omräknings- differenser	Akkumulerade vinstmedel	Totalt	Hybridlån	Totalt
EGET KAPITAL 1.1.2019	144,1	186,1	358,2	0,4	250,4	43,8	-11,6	-212,1	759,4	84,3	843,7
Räkenskapsperiodens vinst/förlust								-54,3	-54,3		-54,3
Omvärderingsdifferenser (IAS 16)			4,1						4,1		4,1
Omräkningsdifferenser av utländska enheter 2)							-5,8		-5,8		-5,8
Säkring av kassaflöde, minskad med skatt 2)				-1,7					-1,7		-1,7
Periodens totalresultat sammanlagt, netto			4,1	-1,7			-5,8	-54,3	-57,7		-57,7
Upptagning av hybridlån										22,2	22,2
Hybridlån kostnader										-0,7	-0,7
Försäljning av omvärderade tillgångar			-24,7					24,7	0,0		0,0
Erlagd ränta för hybridlån								-6,6	-6,6		-6,6
Övriga förändringar 1)			-8,6					8,6	0,0		0,0
Övriga förändringar i eget kapital sammanlagt			-33,3					26,7	-6,6	21,5	15,0
EGET KAPITAL 31.12.2019	144,1	186,1	329,0	-1,3	250,4	43,8	-17,5	-239,6	695,0	105,8	800,9

1) En årlig transaktion av differensen mellan avskrivningar baserade på byggnaders omvärderingsvärde och avskrivningar baserade på byggnaders ursprungliga anskaffningsvärde.

2) Noter 2.7, 4.12

Noter till koncernens bokslut

1 Basuppgifter om bolaget	22
1.1 Allmänt	22
1.2 Principer för uppgörande av bokslut som förutsätter ledningens bedömning och viktiga osäkerhetsfaktorer avseende gjorda uppskattningar	24
1.3 Konsolideringsprinciper	25
1.4 Poster i utländsk valuta	25
1.5 Tillämpning av nya eller reviderade IFRS-standarder	26
2 Viktiga nyckeltal	26
2.1 Segmentrapportering	26
2.1.1 Verksamhetssegment	27
2.1.2 Uppgifter om geografiska segment	28
2.2 Operativa intäkter	29
2.2.1 Principer för intäktsföring och omsättning	29
2.2.2 Övriga rörelseintäkter	30
2.2.3 Ändring i verkligt värde	31
2.3 Affärsverksamhetens försäljningsbidrag	31
2.4 Omsättningstillgångar	31
2.5 Anställningsförmåner	32
2.6 Övriga rörelsekostnader	32
2.7 Inkomstskatter	33
2.8 Latenta skattefordringar och -skulder	34
3 Anläggningstillgångar och hyresavtalsarrangemang	37
3.1 Avskrivningar och nedskrivningar	37
3.2 Goodwill och övriga immateriella tillgångar	37
3.3 Materiella anläggningstillgångar	41
3.4 Förvaltningsfastigheter	44
3.5 Hyresavtal	44
4 Kapitalstruktur	48
4.1 Finansiella intäkter och kostnader	48
4.2 Finansiella instrument	48
4.3 Kortfristiga fordringar	49
4.4 Likvida medel	50
4.5 Långfristiga skulder, räntebärande	50
4.6 Kortfristiga skulder	51
4.7 Avstämning av skulder i kassaflödesanalys	51
4.8 Hantering av finansiella risker	53
4.9 Derivatkontrakt	59
4.10 Finansiella tillgångar och skulder per värderingsgrupp och hierarkisk klassificering av verkliga värden	60
4.11 Finansiella instrument som lyder under nettningsavtal	61
4.12 Eget kapital	62
4.13 Resultat per aktie	64
4.14 Hantering av kapitalstrukturen	64
5 Övriga noter	65
5.1 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklad verksamhet	65
5.2 Samarbetsarrangemang	66
5.3 Avsättningar	66
5.4 Ansvarsförbindelser	67
5.5 Transaktioner med den närmaste kretsen	68
5.6 Händelser efter räkenskapsperiodens utgång	71

Noter till koncernens bokslut

1 Basuppgifter om bolaget

Koncernens moderbolag är det finländska publika aktiebolaget Stockmann Oyj Abp, vars hemort är Helsingfors. Bolagets registrerade adress är Aleksandersgatan 52, 00100 Helsingfors. Koncernens huvudbransch är detaljhandel. Moderbolagets aktier är listade på Helsingfors börs (Nasdaq Helsingfors). En kopia av koncernbokslutet kan fås på www.stockmanngroup.com eller från moderbolaget.

1.1 Allmänt

Stockmanns koncernbokslut har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna (IFRS). Vid uppgörandet av koncernbokslutet har de IAS- och IFRS-standarder samt IFRIC- och SIC-tolkningar som gällde den 31 december 2019 tillämpats. Med internationella redovisningsstandarder avses I den finska bokföringslagen, samt i bestämmelser som ges med stöd av bokföringslagen, standarder som har antagits för tillämpning inom EU i enlighet med det förfarande som stadgas i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 samt tolkningar av dessa. Noterna till koncernbokslutet är även förenliga med kraven i den finska bokförings- och samfundslagstiftning som kompletterar IFRS-bestämmelserna. Bokslutsinformationen bygger på de ursprungliga anskaffningsutgifterna, om inget annat anges i principerna för uppgörandet. Bokslutet anges i miljoner euro.

Stockmannkoncernen tillämpar följande nya och reviderade standarder och tolkningar från och med den 1 januari 2019:

IFRS 16 standarden har ersatt standarden IAS 17 och därtillhörande tolkningar. IFRS 16-standardens förutsätter att hyrestagaren upptar hyresavtalen i balansräkningen som en hyresbetalningsförpliktelse samt tillhörande tillgångspost. Koncernen tillämpade standarden baserad på den modifierade retroaktiva övergångsmetoden, vilket innebär att jämförelsesiffrorna för året före tillämpningen inte omräknas. Stockmann tillämpade undantagsbestämmelsen i standarden enligt vilken om hyresavtalet går ut inom 12 månader eller kortare tid, eller om den underliggande tillgången är av lågt värde, upptas avtalet inte i balansräkningen. Dessutom har utgifterna i början inte beaktats i värderingen av nyttjanderättstillgångar. Vid övergångstidpunkten har värdet på nyttjanderättstillgångar justerats med förlustbringande avtal bland avsättningarna. Som hyresperiod har definierats den tidsperiod under vilken hyresavtalet inte kan upphävas, inkluderande tidsperioden som täcks av en option om förlängning av hyresperioden, ifall det rimligtvis är säkert att optionen kommer att utnyttjas. Inom Stockmannkoncernen använder Lindex ett poängsystem baserat på rörelsevinsten för att fastställa om förlängningen av den ursprungliga hyresperioden inkluderas i hyrestiden. Rörelsevinsten beräknas i procent jämfört med omsättningen, och en högre procent ökar sannolikheten för att förlängningsoptionen kommer att användas. Den redovisningsmässiga behandlingen för hyresvärden har bevarats till stora delar i enlighet med IAS 17.

IFRS 16-standardens har en betydande inverkan på koncerns tillgångar och skulder. I Stockmanns balansräkning redovisas tillgångar med nyttjanderätt och leasingsskuld för hyresavtal som avser affärslokaler, lager, bilar samt andra maskiner och apparater. Vid tidpunkten då standarden initialt tillämpades redovisades leasingsskulden till nuvärdet av de minimihyror som enligt hyresavtalet skall erläggas, diskonterad med räntan för tilläggs-kredit. Den genomsnittliga vägda diskonteringsräntan inom Stockmannkoncernen var 5,2 procent vid tidpunkten då standarden började tillämpas. Anskaffningsvärdet för tillgångar med nyttjanderätt utgörs av beloppet för leasingsskulden när tillämpningen började. Tillgångsposter som har överförts till hyrestagaren med vidareuthyrningsavtal, och som har klassificerats

som finansieringsleasingavtal, har exkluderats från tillgångar med nyttjanderätt och presenteras separat i balansräkningen som en nettoinvestering i vidareuthyrningsavtalet. Vid tidpunkten då standarden började tillämpas den 1 januari 2019 var beloppet av leasingskulden 552,7 miljoner euro.

Behandlingen av hyresavtal enligt IFRS 16-standarden har en betydande inverkan även på koncernens resultaträkning. Hyrestagaren upptar inte hyreskostnaderna i resultaträkningen utan redovisar periodens avskrivningar och eventuella nedskrivningsförluster av tillgångar med nyttjanderätt. Räntan på leasingskulden, som beräknas med diskonteringsräntan för tidpunkten då hyresavtalet började, redovisas som finansiella kostnader. Som hyreskostnader redovisas eventuella rörliga hyror som inte ingår i leasingskulden. Hyresintäkter från vidareuthyrningsavtal som har klassificerats som finansieringsleasingavtal presenteras inte i resultaträkningen, utan ränteintäkter från vidareuthyrningens nettoinvestering presenteras i stället i de finansiella posterna. Under räkenskapsåret 2019, har driftsbidraget ökat med 100,0 miljoner euro, rörelseresultatet med 16,1 miljoner euro och finansiella kostnaderna med 26,1 miljoner euro medan nettoresultatet har minskat med 7,9 miljoner euro till följd av tillämpningen av standarden.

IFRS 16-standarden har också en inverkan på presentationen av koncernens nettokassaflöden från rörelsen och finansieringen, emedan hyreskostnaderna som tidigare inverkade endast på rörelsens kassaflöde presenteras enligt den nya standarden i nettokassaflödet från finansieringen som amortering av leasingskuld och som räntekostnader i rörelsens kassaflöde. Under perioden räkenskapsåret 2019 har nettokassaflödet från rörelsen ökat med 73,9 miljoner euro och nettokassaflödet från finansieringen minskat med motsvarande belopp till en följd av tillämpningen av standarden. Tillämpningen av IFRS 16 har också en betydande inverkan på vissa nyckeltal: med tillämpning av den nya standarden skulle koncernens soliditet i slutet av räkenskapsåret 2018 vara ca 35,4 % (rapporterad 46,2 %) och nettoskuldsättningsgrad ca 129,9 % (rapporterad 64,5 %).

Den segmentinformation som koncernen presenterar bygger på ledningens interna rapportering, varigenom den högsta operativa beslutsfattaren och koncernens övriga ledning bedömer verksamhetssegmentens effektivitet. Inverkan av IFRS 16-standarden har inte allokerats till verksamhetssegmenten i ledningens interna rapportering och således presenteras inverkan av IFRS 16-standard i koncernens segmentrapportering som en avstämningspost på koncernnivå.

Leasingskulden den 1 januari 2019 kan avstämmas med leasingförbindelser den 31 december 2018 enligt följande:

Milj. euro	
Hyresförbindelser rapporterade i bokslutet den 31 december 2018	583,6
Diskontering utnyttjande ränta från tilläggs kredit	-105,9
Hyresavtalens förlängningsoptioner, vilka med rimlig säkerhet kommer att användas	151,9
Övriga fasta kostnader	-29,4
Ej inledda hyresavtal till vilka koncernen har bundit sig	-22,1
Kortfristiga hyresavtal	-12,6
Hyror som ändras	-6,1
Övriga skillnader	-6,7
Leasingskuld bokförd den 1 januari 2019	552,7

IFRIC 23 Osäkerhet gällande inkomstskattebehandling. Tolkningen tydliggör redovisningsbehandlingen i en situation, där samfundets skattemässiga avgörande fortfarande väntar på skattemyndighetens

godkännande. En väsentlig fråga är att bedöma huruvida skattemyndigheten kommer att godkänna det avgörande som samfundet gjort. När detta bedöms, antas det att skattemyndigheten har tillgång till all information om ärendet när avgörandet prövas. Standardändringen hade inte någon inverkan på koncernbokslutet.

Ändringar i IFRS 9 Prepayment Features with Negative. Ändringarna gör det möjligt att värdera vissa finansiella instrument, som möjliggör betalning före förfallodagen, till upplupen anskaffningsutgift. Standardändringen hade inte någon inverkan på koncernbokslutet.

Ändringar i IAS 28 Long-term Interests in Associates and Joint Ventures. Ändringarna tydliggör att IFRS 9 ska tillämpas på sådana långvariga andelar i intresse- och samföretag som utgör en del av nettoinvesteringen i intresse- eller samföretaget. Standardändringen hade inte någon inverkan på koncernbokslutet.

Ändringar i IAS 19 Employee Benefits. Ändringarna gäller ändringar, minskningar och nedläggningar av förmånsbestämda pensionsarrangemang. Standardändringen hade inte någon inverkan på koncernbokslutet.

Årliga förbättringar av IFRS-standarderna, ändringssamlingar 2015–2017. Genom Annual Improvements-proceduren sammanställs små och mindre brådskande ändringar av standarderna till en helhet och implementeras en gång per år. Ändringarna gäller standarderna IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 och IAS 23. Standardändringarna hade inte någon effekt på koncernbokslutet.

1.2 Principer för uppgörande av bokslut som förutsätter ledningens bedömning och viktiga osäkerhetsfaktorer avseende gjorda uppskattningar

Då ett koncernbokslut utarbetas i enlighet med internationella redovisningsstandarder är det nödvändigt att göra bedömningar och antaganden angående framtiden. Det verkliga utfallet kan avvika från bedömningarna och antagandena. De bedömningar och antaganden som bokslutet innehåller bygger på ledningens bästa uppfattning vid tidpunkten för bokslutet. Dessa bedömningar och antaganden påverkar värdena på tillgångarna och skulderna i balansräkningen, de redovisade eventuella förpliktelseerna och räkenskapsperiodens intäkter och kostnader. Vidare måste överväganden göras vid tillämpningen av redovisningsprinciperna för upprättandet av bokslutet.

Styrelsen har noggrant utvärderat finansieringssituationen i sin helhet. Då man beaktar pågående planer, beräknade operativa kassaflöden och initiativ för att förstärka rörelsekapitalet, stöder helhetsanalysen likviditetens och finansieringens tillräcklighet, och därmed upprättandet av bokslutet enligt going concern-principen.

De viktigaste delområdena där ledningen har använt omdöme då principerna för upprättande har tillämpats anknyter till fastställandet av avskrivnings- och hyrestider och klassificeringen av tillgångsposter som funktioner som innehas för försäljning eller funktioner som ska läggas ned, samt när hybridlån har klassificerats som eget kapital och när samarbetsarrangemang har klassificerats som gemensamma funktioner.

De viktigaste antagandena för framtiden och sådana viktiga osäkerhetsfaktorer som gäller uppskattningar på rapporteringsperiodens slutdatum, som ger upphov till de största riskerna för att bokföringsvärdena på koncernens tillgångar och skulder förändras väsentligt under följande räkenskapsperiod, gäller

fastigheternas verkliga värde, omsättningstillgångar och avsättningar samt nedskrivning av goodwill och varumärket Lindex. Närmare utredningar om dessa ges i not 2.4, 3 och 5.3.

1.3 Konsolideringsprinciper

Koncernbokslutet inkluderar moderbolaget, Stockmann Oyj Abp, och alla dotterbolag i vilka moderbolaget antingen direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktierna medför eller i vilka moderbolaget annars har bestämmanderätt. Bestämmande inflytande uppstår när koncernen genom att vara delaktig i ett samfund exponeras för föränderliga intäkter i samfundet eller är berättigade till dess föränderliga intäkter och kan påverka dessa intäkter genom att utöva bestämmande inflytande i samfundet.

Koncernens inbördes aktieinnehav har eliminerats genom förvärvsmetoden. Metoden innebär att anskaffningsutgiften och det förvärvade bolagets alla identifierbara tillgångar och skulder värderas till det verkliga värdet vid anskaffningstidpunkten. Goodwill bokförs till det belopp med vilket anskaffningsutgiften, andelen av det förvärvade bolaget som ägs av aktieägare utan bestämmanderätt och den andel som ägts tidigare sammantaget överstiger det verkliga värdet av den förvärvade nettoförmögenheten. Koncernens interna affärstransaktioner, fordringar, skulder och orealiserade täckningsbidrag samt den interna vinstfördelningen elimineras i koncernbokslutet. Räkenskapsperiodens vinst eller förlust samt räkenskapsperiodens totalresultat delas ut till moderbolagets ägare och ägare som saknar bestämmanderätt. Andelen som tillhör ägare som saknar bestämmanderätt redovisas som en egen post i koncernens eget kapital. Förvärvade dotterbolag konsolideras till koncernbokslutet från och med den tidpunkt då koncernen har fått bestämmanderätt, och avyttrade dotterbolag fram till den tidpunkt då bestämmanderätten upphör. För moderbolaget behandlas de ändringar i ägarandelen i dotterbolaget, vilka inte leder till förlorad bestämmanderätt, som affärsverksamhet som anknyter till eget kapital.

Gemensamma arrangemang, där Stockmann och en annan part utgående från avtal eller bolagsordningen har rättigheter gällande tillgångar och skyldigheter gällande skulder ska behandlas som gemensamma funktioner. Andelar i de fastighetsbolag som uppfyller kriterierna för gemensamma funktioner i koncernbolagen har upptagits som gemensamma funktioner i koncernbokslutet. Koncernbokslutet innefattar Stockmanns andel av de gemensamma funktionernas tillgångar, skulder och andra poster i totalresultatet samt av intäkter och kostnader från och med det datum då den gemensamma bestämmanderätten uppstod till det datum då den upphör. Stockmannkoncernen äger inga samföretag eller intresseföretag.

1.4 Poster i utländsk valuta

Koncernbokslutet presenteras i euro, som är funktionell valuta och rapporteringsvaluta för koncernens moderbolag.

Affärstransaktioner i utländsk valuta redovisas i respektive företags funktionella valuta till transaktionsdagens kurs. Fordringar och skulder räknas om till bokslutsdagens kurs vid tidpunkten för bokslutet. De kursdifferenser som har uppstått vid omräkningen redovisas genom resultaträkningen.

De utländska koncernbolagens resultaträkningar och övriga totalresultat har omräknats till euro enligt medelkursen för räkenskapsperioden och balansräkningarna enligt kursen på bokslutsdagen. Kursdifferensen, som beror på omräkningen av posterna i räkenskapsperiodens resultat och totalresultatet i resultaträkningen enligt medelkursen och omräkningen av balansposterna enligt kursen på bokslutsdagen, har upptagits som en egen post i totalresultatet. Den goodwill som uppstår genom

förvärv av en utländsk enhet och de justeringar av de verkliga värdena på bokföringsvärdena för den utländska enhetens tillgångar och skulder som görs i samband med förvärvet av enheten, har behandlats som de utländska enheternas tillgångar och skulder och räknats om till euro enligt kurserna på bokslutsdagen. Då ett utländskt dotterbolag eller ett gemensamt arrangemang avyttras helt eller delvis, upptas den ackumulerade omräkningsdifferensen i resultaträkningen som en del av försäljningsvinsten eller -förlusten.

Enligt den lättnad som standarden IFRS 1 tillåter, har de kumulativa omräkningsdifferenser som har ackumulerats före datumet för övergången till IFRS upptagits i de balanserade vinstmedlen.

1.5 Tillämpning av nya eller reviderade IFRS-standarder

Koncernen börjar tillämpa respektive standard, standardändring och tolkning från och med det datum då den träder i kraft eller, om datumet för ikraftträdandet är ett annat än den första dagen i räkenskapsperioden, från och med början av den räkenskapsperiod som följer på datumet för ikraftträdandet. IASB har publicerat följande nya eller omarbetade standarder och tolkningar som koncernen tillsvidare inte har tillämpat.

Conceptual Framework for Financial Reporting (Konceptuellt ramverk för finansiell rapportering), som ska tillämpas senast 1 januari 2020. Ramverket ersätter ingen standard, utan kan användas i situationer där ingen bestämd standard är tillämplig och det hjälper olika parter med att förstå och tolka IFRS. Ramverket innehåller preciserade definitioner av tillgångar och skulder samt nya anvisningar för värdering och borttagande från balansräkning samt om presentationssättet och de uppgifter som presenteras i bokslutet.

Ändringar i IAS 1 Presentation of Financial Statements och IAS 8 Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors, som ska tillämpas under räkenskapsperioder som börjar 1 januari 2020 eller senare. Ändringarna preciserar definitionen av väsentlighet i standarderna. Standardändringen förväntas inte ha någon inverkan på koncernbokslutet.

Ändringar i IFRS 3 Business Combinations, som ska tillämpas på sammanslagning av affärsverksamheter som genomförs under räkenskapsperioder som börjar 1 januari 2020 eller senare. Ändringarna förtydligar definitionerna som anges i bilaga A till standarden och tillämpningsanvisningarna samt illustrerande exempel. Standardändringen förväntas inte ha någon inverkan på koncernbokslutet. Standarden är inte ännu godkännt för tillämpning i EU.

Andra framtida publicerade nya eller reviderade standarder förväntas inte ha någon betydande inverkan på Stockmanns koncernredovisning.

2 Viktiga nyckeltal

2.1 Segmentrapportering

Redovisningsprinciperna

Stockmann koncernens segment i rapporteringen är Lindex som bedriver modehandel och Stockmann, som bedriver varuhushandel. Stockmann Retail och Real Estate som tidigare rapporterades separat sammanslogs till en ny Stockmann-affärsenhet fr.o.m. den 1 juli 2019. Segmenten utgör koncernens affärsenheter, vilka styrs och bevakas som separata enheter som säljer olika produkter och tjänster. Verksamheter som tjänar hela koncernen hör till ej allokerade poster.

Den segmentinformation som koncernen presenterar bygger på ledningens interna rapportering, där ledningens bedömning av segmentens resultat baseras på uppföljningen av segmentens rörelsevinst och där principerna för bedömning av tillgångar och skulder är förenliga med IFRS-reglerna. Inverkan av IFRS 16-standardens har inte allokerats till verksamhetssegmenten i ledningens interna rapportering och således presenteras inverkan av IFRS 16-standardens i koncernens segmentrapportering som en avstämningspost på koncernnivå. Den högsta operativa beslutsfattaren som regelbundet granskar verksamhetsresultatet för verksamhetssegmenten är koncernens verkställande direktör.

2.1.1 Verksamhetssegment

Lindex

Modekedjan Lindex har sammanlagt 464 butiker i 19 länder och Lindex nätbutik. Lindex affärsidé är att erbjuda inspirerande prisvärt mode. Butikskedjan har flera koncept inom damkläder, underkläder, barnkläder och kosmetik.

Stockmann

Stockmanns åtta varuhus i tre länder och Stockmanns nätbutik i Finland erbjuder ett exceptionellt omfattande och högklassigt sortiment av mode, skönhet och hemma varumärken och kvalitet samt professionell och framstående kundservice i en internationell och högklassig shoppingmiljö.

Verksamhetssegment, milj. euro

Omsättning	2019	2018
Lindex	575,8	589,9
Stockmann*	386,8	429,0
IFRS 16-inverkan	-2,1	
Koncernen sammanlagt	960,4	1 018,8

Rörelsevinst/-förlust	2019	2018
Lindex	32,1	28,9
Stockmann*	-20,4	-5,4
Ofördelat**	-14,4	-3,5
Goodwill nedskrivning		-25,0
IFRS 16-inverkan	16,1	
Koncernen sammanlagt	13,3	-5,0
Finansiella intäkter utan IFRS 16-ränteintäkter	0,2	0,6
Ränteintäkter från IFRS 16-leasingavtal	0,9	
Finansiella kostnader utan IFRS 16-räntekostnader	-26,7	-35,3
Räntekostnader från IFRS 16-leasingavtal	-27,0	
Vinst/förlust före skatter, koncernen sammanlagt	-39,3	-39,6

* Omsättning och rörelseresultat för 2018 inkluderar Nevsky Center

** Året 2019 inkluderar utgifter som påverkar jämförbarhet

Avskrivningar och nedskrivningar	2019	2018
Lindex	19,2	19,7
Stockmann	36,5	36,2
Goodwill nedskrivning		25,0
IFRS 16-inverkan	83,9	
Koncernen sammanlagt	139,6	80,9

Investeringar	2019	2018
Lindex	20,3	20,1
Stockmann	13,5	9,2
IFRS 16-ökningar	58,4	
Koncernen sammanlagt	92,1	29,3

Tillgångar	2019	2018
Lindex	788,5	802,6
Stockmann	808,6	849,1
Ofördelat	0,6	0,6
Tillgångar som innehas för försäljning		175,7
IFRS 16-inverkan	505,5	
Koncernen sammanlagt	2 103,2	1 827,9

2.1.2 Uppgifter om geografiska segment

Förutom i Finland bedriver koncernen verksamhet inom två geografiska segment: Sverige och Norge och Baltikum, Ryssland och andra länder.

Omsättning	2019	2018
Finland	369,1	386,2
Sverige* och Norge	437,8	449,1
Baltikum, Ryssland och andra länder**	155,7	183,5
Marknadsområden sammanlagt	962,6	1 018,8
IFRS 16-inverkan	-2,1	
Koncernen sammanlagt	960,4	1 018,8
Finland, %	38,3	37,9
Utlandet, %	61,7	62,1

Rörelsevinst/-förlust	2019	2018
Finland	-34,6	-27,0
Sverige* och Norge	29,6	26,1
Baltikum, Ryssland och andra länder**	2,2	20,9
Marknadsområden sammanlagt	-2,8	20,0
Goodwill nedskrivning		-25,0
IFRS 16-inverkan	16,1	
Koncernen sammanlagt	13,3	-5,0

Långfristiga tillgångar	2019	2018
Finland	621,7	642,9
Sverige och Norge	634,8	642,5
Baltikum, Ryssland och andra länder**	118,1	287,3
Marknadsområden sammanlagt	1 374,5	1 572,8
IFRS 16-inverkan	501,4	
Koncernen sammanlagt	1 876,0	1 572,8
Finland, %	45,2	40,9
Utlandet, %	54,8	59,1

* inkluderat försäljningen av varor och tjänster till franchising-partnerna i Mellaneuropa och Mellanöstern

** År 2018 inkluderar Nevsky Center

2.2 Operativa intäkter

2.2.1 Principer för intäktsföring och omsättning

Redovisningsprinciperna

Försäljningsintäkterna redovisas när ett prestationsåtagande som hör till varan eller tjänsten fullgörs genom att överlåta den utlovade varan eller tjänsten och kunden får kontroll över den överlåtna varan eller tjänsten. Huvuddelen av koncernens intäkter består av detaljförsäljning av varor eller tjänster där antingen kontanter eller kreditkort används som betalningsmedel, då intäkterna redovisas när varan säljs eller när tjänsten har utförts. Försäljningsintäkterna för försäljning i nätbutiken och försäljning till franchisingpartner redovisas när alla produkter eller tjänster som gäller beställningen har levererats till kunden eller franchisingpartnern, varvid kontrollen över varorna eller tjänsterna övergår till köparen vid en tidpunkt.

Kunderna har rätt att inom en viss tid returnera varor som de köpt i butiken eller nätbutiken, förberedelser för returer göras genom att i bokföringen göra en empiriskt definierad retureringsperiodisering som är en procentuell andel av alla öppna försäljnings- och hyresfordringar. Med retureringsperiodiseringen redovisas skulden i balansräkningen och försäljning samt användning av material och förnödenheter justeras i resultaträkningen. En tillgångspost av samma storlek som anskaffningspriset på varorna som motsvarar retureringsperiodiseringen återförs till omsättningstillgångarna.

De intäkter som hänför sig till samarbetet med stamkunder bokförs som omsättning. Värdet av oanvända bonuspoäng som kunder insamlat bokförs som kortfristiga räntefria skulder till kunder till beräknade fristående pris genom att minska försäljningen med motsvarande summa. Skulden upptas på samma räkenskapsperiod som försäljningen till vilken den hänför sig. När kunder använder intjänade poäng som betalningsmedel i butiker, bokförs värdet av de använda poängen som försäljning och som en minskning av kortfristiga skulder. Om bonuspoängen inte används senast den dag de går ut, bokförs värdet av de oanvända poängen som försäljning och som en minskning av kortfristiga skulder.

Hyresintäkter från hyresavtal av förvaltningsfastigheter eller andra fastigheter som klassificerats som övriga hyresavtal upptas som omsättning i resultaträkningen i jämna rater under hyrestiden. Hyror som är bundet till hyrestagarens omsättning bokförs baserad på faktisk omsättningen.

Då omsättningen beräknas dras indirekta skatter och beviljade rabatter.

2.2.1.1 Omsättning

Milj. euro	2019	2018
Varuförsäljning	914,0	944,7
Hyres- och serviceintäkter	46,4	74,2
Totalt	960,4	1 018,8
Hyresintäkter och serviceavgifter från förvaltningsfastighet	1,4	22,0

Hyresintäkter och serviceavgifter för förvaltningsfastigheter gäller Nevsky Centret i Ryssland och är inkluderat i 46,4 miljoner euro (74,2 miljoner euro). Mera information om förvaltningsfastigheterna ges i not 3.4.

2.2.1.2 Uppdelning av intäkter från avtal med kunder

1.1.-31.12.2019, milj. euro	Lindex	Stockmann	Totalt
Intäkter			
Varuförsäljning	574,4	339,6	914,0
Hyses- och serviceintäkter	1,4	43,6	45,0
Hysesintäkter och serviceavgifter från förvaltningsfastighet		1,4	1,4
Totalt	575,8	384,7	960,4

Marknadsområden			
Finland	68,9	300,2	369,1
Sverige och Norge	437,8		437,8
Baltikum, Ryssland och andra länder	69,1	84,4	153,5
Totalt	575,8	384,7	960,4

1.1.-31.12.2018, milj. euro	Lindex	Stockmann	Totalt
Intäkter			
Varuförsäljning	588,0	356,7	944,7
Hyses- och serviceintäkter	1,9	50,3	52,2
Hysesintäkter och serviceavgifter från förvaltningsfastighet		22,0	22,0
Totalt	589,9	429,0	1 018,8

Marknadsområden			
Finland	70,2	316,0	386,2
Sverige och Norge	449,1		449,1
Baltikum, Ryssland och andra länder	70,6	113,0	183,5
Totalt	589,9	429,0	1 018,8

2.2.1.3 Avtalstillgångar och avtalsskulder

Milj. euro	2019	2018
Fordringar klassificerade som innehav för försäljning		0,5
Avtalstillgångar	0,3	0,4
Avtalsskulder	5,6	5,9

Uppgifter om prestationsåtaganden har inte getts på grund av lättnaden i IFRS 15, eftersom deras väntade längd är högst ett år.

2.2.2 Övriga rörelseintäkter

Redovisningsprinciperna

Under övriga rörelseintäkter redovisas bland annat realisationsvinster för anläggningstillgångar och intäkter från överlåtelser av affärsverksamhet.

Milj. euro	2019	2018
Realisationsvinster för bestående aktiva	0,0	7,0
Totalt	0,0	7,0

Information om realisationsvinster av förvaltningsfastigheter i not 3.4.

2.2.3 Ändring i verkligt värde

Milj. euro	2019	2018
Förlust av verkligt värde på förvaltningsfastighet		-0,3
Förändringar i värderingen av förvaltningsfastigheter totalt		-0,3

Information om förvaltningsfastigheterna ges i not 3.4.

2.3 Affärsverksamhetens försäljningsbidrag

Milj. euro	2019	2018
Omsättning	960,4	1 018,8
Användning av material och förnödenheter	419,5	438,7
Försäljningsbidrag	540,9	580,1
Försäljningsbidrag, procent av omsättningen	56.3%	56.9%

2.4 Omsättningstillgångar

Redovisningsprinciperna

Omsättningstillgångarna har värderats till anskaffningsutgiften eller ett lägre nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspris som fås för omsättningstillgångarna i den normala affärsverksamheten, från vilket de uppskattade kostnaderna för färdigställandet samt de uppskattade nödvändiga utgifterna för att genomföra en försäljning har dragits av.

Omsättningstillgångarnas omloppstid och en eventuell minskning av nettorealiseringsvärdet under anskaffningsutgift bedöms regelbundet och vid behov redovisas en nedskrivning av omsättningstillgångarna. Lindex redovisar en inkuransavsättning, som är en procentandel av anskaffningspriset för varorna i butikerna. Ingen inkuransavsättning redovisas separat från Lindex centrallager, eftersom alla varor levereras från centrallagret till butikerna. Stockmann redovisar en inkuransavsättning, som är en procentandel av anskaffningspriset för varor med lång omloppstid i centrallagret och varuhusen.

Värdet på omsättningstillgångarna har bestämts med hjälp av förfarandet med vägt medelpris och inkluderar samtliga direkta kostnader för anskaffningen. Värdet på omsättningstillgångarna inkluderar inte utgifter från främmande kapital.

Milj. euro	2019	2018
Material och förnödenheter	145,8	141,9
Totalt	145,8	141,9

Värdet på omsättningstillgångarna har minskats för inkuranta tillgångar med 5,1 (6,5) miljoner euro.

2.5 Anställningsförmåner

Pensionsförpliktelser

Redovisningsprinciperna

Pensionsarrangemangen klassificeras som förmånsbestämda och avgiftsbestämda arrangemang. I Stockmannkoncernens verksamhetsländer är de lagstadgade och frivilliga pensionssystemen avgiftsbestämda.

Vid avgiftsbestämda pensionsarrangemang betalas pensionsavgifterna till ett pensionsförsäkringsbolag. Inbetalningarna till de avgiftsbestämda arrangemangen redovisas som kostnader i resultaträkningen för den räkenskapsperiod till vilken de hänför sig.

Förmånsbestämda pensionsarrangemang grundar sig på aktuariella beräkningar. Den pensionsutgift som grundar sig på arbetsprestationen under perioden och nettoräntan på det förmånsbestämda arrangemangets nettoskuld redovisas under kostnader av anställningsförmåner i resultaträkningen. Nettoskulden för det förmånsbestämda pensionsarrangemanget bokförs i balansräkningen. Under räkenskapsperioden 2019 i koncernen fanns inga förmånsbestämda pensionsarrangemangen.

Andra långfristiga anställningsförmåner

Redovisningsprinciperna

Stockmannkoncernen använder ett belöningssystem för tjänsteår, som har naturen av en långfristig anställningsförmån. Då de tjänsteår som avtalats i systemet uppfyllts har den anställda rätt till extra avlönad semester. För långfristiga anställningsförmåner redovisas det nuvarande värdet av förpliktelsen som orsakas av arrangemanget som en skuld i balansräkningen. Poster som föranleds av att dessa omdefinieras redovisas i resultaträkningen.

Milj. euro	2019	2018
Löner	163,3	172,3
Pensionkostnader, avgiftsbestämda arrangemang	15,6	16,2
Övriga lönebikostnader	32,2	33,4
Totalt	211,1	222,0

Uppgifterna om ledningens anställningsförmåner presenteras i not 5.5, Transaktioner med den närmaste kretsen.

2.6 Övriga rörelsekostnader

Redovisningsprinciperna

De övriga rörelsekostnaderna inkluderar kostnader relaterade till kortfristiga hyresavtal, hyresavtal med lågt värde och rörliga hyresavtal som inte ingår i leasingskulder samt realisationsförluster för anläggningstillgångar och andra kostnader än de som hänför sig till den ordinarie försäljningen av prestationer samt värderingsförlust i tillgångar som innehas för försäljning.

Milj. euro	2019	2018
Kostnader för affärsställen	66,3	168,2
Marknadsföringskostnader	34,9	38,1
Varuhanteringskostnader	17,9	16,6
Kreditförluster	-0,1	0,7
Frivilliga lönebikostnader	3,6	3,0
Direkta underhållskostnader för förvaltningsfastighet	0,2	2,4
Värdejusteringar i tillgångar som innehas för försäljning		11,9
Övriga kostnader	54,1	48,0
Totalt	176,9	288,9

Revisorernas arvoden

Milj. euro	2019	2018
Revision	0,3	0,4
Intyg och utlåtanden	0,0	0,0
Skatterådgivning	0,4	0,2
Övriga tjänster	0,3	0,1
Totalt	1,1	0,7

Moderbolagets revisorer KPMG Oy Ab har betalats för andra än revisionstjänster totalt 0,4 milj. euro år 2019 (0,1 milj. euro år 2018).

2.7 Inkomstskatter

Redovisningsprinciperna

Skatteutgifterna i resultaträkningen består av skatter som bygger på de beskattningsbara inkomsterna under perioden och latent skatter. De skatter som bygger på de beskattningsbara inkomsterna under perioden beräknas enligt den gällande skattesatsen i vart och ett av koncernbolagets verksamhetsländer. Skatten justeras med eventuella skatter som hänför sig till tidigare perioder. Inkomstskatterna redovisas i resultaträkningen, om inte den transaktion som gav upphov till skatterna redovisas direkt under eget kapital eller andra poster i totalresultatet, vilket medför att även skatteeffekten redovisas under eget kapital eller andra poster i totalresultatet.

De latent skatterna beräknas på temporära skillnader mellan bokföringsvärdet och det skattemässiga värdet. De största temporära skillnaderna uppstår mellan bokföringsvärdet och det skattemässiga värdet på de förvaltningsfastigheterna, de oanvända skattemässiga förlusterna, justeringarna som har gjorts baserat på tillgångarnas och skuldernas verkliga värde vid sammanslagning av affärsverksamheter samt värderingen av derivatavtal till verkligt värde. Den uppskjutna skatteskulden på skillnaderna mellan bokföringsvärdet och det skattemässiga värdet på förvaltningsfastigheten beskriver skatteeffekten av ett belopp motsvarande bokföringsvärdet som inflyter från försäljningen av förvaltningsfastigheten.

Latent skatt bokförs inte för den temporära skillnad som har uppkommit vid nedskrivning av goodwill om denna inte är avdragbar i beskattningen. De latent skatterna har beräknats utifrån de skattesatser som har stadgats eller som i praktiken har godkänts senast vid bokslutsdagen.

De latent skatteskulderna redovisas till fullt belopp, förutom för vinsten i dotterbolaget i Estland och Lettland, eftersom koncernen kan bestämma tidpunkten för upplösning av den tillfälliga differensen och denna differens kommer inte att upplösas i den förutsebara framtiden. De latent skattefordringarna redovisas till det belopp som det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas mot framtida beskattningsbar inkomst.

Koncernen avdrar latent skattefordringar och skatteskulder från varandra i det fall att koncernen har en lagligt verkställig rätt att kvitta latent skattefordringar och skatteskulder som baseras på beskattningsbar inkomst sinsemellan och de latent skatteskulderna och skattefordringarna hänför sig till inkomstskatter som debiterats av samma skattetagare från antingen samma skattskyldiga eller andra skattskyldiga vilka har för avsikt att kvitta periodens skattefordringar och skatteskulder som baseras på beskattningsbar inkomst sinsemellan eller realisera fordringarna och betala skulderna samtidigt.

Milj. euro	2019	2018
Inkomstskatter för räkenskapsperioden	-10,2	-4,7
Inkomstskatter för föregående räkenskapsperioder	-9,8	-4,8
Förändring av latent skatteskulder/-fordringar	5,1	5,3
Totalt	-14,9	-4,2

Avstämning av resultaträkningens skattekostnad och skatterna beräknade enligt koncernens skattesats i hemlandet 20 %

Milj. euro	2019	2018
Vinst före skatt	-39,3	-39,6
Inkomstskatter enligt gällande skattesats	7,9	7,9
Inkomstskatter för föregående räkenskapsperioder	-9,8	-4,8
Skattefria inkomster	0,0	0,3
Effekt av avvikande skattesatser för utländska dotterbolag	0,9	2,3
Ej avdragsgilla kostnader	-10,4	12,4
Förändring av latent skatteskulder hänförliga till omvärdering av Nevsky Centre fastigheten		4,6
Icke bokförda latent skattefordringar på förluster i beskattningen	-0,7	-9,9
Effekt av förändring i skattesats på latent skatteskulder/fordringar		1,0
Avskrivningen av latent skattefordringar redovisat under föregående räkenskapsperioder	-2,7	-18,1
Skatter i resultaträkningen	-14,9	-4,2

Stockmannkoncernen har erhållit ett korrigeringsbeslut från skattemyndigheterna i Sverige gällande skatteåren 2013, 2014, 2015 och 2016 och 2017. Enligt beslutet koncernbolaget Stockmann Sverige AB förpliktigas att betala 25,6 miljoner euro i tilläggsskatt, förhöjd skatt och hörande räntor. Stockmann anser att korrigeringsbesluten är ogrundade och har överklagat besluten. Därtill har koncernen upptagit en motsvarande tilläggsskatt för åren 2018 och 2019. Tilläggsskatten för åren 2013-2019 är i sin helhet 36,5 miljoner euro med resultatpåverkan i bokslutet för år 2015 – 2019, av vilket 15,9 miljoner euro bokfördes i resultaträkningen för år 2019.

2.8 Latenta skattefordringar och -skulder

Förändringar av latent skattefordringar under 2019

Milj. euro	1.1.2019	Bokfört i resultaträkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	31.12.2019
Förluster i beskattningen	12,4	-2,7		0,0	9,7
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	1,5			0,0	1,5
Leasingskulder		2,8		0,0	2,8
Övriga temporära differenser	0,8	1,5		0,0	2,2
Totalt	14,7	1,6		0,0	16,3

Förändringar av latenta skattefordringar under 2018

Milj. euro	1.1.2018	Bokfört i resultaträkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	31.12.2018
Förluster i beskattningen	30,5	-18,1		0,0	12,4
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	1,5			0,0	1,5
Leasingskulder	0,2	-0,2			
Övriga temporära differenser	1,0	-0,2		0,0	0,8
Totalt	33,2	-18,4		0,0	14,7

Förändringar av latenta skatteskulder under 2019

Milj. euro	1.1.2019	Bokfört i resultat- räkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	Skulder hänförliga till tillgångar som innehåses för försäljning	31.12.2019
Akkumulerade avskrivningsdifferenser	23,7	-2,8		-0,1		20,9
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	6,0	2,6		0,0		8,5
Värdering av immateriella och materiella tillgångar till verkligt värde	97,5	-2,2	1,0	-0,3		96,1
Leasing fordringar		0,7				0,7
Övriga temporära differenser	1,1	-1,7		0,0		-0,7
Totalt	128,3	-3,4	1,0	-0,4		125,4

Förändringar av latenta skatteskulder under 2018

Milj. euro	1.1.2018	Bokfört i resultat- räkningen	Bokfört i eget kapital	Kursdifferenser	Skulder hänförliga till tillgångar som innehåses för försäljning	31.12.2018
Akkumulerade avskrivningsdifferenser	23,0	1,0		-0,3		23,7
Temporära skillnader avseende anläggningstillgångar	7,0	-0,9		-0,1		6,0
Värdering av immateriella och materiella tillgångar till verkligt värde	115,8	-23,9	1,7	-0,7	4,6	97,5
Övriga temporära differenser	0,9	0,0	0,1	0,0		1,1
Totalt	146,7	-23,7	1,9	-1,1	4,6	128,3

Förluster i beskattningen, för vilka latent skattefordringar inte har redovisats under den räkenskapsperioden, är 45,2 (44,7) miljoner euro. Ackumulerade utdelningsbara vinster i dotterbolaget i Estland och Lettland, för vilka enligt IAS 12-standardens punkt 52 A latent skatteskulder inte har redovisats, är 39,1 (37,7) miljoner euro.

3 Anläggningstillgångar och hyresavtalarrangemang

3.1 Avskrivningar och nedskrivningar

Milj. euro	2019	2018
Immateriella rättigheter	14,9	11,9
Byggnader och anläggningar	21,1	21,3
Maskiner och inventarier	19,0	22,0
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaler	0,7	0,7
Tillgångar med nyttjanderätt	83,9	
Avskrivningar totalt	139,6	55,9
Goodwill		25,0
Nedskrivningar totalt		25,0
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	139,6	80,9

3.2 Goodwill och övriga immateriella tillgångar

Redovisningsprinciperna

Koncerngoodwill består av differensen mellan anskaffningsutgiften och de förvärvade, till det verkliga värdet värderade och identifierbara nettotillgångarna. På goodwill och varumärket Lindex görs inga avskrivningar. Varumärket anses ha en obegränsad ekonomisk livslängd på grund av dess välkändhet. Goodwillen och varumärket värderas till den ursprungliga anskaffningsutgiften förminskat med nedskrivningar. Till de övriga immateriella tillgångarna hör upphovsrätter och programvaror som värderas till den ursprungliga anskaffningsutgiften. Övriga immateriella tillgångar avskrivs linjärt under den uppskattade ekonomiska livslängden.

Avskrivningstider för immateriella tillgångar:

programvaror 5–10 år

övriga immateriella rättigheter 5 år

Utgifter som hänför sig till de immateriella tillgångarna och som förverkligas senare aktiveras endast i det fall att de ökar de ekonomiska fördelarna med tillgången. I övriga fall bokförs utgifterna i resultaträkningen då de uppstår.

Goodwill

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1.	685,2	713,8
Omräkningsdifferens +/-	-12,6	-28,6
Anskaffningsutgift 31.12.	672,6	685,2
Nedskrivningar 1.1.	-169,1	-150,0
Omräkningsdifferens +/-	3,1	5,9
Räkenskapsperiodens nedskrivning		-25,0
Ackumulerade nedskrivningar 31.12.	-166,1	-169,1
Bokföringsvärde 1.1.	516,1	563,8
Bokföringsvärde 31.12.	506,6	516,1

Varumärken

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1.	88,9	92,7
Omräkningsdifferens +/-	-1,6	-3,7
Anskaffningsutgift 31.12.	87,3	88,9
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-0,3	-0,3
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-0,3	-0,3
Bokföringsvärde 1.1.	88,7	92,4
Bokföringsvärde 31.12.	87,0	88,7

Nedskrivningsprövning

Redovisningsprinciperna

Bokföringsvärdena för tillgångsposter provas regelbundet för att man ska kunna upptäcka eventuella indikationer på att de behöver skrivas ned. Om dylika indikationer observeras, fastställs de kassaflöden som kan ackumuleras från tillgångsposten. Goodwillen och varumärket har allokerats till enheter som genererar kassaflöden och testas årligen i händelse av att de behöver skrivas ned. En nedskrivningsförlust uppstår om balansvärdet för tillgångsposten eller den enhet som genererar kassaflöden överskrider det belopp som förväntas flyta in från tillgångsposten. Nedskrivningsförlusten redovisas i resultaträkningen.

En nedskrivningsförlust för en enhet som genererar kassaflöden allokeras i första hand till den goodwill som har allokerats till den enhet som genererar kassaflödet och i andra hand till att proportionellt minska enhetens övriga tillgångsposter.

Det genererade kassaflödet för immateriella och materiella tillgångar fastställs så att det består av antingen det verkliga värdet minskat med de kostnader som försäljningen av tillgången ger upphov till eller ett högre bruksvärde. Vid beräkning av bruksvärdet diskonteras de uppskattade framtida kassaflödena till sitt nuvärde utifrån sådana diskonteringsräntor som beskriver de genomsnittliga kapitalkostnaderna före skatt för den kassagenererande enheten i fråga.

En nedskrivningsförlust som hänför sig till materiella anläggningstillgångar och övriga immateriella tillgångar återförs, med undantag av goodwill, om det har skett en förändring i de uppskattningar som används vid bestämningen av de kassaflöden som förväntas inflyta från tillgångsposten. Nedskrivningsförlusten återförs till högst det belopp som skulle ha fastställts som redovisningsvärde för tillgångsposten om ingen nedskrivningsförlust hade bokförts för denna tidigare år.

De segment som Stockmannkoncernen rapporterar enligt IFRS 8, Lindex modekedjan och Stockmann för varuhus och nätbutik affären, är enheter som genererar kassaflöde och vars kassaflöden i stor utsträckning är oberoende av de kassaflöden som ackumuleras av andra tillgångsposter eller grupper av tillgångsposter. Stockmannkoncernen utför ett nedskrivningstest i samband med bokslutet eller då det finns indikationer på att värdet på tillgångarna sjunkit. Nedskrivningsprövningen 31.12.2018 resulterade i att en nedskrivningsförlust relaterad till Stockmann kvarvarande goodwill på 25 miljoner euro gjorts. Den till Lindex segmentet allokerade goodwillen 31 december 2019 var 506,6 miljoner euro.

Lindex varumärket, 87,0 miljoner euro, har allokerats i sin helhet till Lindex segmentet. Varumärket Lindex anses ha en obegränsad ekonomisk verkningstid på grund av att det berörda varumärket är välkänt. Varumärket Lindex har existerat över 60 år, och koncernen kommer även i fortsättningen att använda det berörda varumärket både på den nuvarande marknaden samt när Lindex sortiment och affärsverksamhetsmodell introduceras på nya marknader.

Dessutom utvärderade Stockmannkoncernen 31.12.2019 om det fanns tecken på att bokföringsvärdena för Stockmann segments materiella och immateriella tillgångar, som är föremål för avskrivningar, skulle ha sjunkit. Enligt bedömningen finns det inga tecken på att värdena skulle ha sjunkit, och därför har inte ett separat nedskrivningstest utförts för Stockmannsegmentet per 31.12.2019.

Centrala antaganden och variabler som använts vid beräkning av Lindex bruksvärde

Vid nedskrivningsprövningen bygger prognoserna om kassaflöde för Lindex på prognoserna om de separata marknadsområdena. Dessa prognoser har godkänts av ledningen och omfattar de kommande fem åren och inverkar också på terminalperioden. I de långsiktiga prognoserna som uppdaterats under den gångna räkenskapsperioden har det beaktats att det allmänna konjunkturläget har förändrats jämfört med året innan. Kassaflödena efter den prognosperiod som godkänts av ledningen har kunnat extrapoleras genom att använda en jämn tillväxtfaktor på 1,7 procent vid kassaflödesberäkningarna för Lindex.

Centrala variabler som använts vid beräkning av nyttjandevärdet:

1. Volymökningen, som bygger på en uppskattning av försäljningsutvecklingen i de befintliga affärerna och nätbutiken.
2. Förbättring av lönsamhet som baserar sig på en prognostiserad ökning av bruttomarginalen.
3. Diskonteringsräntan, som har fastställts med hjälp av en genomsnittlig vägd kapitalkostnad, vilken baserar sig på den optimala finansieringsstrukturen eller på den genomsnittliga finansieringsstrukturen av kontrollföretagen. Denna kapitalkostnad beskriver totalkostnaden för eget kapital och främmande kapital. Följande komponenter ingår i diskonteringsräntan:
 - den marknadsspecifika riskfria räntan
 - marknadsriskpremien
 - ett betavärde som är specifikt för varje näringsgren och som bedöms beskriva marknadens syn på riskpremien per enhet
 - kostnaden av främmande kapital
 - soliditetsgraden, som motsvarar den optimala finansieringsstrukturen i enlighet med koncernens målkapitalstruktur i betraktande av effekten av IFRS 16-standarden på soliditetsgraden.
 - I beräkningen av diskonteringsräntan för 2019 har hyresavtalskulder enligt standarden IFRS 16 beaktats, och på motsvarande sätt har nyttjandetillgångsposterna inkluderats i det testade balansvärdet.

Ledningen har fastställt delfaktorer i diskonteringsräntan så, att den marknadsspecifika riskfria räntan, marknadsriskpremien samt branschspecifika beta är förenliga med upplysningar från externa informationskällor och kostnaden för främmande kapital återspeglar den förverkligade utvecklingen och de gällande villkoren för koncernens låneavtal.

Diskonteringsräntan har fastställts utan avdrag för skatter. Diskonteringsräntan för Lindex baserar sig på marknadsräntan och landsrisken i Sverige och Finland. För Lindex har diskonteringsräntan 8,2 procent tillämpats (år 2018 8,6 %).

Känsligheter vid beräkning av penningbelopp som kan ackumuleras

Enligt nedskrivningsprövningen var de kassaflöden som kan ackumuleras av Lindex ungefär 10 procent högre än Lindex värde i balansräkningen. Till en följd av utmanande konkurrens- och allmänna ekonomiska situationen som påverkar konsumenternas köpbeteende och köpkraft kan dock en ändring i vilken som helst av de tillämpade variablerna leda till en situation där återvinningsvärdet för Lindex underskrider bokföringsvärdet, vilket skulle leda till att en nedskrivning skulle bokas.

Vid upprättandet av känslighetsanalyser för Lindex har ett downside-scenario tillämpats. I dessa scenarier minskades försäljningsökningen jämfört med ledningens uppskattning eller så höjdes räntesatsen. Förändringarna i grundantagandena samt deras inverkan visas i tabellen nedan.

Förändring, procentenheter	2019	2018
Höjning av diskonteringsränta	0,5	1,0
Minskning i försäljningstillväxt	1,4	1,4

Utifrån nedskrivningsprövningarna finns det inte något behov för en nedskrivning.

Immateriella rättigheter

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1.	89,1	88,4
Omräkningsdifferens +/-	-0,8	-1,4
Ökningar 1.1.-31.12.	8,5	9,4
Minskningar 1.1.-31.12.	-5,8	-10,9
Överföringar mellan posterna 1.1.-31.12.	5,8	3,7
Anskaffningsutgift 31.12.	96,8	89,1
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.	-49,5	-49,9
Omräkningsdifferens +/-	0,4	0,9
Avskrivningar på minskningar	5,8	10,9
Räkenskapsperiodens avskrivning	-14,5	-11,5
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.	-57,8	-49,5
Bokföringsvärde 1.1.	39,6	38,5
Bokföringsvärde 31.12.	39,0	39,6

Övriga immateriella tillgångar

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1.	7,3	7,8
Omräkningsdifferens +/-	-0,2	-0,5
Ökningar 1.1.-31.12.	0,0	
Minskningar 1.1.-31.12.	0,0	
Anskaffningsutgift 31.12.	7,1	7,3
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-6,6	-7,0
Omräkningsdifferens +/-	0,2	0,5
Avskrivningar på minskningar	0,0	
Räkenskapsperiodens avskrivning	-0,2	-0,1
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-6,7	-6,6
Bokföringsvärde 1.1.	0,6	0,8
Bokföringsvärde 31.12.	0,5	0,6

Övriga immateriella tillgångar, finansiell leasing

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1.	3,2	3,2
Anskaffningsutgift 31.12.	3,2	3,2
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-1,6	-1,3
Räkenskapsperiodens avskrivning	-0,3	-0,3
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-1,9	-1,6
Bokföringsvärde 1.1.	1,6	1,9
Bokföringsvärde 31.12.	1,3	1,6

Förskott och pågående nyanläggningar

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1.	0,9	0,6
Ökningar 1.1.-31.12.	7,5	4,0
Minskningar 1.1.-31.12.	0,0	0,0
Överföringar mellan posterna 1.1.-31.12.	-5,8	-3,7
Anskaffningsutgift 31.12.	2,6	0,9
Bokföringsvärde 1.1.	0,9	0,6
Bokföringsvärde 31.12.	2,6	0,9

Milj. euro	2019	2018
Immateriella tillgångar totalt	637,0	647,5

År 2019 och 2018 omfattade förskott och pågående nyanläggningar inom immateriella tillgångar i huvudsak investeringar i ICT-utveckling.

3.3 Materiella anläggningstillgångar

Redovisningsprinciperna

Markområden, byggnader samt maskiner och inventarier utgör merparten av de materiella anläggningstillgångarna. De uppskrivningar som ingår i markområden och byggnader har ingått i bokföringsvärdet enligt de tidigare bokslutsnormerna och har betraktats som en del av anskaffningsutgiften enligt IFRS. De materiella anläggningstillgångarna inkluderar också ändrings- och ombyggnadsutgifter för hyrda lokaler, vilket bl.a. omfattar färdigställande av inredningen i affärslokaler.

De materiella anläggningstillgångarna har i balansräkningen värderats till den ursprungliga anskaffningsutgiften, från vilken de ackumulerade avskrivningarna samt eventuella nedskrivningar har dragits av. Anskaffningsutgiften för egenhändigt tillverkade tillgångar inkluderar materialet och det direkta arbetet. Om en materiell anläggningstillgång består av flera delar med olika ekonomiska livslängder behandlas delarna som separata tillgångar. Senare utgifter som hänför sig till tillgången aktiveras då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna. Övriga utgifter, såsom normala service- och reparationsåtgärder, kostnadsförs i resultaträkningen när de uppstår.

Markområden och byggnader i eget bruk som har upptagits i balansräkningen i enlighet med standard IAS 16 har värderats till omvärderingsvärde i enlighet med IAS 16 paragraf 31. Markområden och byggnader har upptagits i balansräkningen till omvärderingsvärde som är det verkliga värdet på omvärderingsdagen förminskat med de ackumulerade avskrivningarna samt nedskrivningarna. Avskrivningarna under perioden från omvärderingsvärden av byggnader redovisas i resultaträkningen. Omvärderingen görs årligen eller då det finns indikationer på att det verkliga värdet avviker från bokföringsvärdet för markområden och byggnader. Omvärdering av fastigheter till verkligt värde baseras på vid varje värderingstidpunkt gällande marknadsstandarder, vilka har fastställts av The International Valuation Standard Committee. Auktoriserade fastighetsvärderare inom samtliga marknadsområden utför värderingen baserat på diskonterade kassaflöden under tio år. Stockmanns fastighet funktion går igenom värderingarna utfört av flera oberoende, yrkesmässigt behöriga värderare och lägger fram sina rekommendationer om verkliga värden till Stockmanns styrelse. Styrelsen bedömer de verkliga värdena och fastställer de verkliga värden som ska användas. Om bokföringsvärdet för markområden eller byggnader ökar till följd av omvärderingen, ska ökningen redovisas under andra poster i totalresultatet och den inlutna ökningen i omvärderingsfonden för eget kapital. Om ökningen dock upphäver en minskning som orsakas av en omvärdering som tidigare har redovisats i resultaträkningen, ska även ökningen redovisas i resultaträkningen. Om tillgångens bokföringsvärde minskar till följd av omvärderingen, redovisas minskningen i resultaträkningen. Minskningen upptas dock i övriga poster i totalresultatet upp till beloppet av omvärderingsfonden. Årligen överförs från omvärderingsfonden till eget kapital differensen mellan avskrivningar på byggnaders omvärderingsvärden och avskrivningar på byggnaders ursprungliga anskaffningsutgifter.

Avskrivningarna på materiella anläggningstillgångar görs linjärt i enlighet med tillgångens ekonomiska livslängd. Markområden avskrivs inte.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar:

byggnader och anläggningar	20–50 år
ändrings- och ombyggnadsutgifter för hyreslokaler	5–20 år
maskiner och inventarier	4–10 år
datorutrustning och lätta butiksinventarier	3–5 år

Mark- och vattenområden

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift inklusive värdering till verkligt värde 1.1.	102,5	103,9
Värdering av fastigheterna till verkligt värde 31.12.	-1,9	-1,4
Anskaffningsutgift 31.12.	100,6	102,5
Bokföringsvärde 1.1.	102,5	103,9
Bokföringsvärde 31.12.	100,6	102,5

Andelen av värderingen av det verkliga värdet var 83,2 (85,0) miljoner euro.

Byggnader och anläggningar

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift inklusive värdering till verkligt värde 1.1.	753,3	741,4
Värdering av fastigheterna till verkligt värde 31.12.	7,0	10,1
Ökningar 1.1.–31.12.	0,2	0,1
Minskningar 1.1.–31.12.	-0,9	-0,3
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.	2,5	2,0
Anskaffningsutgift 31.12.	762,1	753,3
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-174,8	-153,9
Avskrivningar på minskningar	0,9	0,3
Räkenskapsperiodens avskrivning	-21,1	-21,3
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-195,0	-174,8
Bokföringsvärde 1.1.	578,5	587,6
Bokföringsvärde 31.12.	567,1	578,5

Andelen av värderingen av det verkliga värdet var 382,1 (375,1) miljoner euro.

Vid definieringen av det verkliga värdet var det genomsnittliga vägda kravet på marknadsavkastning för tre varuhus fastigheter inklusive förvaltningsfastighet 5,1 procent (4,8 procent). I hierarkin för verkligt värde har värderingen av markområden och byggnader hänförs till nivå 3.

Oberoende värderare beräknar det verkliga värdet för respektive markområde och byggnad med hjälp av uppgifter från Stockmann:

- fastighetsaffärsverksamhetens omsättning och rörelsevinst inklusive hyresintäkter och underhållskostnader
- fastighetsaffärsverksamhetens budget
- gällande hyresavtal
- fastigheternas investeringshistoria
- kalkyl över investeringar som behövs för nya hyresgäster
- tioårsplan för kommande renoveringar

Fastigheterna är i huvudsak i Stockmanns eget bruk.

Fastighet	Brutto-uthyrningsyta, m ² 31.12.2019	Utnyttjande-grad, % 31.12.2019	Utnyttjat av Stockmann, % 31.12.2019
Flaggskeppsvaruhuset i Helsingfors	50 724	98,5	66
Varuhuset i Tallinn	21 527	94,2	82
Varuhuset i Riga	15 119	100,0	86
Totalt	87 370	97,7	73

Känsligheten för värdeförändringar i fastigheternas verkliga värde kan testas genom att ändra de centrala parametrarna. Känslighetsanalysen utgår från de utomstående värderarnas uppskattning av fastigheternas verkliga värde per 31.12.2019. Enligt den var värdet 667,7 miljoner euro. I känslighetsanalysen testades det verkliga värdets känslighet för förändringar i diskonteringsräntan och terminalperiodens tillväxt som använts i värderingen. I värderingskalkylema är terminalperiodens tillväxt 0,8–2,0 % och diskonteringsräntan 6,3–8,0 %. När den antagna terminalperiodens tillväxt höjs med 0,6 procentenheter ökar fastigheternas värde med 10 % i genomsnitt. På motsvarande sätt sänker en minskning med 0,6 procentenheter det verkliga värdet med 7 % i genomsnitt. När diskonteringsräntan sänks med en procentenhet stiger fastigheternas värde med 27 % i genomsnitt. På motsvarande sätt sänker en ökning med en procentenhet det verkliga värdet med 17% i genomsnitt. I känslighetsanalysen förändras en parameter åt gången, medan flera parametrar i allmänhet förändras samtidigt i verkligheten.

Maskiner och inventarier

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1.	260,4	262,9
Omräkningsdifferens +/-	-3,7	-4,3
Ökningar 1.1.-31.12.	7,7	12,1
Minskningar 1.1.-31.12.	-6,7	-10,4
Överföringar mellan posterna 1.1.-31.12.	2,0	0,2
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		0,0
Anskaffningsutgift 31.12.	259,8	260,4
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-196,3	-186,7
Omräkningsdifferens +/-	4,4	3,8
Avskrivningar på minskningar	6,7	8,7
Ackumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		0,0
Räkenskapsperiodens avskrivning	-19,2	-22,0
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-204,4	-196,3
Bokföringsvärde 1.1.	64,1	76,2
Bokföringsvärde 31.12.	55,4	64,1

Ändrings- och ombyggnadsutgifter för hyrda lokaliteter

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1.	37,4	36,0
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Ökningar 1.1.-31.12.	0,1	0,1
Minskningar 1.1.-31.12.	-0,9	0,0
Överföringar mellan posterna 1.1.-31.12.	0,5	1,4
Anskaffningsutgift 31.12.	37,0	37,4
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-32,3	-31,6
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Avskrivningar på minskningar	0,9	0,0
Räkenskapsperiodens avskrivning	-0,7	-0,7
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-32,1	-32,3
Bokföringsvärde 1.1.	5,1	4,4
Bokföringsvärde 31.12.	4,9	5,1

Tillgångar med nyttjanderätt

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1.	517,5	
Omräkningsdifferens +/-	-5,7	
Ökningar 1.1.-31.12.	58,4	
Minskningar 1.1.-31.12.	-0,1	
Överföringar mellan posterna 1.1.-31.12.		
Anskaffningsutgift 31.12.	570,1	
Ackumulerade avskrivningar 1.1.		
Omräkningsdifferens +/-	-0,5	
Avskrivningar på minskningar	0,0	
Räkenskapsperiodens avskrivning	-83,9	
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	-84,4	
Bokföringsvärde 1.1.	517,5	
Bokföringsvärde 31.12.	485,7	

Förskott och pågående nyanläggningar

Milj. euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1.	0,8	1,2
Omräkningsdifferens +/-	0,0	
Ökningar 1.1.–31.12.	9,8	3,7
Minskningar 1.1.–31.12.	0,0	-0,2
Överföringar mellan posterna 1.1.–31.12.	-5,0	-3,9
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning		0,0
Anskaffningsutgift 31.12.	5,6	0,8
Bokföringsvärde 1.1.	0,8	1,2
Bokföringsvärde 31.12.	5,6	0,8

Milj. euro	2019	2018
Materiella anläggningstillgångar totalt	1 219,3	751,1

År 2019 och 2018 omfattade förskott och pågående nyanläggningar inom materiella anläggningstillgångar i huvudsak affärsinredning samt ändrings- och ombyggnadsutgifter för affärsutrymmen och fastigheter.

3.4 Förvaltningsfastigheter

Redovisningsprinciperna

När koncernen innehar ett markområde eller en byggnad för att skaffa hyresintäkter eller en värdeökning på egendomen snarare än för att använda den i sin egen detaljhandels- eller administrativa verksamhet, klassificeras fastigheten som en förvaltningsfastighet enligt IAS 40.

Förvaltningsfastigheter värderas ursprungligen till anskaffningsutgift. Anskaffningsutgiften för en förvärvad förvaltningsfastighet inkluderar köpesumman samt utgifter som direkt förorsakas av anskaffningen. Anskaffningsutgiften för en förvaltningsfastighet som byggts själv är den upplupna anskaffningsutgiften den dag då bygg- eller renoveringsarbetet slutförs. Fram till dagen för färdigställande tillämpas standarden IAS 16 på förvaltningsfastigheten, och efter dagen för färdigställande tillämpas standarden IAS 40.

Inga avskrivningar redovisas för fastigheten, utan vinsten eller förlusten på grund av ändringar i det verkliga värdet redovisas i resultaträkningen under perioden då de uppstår. Vinst och förlust som föranleds av ändring i det verkliga värdet på förvaltningsfastigheter redovisas som en separat post i resultaträkningen.

Koncernen har 31 december 2019 klassificerat fastigheten Tapiolan Säästötammi i Esbo, av vilken Stockmann äger 37,8 som placeringsfastigheter enligt IAS 40.

Milj. euro	2019	2018
Verkligt värde 1.1.	0,5	100,5
Minskningar 1.1.–31.12.		-100,0
Värdering i verkligt värde		-0,3
Överföringar till tillgångar innehas för försäljning		0,3
Verkligt värde 31.12.	0,5	0,5

3.5 Hyresavtal

Leasingavtal där koncern är leasetagare

Redovisningsprinciperna

Nyttjanderättsposten och hyresskulden redovisas enligt begynnelsestidpunkten för hyresavtalet. Nyttjandetillgångsposten värderas ursprungligen till anskaffningsvärde, som omfattar beloppet av hyresavtalsskulden enligt den ursprungliga värderingen justerat med hyror som betalats fram till begynnelsestidpunkten och eventuella direkta kostnader i början samt en bedömning av kostnaderna för rivning och avyttring av tillgångsposten eller återställande av den i ett skick enligt villkoren för

hyresavtalet med avdrag för erhållna incitament relaterade till hyresavtalet. Stockmannkoncernens nyttjanderättstillgångar består av hyrda lokaler, lager, fordon samt maskiner och utrustning.

På nyttjanderättsposten tillämpas jämna avskrivningar från begynnelse tidpunkten till slutet av hyresperioden. Om innehavet av tillgångsposten enligt hyresavtalet överförs till koncernen fram till slutet av hyrestiden eller om man i anskaffningsutgiften för nyttjanderättstillgångsposten har beaktat att koncernen utnyttjar en köpoption avskrivs nyttjanderättstillgångsposten under dess ekonomiska verkningstid. Från nyttjanderättstillgångsposten avdras dessutom eventuella nedskrivningsförluster, och den justeras med det belopp som beror på omdefiniering av hyresskulden.

Vid begynnelse tidpunkten värderas hyresskulden utifrån hyresavtalet till nuvärdet av betalda hyror. Hyresbetalningarna diskonteras med hyresavtalets interna ränta om den lätt kan fastställas. Om räntan inte lätt kan fastställas används hyrestagarens ränta på tilläggs kredit. Räntan på tilläggs kredit är den genomsnittliga ränta som koncernen måste betala för lån för en motsvarande tidsperiod och med motsvarande säkerheter för att anskaffa tillgångsposten i en liknande ekonomisk miljö. De hyror som inkluderas i hyresskulden består av följande betalningar:

- fast hyra
- rörlig hyra, som beror på index och som ursprungligen fastställs utifrån indexet vid begynnelse tidpunkten för avtalet
- belopp som hyrestagaren förväntas betala på basis av restvärdesgarantier
- realiseringspris för köpoption, om det är relativt säkert att optionen kommer att utnyttjas
- sanktioner för uppsägning av hyresavtal, om det är relativt säkert att optionen kommer att utnyttjas

Hyresskulder värderas till periodiserad anskaffningsutgift med hjälp av effektivräntemetoden. Hyresskulder fastställs på nytt när det sker förändringar i kommande hyresbetalningar som beror på indexförändringar eller estimerade förändringar i betalningar på basis av restvärdesgarantin eller estimerade förändringar i nyttjandet av förlängnings- eller uppsägningsoptioner. När hyresskulden fastställs på nytt justeras bokföringsvärdet på nyttjanderättstillgångsposten på motsvarande sätt, om bokföringsvärdet på posten har sänkts till noll.

Hyrestiden är den tidsperiod under vilken hyresavtalet inte kan sägas upp inklusive den tidsperiod som förlängningsoptionen täcker, om det är relativt säkert att optionen kommer att utnyttjas. Inom Stockmannkoncernen tillämpar Lindex ett poängsättningssystem som baserar sig på rörelsevinsten när man fastställer om förlängningen av den ursprungliga hyresperioden ska inkluderas i hyrestiden. Rörelsevinstens andel av omsättningen fastställs, och ju större andelen är desto sannolikare kommer förlängningsoptionen att utnyttjas.

I balansräkningen redovisar koncernen de nyttjanderättstillgångsposter som inte uppfyller definitionen av en investeringsfastighet bland materiella anläggningstillgångar och hyresskulder bland skulder. När en nyttjanderättstillgångspost överförs på hyra genom underhyresgästavtal och klassificeras som ett finansiellt leasingavtal avskrivs posten från anläggningstillgångar och redovisas som leasingfordran i balansräkningen.

Koncernen har beslutat att inte redovisa nyttjanderättstillgångar och hyresskulder bland kortfristiga hyresavtal och avtal om tillgångspostens värde är lågt och inkluderar IT-system och kontorsutrustning. Koncernen redovisar hyran för dessa hyresavtal som kostnader under hyrestiden.

Tillgångar med nyttjanderätt

2019, milj. euro	Byggnader	Maskiner och inventarier	Totalt
Tillgångar med nyttjanderätt 1.1.	515,8	1,8	517,5
Omräkningsdifferens +/-	-5,7	0,0	-5,7
Ökningar under perioden	57,7	0,7	58,4
Minskningar under perioden		-0,1	-0,1
Överföringar mellan posterna under perioden			
Överföringar till tillgångar som innehas för försäljning			
Anskaffningsutgift vid periodens utgång	567,8	2,3	570,1
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar vid periodens ingång			
Omräkningsdifferens +/-	-0,5		-0,5
Avskrivningar på minskningar under perioden		0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar på överföringar till tillgångar som innehas för försäljning			
Räkenskapsperiodens avskrivning och nedskrivning	-83,2	-0,7	-83,9
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar vid periodens utgång	-83,7	-0,7	-84,4
Bokföringsvärde vid periodens ingång			
Bokföringsvärde vid periodens utgång	484,1	1,6	485,7

Hyresavtal redovisas i resultaträkningen

Milj. euro	2019
Räntekostnader på hyreskuld	-27,0
Räntetintäkter från tillgångar med nyttjanderätt	0,9
Kostnader relaterade till hyresavtal med underliggande tillgången av lågt värde	-0,9
Kostnader relaterade till kortfristiga hyresavtal	-6,1
Kostnader relaterade till rörliga hyresbetalningar som inte ingår i hyreskuld	-2,7
Totalt	-35,7

Kassaflödet från leasingavtal 2019 uppgick till 100,9 miljoner euro.

Leasingavtal där koncern är leasetagare**Minimihyror som betalas på basis av bindande hyreskontrakt för affärslokaler**

Milj. euro	2019	2018
Inom ett år	15,8	122,7
Senare än ett år men inom fem år		316,2
Senare än fem år		142,5
Totalt	15,8	581,4

Utgifter för leasingavtal

Milj. euro	2019	2018
Inom ett år	0,2	0,7
Senare än ett år men inom fem år	0,3	1,2
Senare än fem år	0,2	0,3
Totalt	0,7	2,2

Maturitetsanalys av leasingkulder presenteras i not 4.8 Hantering av finansiella risker.

Leasingavtal där koncern är leasegivare

Redovisningsprinciperna

När koncernen är hyresvärd klassificeras varje hyresavtal i början av hyresperioden antingen som finansiellt eller operativt leasingavtal. Ett hyresavtal klassificeras som finansiellt leasingavtal om det i en väsentlig grad överför riskerna och förmånerna relaterade till ägandet av den underliggande tillgången till hyrestagaren, men om dessa risker och förmåner inte överförs är det fråga om operativt hyresavtal. Alla hyresavtal där Stockmannkoncernen var hyresvärd 31.12.2019 var operativa hyresavtal. Koncernen redovisar hyror för operativa hyresavtal som intäkter i omsättningen under hyrestiden.

De viktigaste Stockmannägda fastigheterna är varuhusfastigheten i Helsingfors, Finland och varuhusfastigheten i Tallinn, Estland. Stockmann är majoritetsägare i ett fastighetsbolag som äger Stockmanns varuhusfastighet i Riga. Bruttouthyrningsytan i dessa fastigheter är 87 370 kvadratmeter, varav 58 procent består av de finska fastigheterna. Cirka 73 procent av fastigheternas yta utnyttjas av Stockmann och resten av ytan utnyttjas av externa hyresgäster. I punkt 3.3 Byggnader och konstruktioner i noterna finns detaljerad information om fastigheternas uthyrningsgrad och Stockmanns andel av nyttjandegraden för dem.

4 Kapitalstruktur

4.1 Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter

Milj. euro	2019	2018
Ränteintäkter från bankdepositioner, övriga placeringar och valutaderivat	0,2	0,6
Ränteintäkter leasingavtal	0,9	
Värdeförändring på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen		0,0
Valutakursdifferenser	0,0	
Totalt	1,1	0,6

Finansiella kostnader

Milj. euro	2019	2018
Räntekostnader av finansiella skulder som värderas till periodiserad anskaffningsutgift	-24,9	-33,0
Räntekostnader leasingavtal	-27,0	0,0
Nedskrivning av lånefordringar		-1,7
Värdeförändring för finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	-0,1	
Andra finansiella kostnader	-1,4	-0,2
Valutakursdifferenser	-0,3	-0,4
Totalt	-53,7	-35,3

Milj. euro	2019	2018
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-52,7	-34,6

4.2 Finansiella instrument

Redovisningsprinciperna

De finansiella instrumenten har i enlighet med IFRS 9 klassificerats i följande kategorier: finansiella tillgångar och skulder som har värderats till periodiserad anskaffningsutgift, till verkligt värde via övriga totalresultat och till det verkliga värdet i resultaträkningen samt övriga placeringar. Klassificeringen görs vid den ursprungliga anskaffningstidpunkten och den är baserad på affärsmodellens mål och placeringens avtalsbaserade penningflöden. Vid rapporteringstidpunkten hade Stockmannkoncernen inga finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via poster i totalresultatet.

Värderingsgrunden för försäljningsfordringar och andra fordringar som inte är derivat består av det periodiserade anskaffningsvärdet. Beroende på karaktären ingår de i balansräkningen under antingen kort- eller långfristiga tillgångar. Ett lån eller en fordran är långfristig om den förfaller efter mer än 12 månader. Försäljningsfordringar upptas i balansräkningen till det verkliga värdet från första början. Stockmannkoncernen tillämpar det förenklade förfarandet enligt IFRS 9 för redovisning av väntade kreditförluster, enligt vilket väntade kreditförluster kan redovisas för alla försäljningsfordringar, avtalsbaserade tillgångsposter avseende kunder och leasingfordringar, för hela giltighetstiden. Beloppet av de framtida kreditförlusterna uppskattas på basis av tidigare återvinningar och kostnadsförs i resultaträkningen som en del av alla öppna försäljnings- och hyresfordringarna.

Övriga placeringar ingår koncernens aktieplaceringar och de värderas till det verkliga värdet i resultaträkningen. Det verkliga värdet på offentligt noterade aktier är marknadspriset på bokslutsdagen. Onoterade aktier redovisas till anskaffningspriset minus eventuella nedskrivningar, om deras verkliga värden inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt.

Förvärv och avyttringar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, det vill säga den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. En post som hör till de finansiella tillgångarna avlägsnas från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar bestämmanderätten över tillgången.

Skulder som inte är derivat klassificeras som periodiserad anskaffningsutgift och redovisas initialt i balans räkningen till det verkliga värdet. Transaktionskostnaderna inkluderas i de räntebärande skuldernas ursprungliga bokföringsvärde. Senare värderas de räntebärande skulderna till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. Långfristiga skulder förfaller efter mer än 12 månader, medan kortfristiga skulder har en maturitet som är kortare än 12 månader.

Derivatkontrakt har klassificerats under finansiella tillgångar eller skulder som redovisas till sitt verkliga värde via resultaträkningen. Förändringar i derivatkontraktens verkliga värde redovisas i resultaträkningen, med undantag av derivat för vilka kassaflödessäkring eller nettoinvesteringssäkring tillämpas och vilka uppfyller de regler för säkringsredovisning som har fastställts i IFRS 9.

Säkringsredovisning tillämpas på de valutaderivat som används för att säkra de förväntade försäljningarna och inköpen i valuta och som uppfyller de villkor som har fastställts för säkringsredovisning i IFRS 9. Det säkrade kassaflödet måste vara mycket sannolikt och ska i sista hand ha resultatpåverkan. Förändringar i det verkliga värdet på derivatinstrument som har gjorts i syfte att säkra kassaflöden bokförs under övriga poster i totalresultatet och redovisas i fonden för verkligt värde under eget kapital, medan en eventuell ineffektiv del redovisas i resultaträkningen. Förändringar i det verkliga värdet som har ackumulerats i eget kapital redovisas i resultaträkningen under korrigeringsposterna för försäljning eller inköp under samma period som de förväntade transaktioner som är föremål för säkringsredovisning redovisas i resultaträkningen. Om det säkrade kassaflödet inte längre förväntas realiseras, överförs den anknutna förändring av det verkliga värdet som har ackumulerats från säkringsinstrumentet till eget kapital till resultaträkningen.

Säkringsredovisning tillämpas också på sådana valutaderivat som säkrar de nettoinvesteringar i valuta som har gjorts i utländska enheter. Förändringar i det verkliga värdet på säkringsinstrumentet bokförs under övriga poster i totalresultatet och redovisas bland omräkningsdifferenserna under eget kapital. De vinster eller förluster för säkring av nettoinvesteringarna som har tagits upp under omräkningsdifferenser överförs till resultaträkningen då nettoinvesteringen avyttras i sin helhet eller delvis. Realiserade kursvinster hänförlig till säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet och internt lån ingår i kassaflöde från investeringar i koncernens kassaflödesanalys.

Säkringsförhållandet mellan den säkrade posten och säkringsinstrumentet dokumenteras då säkringen inleds. Dokumentation inkluderar uppgifter om säkringsinstrumentet och den post som säkras, karaktären av den risk som säkras, målsättningen med riskhanteringen och effektivitetskalkyler. Säkringsförhållandet ska vara effektivt, och effektiviteten granskas både i förväg och i efterskott. Effektiviteten testas vid varje bokslutstidpunkt.

Det verkliga värdet på ränteswapkontrakt fastställs på basis av nuvärdet av de framtida kassaflödena med hjälp av marknadspriserna på bokslutsdagen. Förändringar i ränteswapkontraktens verkliga värde redovisas under finansiella poster i resultaträkningen. Vid tidpunkten för bokslutet hade koncernen inga utestående ränteswapavtal.

Det verkliga värdet på valutaterminerna och valutaswapavtalen beräknas utifrån marknadspriserna vid tidpunkten för bokslutet. Valutaoptionernas verkliga värde beräknas med hjälp av Black & Scholes-modellen. Valutaderivatens värdeförändringar redovisas under finansiella poster i resultaträkningen, med undantag av de derivat på vilka den kassaflödessäkring eller den nettoinvesteringssäkring som har fastställts i IFRS 9 tillämpas.

4.3 Kortfristiga fordringar

Milj. euro	Bokföringsvärde 2019	Verkligt värde 2019	Bokföringsvärde 2018	Verkligt värde 2018
Räntebärande försäljningsfordringar	0,1	0,1	0,8	0,8
Räntefria försäljningsfordringar	11,7	11,7	10,8	10,8
Leasingfordringar	1,3	1,3		
Fordringar som baserar sig på derivatavtal	0,4	0,4	1,4	1,4
Övriga fordringar	0,8	0,8	1,8	1,8
Resultatregleringar	24,1	24,1	29,7	29,7
Inkomstskattefordringar	4,6	4,6	7,8	7,8
Kortfristiga fordringar totalt	43,0	43,0	52,2	52,2

Bokföringsvärdet för försäljningsfordringar motsvarar deras verkliga värde. Det maximala beloppet av den kreditrisk som hänförs till försäljningsfordringar och övriga kortfristiga fordringar är deras bokföringsvärde.

De räntebärande försäljningsfordringarna inkluderar engångskrediter vid distanshandeln till ett belopp på 0,1 (0,8) miljoner euro. Ränteintäkter på dessa fordringar ingår i försäljningspriset och redovisas i omsättningen i stället för i ränteintäkter.

Resultatregleringar

Milj. euro	2019	2018
Förutbetalda hyror	15,6	16,4
Fordring av samarbete med kreditkortbolag	2,5	2,7
Fordring av varumärke samarbete	1,0	0,8
Periodisering av ICT kostnader	0,9	1,5
Periodisering av lönebikostnader	0,4	2,3
Övriga resultatregleringar	3,8	6,0
Totalt	24,1	29,7

4.4 Likvida medel

Redovisningsprinciperna

De likvida medlen består av kontanta medel, kortfristiga bankdepositioner och andra kortfristiga placeringar med hög likviditet och en maturitet på högst tre månader från anskaffningstidpunkten. Det verkliga värdet på de likvida medlen antas motsvara bokföringsvärdet på grund av den korta maturiteten.

Ett checkkonto med kredit, som bör betalas på anmodan och som är en del av koncernens kassastyrning, har redovisats som en de av de likvida medlen i kassaflödesanalysen.

Milj. euro	2019	2018
Kontanter och bankkonton	24,9	43,4
Checkkonto med kredit	-2,3	-0,4
Totalt	22,7	43,0

4.5 Långfristiga skulder, räntebärande

Milj. euro	Bokföringsvärde 2019	Verkligt värde 2019	Bokföringsvärde 2018	Verkligt värde 2018
Obligationslån	248,5	246,6	247,8	226,5
Lån från finansinstitut	116,0	116,4	112,2	112,5
Pensionslån				
Leasingskulder	438,6	438,6		
Övriga lån				
Totalt	803,1	801,6	359,9	339,0

Bokföringsvärdet för lån från finansinstitut, obligationslån och övriga lån har beräknats enligt effektivräntemetoden och det verkliga värdet har fastställts enligt metoden för diskonterat kassaflöde genom diskontering till marknadsräntan på balansdagen.

4.6 Kortfristiga skulder

Milj. euro	Bokföringsvärde 2019	Verkligt värde 2019	Bokföringsvärde 2018	Verkligt värde 2018
Lån från finansinstitut			147,0	147,2
Checkkonto med kredit	2,3	2,3	0,4	0,4
Pensionslån				
Leasingskulder	91,2	91,2		
Övriga räntebärande skulder	45,6	45,6	80,4	80,5
Leverantörsskulder	70,4	70,4	78,6	78,6
Övriga kortfristiga skulder	40,9	40,9	39,7	39,7
Resultatregleringar	75,2	75,2	73,6	73,6
Derivatkontrakt	9,3	9,3	3,1	3,1
Inkomstskatteskulder	37,4	37,4	20,9	20,9
Totalt	372,2	372,3	443,8	444,0
varav räntebärande	139,0	139,1	227,9	228,1

Det verkliga värdet av lån från finansinstitut och emitterade företagscertifikat har fastställts enligt metoden för diskonterat kassaflöde genom diskontering till marknadsräntan på balansdagen. Verkligt värde för övriga kortfristiga skulder motsvarar deras bokföringsvärde.

Resultatregleringar

Milj. euro	2019	2018
Personalkostnader	38,7	41,9
Periodisering av materialinköp	9,1	11,3
Ränte- och finansiella kostnader	6,2	6,4
Kundlojalitetsprogram MORE	5,7	5,1
Reserv för varureturner	1,6	1,4
Periodiserade affärsplatskostnader	1,1	1,1
Övriga resultatregleringar	12,8	6,4
Totalt	75,2	73,6

4.7 Avstämning av skulder i kassaflödesanalys

Milj. euro	1.1.2019	Kassaflöde på lån	Icke kassapåverkande poster på lån		Icke kassapåverkande förändringen av låneuppläggningsavgifter	31.12.2019
			Förvärv- nya leasingavtal	Valutakurs- förändringar		
Långfristiga skulder, räntebärande	359,9	1,6			2,9	364,5
Kortfristiga skulder, räntebärande	227,4	-181,5			0,8	46,7
Leasingskulder	552,7	-75,8	58,4	-5,5		529,8
Checkkonto med kreditlimit	0,4	0,7				1,1
Skulder hänförliga till finansieringens kassaflöde	1 140,5	-255,0	58,4	-5,5	3,7	942,1

Milj. euro	1.1.2018	Kassaflöde på lån	Icke kassapåverkande poster på lån	Icke kassapåverkande förändringen av låneuppläggningsavgifter	31.12.2018
Långfristiga skulder, räntebärande	505,2	1,2	-150,0	3,5	359,9
Kortfristiga skulder, räntebärande	246,1	-169,2	150,0	0,5	227,4
Checkkonto med kreditlimit	12,2	11,8			0,4
Skulder hänförliga till finansieringens kassaflöde	763,6	-179,8	0,0	4,0	587,8

Kostnader beträffande finansieringsarrangemangen har rapporterats i finansieringens kassaflödesanalys. Checkkonto med kreditlimit är en del av de likvida medlen i kassaflödesanalysen.

4.8 Hantering av finansiella risker

Koncernens finansiering och hantering av finansiella risker har centraliserats till Stockmann Oyj Abp:s finansfunktion i enlighet med den policy som har godkänts av styrelsen.

Målet med hanteringen av de finansiella riskerna är att under alla förhållanden säkerställa finansiering till skäligt pris för koncernen samt att minska marknadsriskernas effekter på koncernens resultat och balansräkning. Koncernens finansfunktion, som är underställd Stockmann Oyj Abp:s Ekonomidirektör, ansvarar för hanteringen av finansiella positioner och säkringsstrategier på koncernnivå. Koncernens finansfunktion fungerar också som intern bank för Stockmannkoncernen. Finansfunktionen handlar enligt mer detaljerade instruktioner, där principerna för hanteringen av de finansiella riskerna fastställts och där det anges hur likviditeten och finansieringen ska hanteras. Dessutom kan affärsenheterna ha ytterligare instruktioner för hur de ska säkra sin valutaexponering.

Koncernens huvudsakliga finansiella risker utgörs av valutarisk, ränterisk, finansierings- och likviditetsrisk, kredit- och motpartsrisk samt prisrisk för elektricitet.

De finansiella riskerna i balansräkningen och sådana finansiella risker som hänför sig till de kommersiella kassaflödena samt valda säkringsstrategier rapporteras till styrelsen kvartalsvis och till koncernledningen månatligen. Styrelsen har noggrant utvärderat finansieringssituationen i sin helhet. Då man beaktar pågående planer, beräknade operativa kassaflöden och initiativ för att förstärka rörelsekapitalförvaltningen, stöder helhetsanalysen likviditetens och finansieringens tillräcklighet.

Valutarisk

Koncernens valutarisk består av försäljning och inköp i utländsk valuta liksom av balansposter och av nettoinvesteringar i utländsk valuta som gjorts i de utländska enheterna.

Transaktionsrisk

Stockmanns transaktionsrisk består av valutaflöden i anslutning till försäljning och inköp vid koncernens affärsenheter samt av lån och fordringar i utländsk valuta. De viktigaste försäljningsvalutorna för år 2019 var euro, svenska kronor och norska kronor. De viktigaste inköpsvalutorna var euro, amerikanska dollar och svenska kronor. År 2019 utgjorde försäljning i annan valuta än euro 52 procent av koncernens totala försäljning (2018: 49 procent). Varuinköp förknippade med transaktionsrisk utgjorde 50 procent av koncernens varuinköp (2018: 45). Dessutom har koncernen inköp i utländsk valuta utan transaktionsrisk, huvudsakligen lokala inköp i Sverige. År 2019 utgjorde dessa 3 procent av koncernens totala varuinköp (2018: 4 procent).

Affärsenheterna ansvarar för att prognosticera förväntade nettokassaflöden i utländsk valuta och för att hantera de valutarisker som hänför sig till dessa. Hanteringen av den valutarisk som hänför sig till kassaflöden från affärsverksamheten bygger på prognosticerade kassaflöden för de kommande sex månaderna. Säkringstiden är i allmänhet högst sex månader, och säkringsgraden för de enskilda valutorna kan variera mellan 0 och 100 procent. Kontrakterade kassaflöden kan säkras för längre perioder.

Valutaderivat som används för att säkra de prognosticerade kassaflödena klassificeras som kassaflödessäkringar. Alla utestående kontrakt som klassificeras som kassaflödessäkringar avser Lindex. Stockmann Retail's verksamhet bedrivs huvudsakligen i lokal valuta och dess transaktionsrisk är begränsad. Kassaflödessäkringarna säkrar Lindex köp i US-dollar och försäljning i svenska kronor, norska kronor och euro, och löper ut under de första åtta månaderna av år 2020. Vinsten/förlusten på dessa säkringsinstrument kommer att påverka koncernens rörelsevinst under samma period som de säkrade prognosticerade posterna påverkar vinsten, det vill säga i genomsnitt fyra månader efter förfallodagen. I not 4.9 finns information om det verkliga värdet på dessa säkringar. I tabellen nedan visas valutafördelningen för de utestående derivat som säkrar kassaflödena. För varje derivat visas beloppet för både den köpta och sålda valutorna. Ingen ineffektivitet hänförlig till kassaflödessäkringar uppstod under 2019.

Valutaderivat för säkring av kassaflöden

milj. euro	2019	2018
USD	53,7	56,8
SEK	-35,3	-32,9
NOK	-10,1	-12,7
EUR	-9,5	-10,4

Känslighetsanalys kassaflödessäkringar, effekt på eget kapital efter skatt

2019 milj. euro	USD	SEK	NOK
Förändring + 10 %	-3,8	-0,7	0,7
Förändring - 10 %	4,7	0,8	-0,9
2018 milj. euro	USD	SEK	NOK
Förändring + 10 %	-4,1	-0,7	0,9
Förändring - 10 %	5,0	0,9	-1,1

Alla utestående derivat för säkringar av kassaflöden som definieras som transaktionsrisk avser Lindex, vars funktionella valuta är svenska kronor. I slutet av året täckte de utestående kassaflödessäkringarna i amerikanska dollar ungefär 71 procent av Stockmann-koncernens prognosticerade nettoflöden i amerikanska dollar för de kommande sex månaderna.

Utländska dotterbolag finansieras främst i lokal valuta, vilket innebär att det inte uppstår någon betydande transaktionsrisk för de utländska dotterbolagen förutom den risk som uppstår i samband med försäljning och inköp i utländsk valuta. Moderbolagets finansfunktion ansvarar för hanteringen av den valutarisk som hänförs till fordringar och skulder i utländsk valuta i Stockmanns balansräkning. Säkringsgraden kan variera mellan 0 och 100 procent.

Nedanstående tabell visar koncernens transaktionsexponering inklusive fordringar och skulder i utländsk valuta samt utestående derivat som säkrar dessa poster. Framtida prognosticerade kassaflöden och derivat som säkrar prognosticerade kassaflöden ingår ej.

Koncernens transaktionsrisk

2019, milj. euro	SEK	GBP	NOK	CZK	USD	PLN
Fordringar	133,3	0,2	0,0		3,6	
Lån från finansinstitut		0,0				
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	-167,1	-2,8	-8,0	-3,8	-18,8	-0,3
Valutaposition i balansräkningen	-33,9	-2,7	-8,0	-3,8	-15,1	-0,3
Valutaderivat som säkrar balansposter	33,2	0,7	11,7	3,0	16,6	
Valutalån som säkrar nettoinvestering						
Nettoposition i balansräkningen	-0,7	-1,9	3,7	-0,7	1,5	-0,3
2018, milj. euro	SEK	GBP	NOK	CZK	USD	PLN
Fordringar	112,1	0,1	1,3		2,7	
Lån från finansinstitut						
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	-138,2	-1,5	-0,2	-2,5	-15,3	-0,3
Valutaposition i balansräkningen	-26,1	-1,4	1,2	-2,5	-12,7	-0,3
Valutaderivat som säkrar balansposter	32,1	-0,9		1,0	12,8	
Valutalån som säkrar nettoinvestering						
Nettoposition i balansräkningen	6,0	-2,3	1,2	-1,6	0,2	-0,3

En förstärkning respektive försvagning med tio procentenheter av euron mot andra valutor skulle ge följande effekter på resultatet efter skatt. Känslighetsanalysen är baserad på exponeringarna i tabellen ovan.

Känslighetsanalys, effekt på resultatet efter skatt

2019 milj. euro	SEK	GBP	NOK	CZK	USD	PLN
Förändring + 10 %	0,0	0,1	-0,3	0,1	-0,1	0,0
Förändring - 10 %	-0,1	-0,2	0,3	-0,1	0,1	0,0

2018 milj. euro	SEK	GBP	NOK	CZK	USD	PLN
Förändring + 10 %	-0,4	0,2	-0,1	0,1	0,0	0,0
Förändring - 10 %	0,5	-0,2	0,1	-0,1	0,0	0,0

Omräkningsrisk

Stockmannkoncernen ådrar sig en omräkningsrisk när boksluten för de utländska dotterbolagen räknas om till euro i koncernbokslutet.

Valutakursförändringarnas inverkan på nettoinvesteringar gjorda i utländsk valuta avspeglas som omräkningsdifferenser i koncernens eget kapital. Stockmann skyddar sig selektivt mot omräkningsrisken för nettoinvesteringar genom antingen lån i utländsk valuta eller med derivatinstrument. Vid beslut om säkring beaktas alla typer av effekter som säkringsåtgärderna har på koncernens resultaträkning, balansräkning och kassaflöden samt även kostnaderna för säkringarna.

Under 2018 har huvuddelen av det koncerninterna lånet i svenska kronor som beviljats för förvärvet av aktierna i Lindex omklassificerats till att utgöra en del av Stockmanns nettoinvestering i utlandsverksamhet. Nettoinvesteringen har identifierats i ett säkringsförhållande och har säkrats med valutaderivatinstrument. Säkringsstrategin har under 2019 varit att säkra 50 % av nettoinvesteringen, dock kan säkringsgraden variera mellan 0 och 100 % enligt den policy som godkänts av styrelsen. Målet med säkringen är att reducera effekterna som valutakursförändringar i förhållandet mellan EUR och SEK har på omräkningsdifferenser i eget kapital. På balansdagen uppgick den säkrade delen av nettoinvesteringen till 3 613 miljoner svenska kronor och säkringsinstrumenten uppgick till 3 613 miljoner svenska kronor. Information om verkligt värde för dessa säkringar återfinns i Not 4.9. Ingen ineffektivitet hänförlig till säkringar av nettoinvesteringar uppstod under 2019.

Nedanstående tabell visar hur en förändring på tio procentenheter av värdet på euron mot koncernens funktionella valutor påverkar koncernens egna kapital. Känslighetsanalysen inkluderar effekter avseende omräkningen av nettoinvesteringar i utländska dotterbolag till euro samt effekter från derivatkontrakt som säkrar nettoinvesteringar.

Känslighetsanalys, effekt på eget kapital

2019 milj. euro	SEK	RUB*
Förändring + 10 %	-31,8	0,0
Förändring - 10 %	38,8	0,0

2018 milj. euro	SEK	RUB
Förändring + 10 %	-32,7	-12,4
Förändring - 10 %	39,9	15,2

*) På grund av försäljningen av Nevsky Centre fastigheten i St Petersburg i januari 2019 är Stockmann inte längre exponerad för förändringar i RUB-kursen.

Ränterisk

Fluktuationer i räntenivån inverkar på koncernens räntekostnader och ränteintäkter. Koncernen har stora tillgångar i svenska kronor som härstammar från förvärvet av Lindex. Dessa tillgångar har delvis finansierats med lån i euro som swappats till svenska kronor. Följaktligen är Stockmann främst exponerat för förändringar i euro-räntan och i den svenska marknadsräntan. Målet med hanteringen av koncernens ränterisk är att minska den osäkerhet som fluktuationerna i räntenivån eventuellt kan förorsaka på Stockmanns resultat. Ränterisken hanteras på två olika sätt. Koncernens upplåning och placeringar sprids över olika maturiteter, och därutöver tillämpas instrument med rörlig och fast ränta. Den genomsnittliga återstående löptiden på låne- och placeringsportföljen får vara högst fem år. Räntederivat kan användas för att hantera ränterisken. På balansdagen

den 31 december 2019 hade Stockmanns räntebärande lån och bankfordringar en genomsnittlig återstående löptid på 13,7 månader. Räntederivat utnyttjades inte.

I följande tabell finns ett sammandrag av räntevillkoren för koncernens räntebärande skulder och bankfordringar på balansdagen den 31 december 2019:

Räntejusteringsperiod, milj. euro	< 1 månad	1–12 månader	1–3 år	3–5 år	Totalt
Obligationslån			248,5		248,5
Lån från finansinstitut		116,0			116,0
Övriga räntebärande skulder	20,7	27,1			47,8
Totalt	20,7	143,1	248,5		412,3
Kontanter och bankkonton	-24,9				-24,9
Totalt	-4,2	143,1	248,5		387,4

I följande tabell finns ett sammandrag av räntevillkoren för koncernens räntebärande skulder och bankfordringar på balansdagen den 31 december 2018:

Räntejusteringsperiod, milj. euro	< 1 månad	1–12 månader	1–3 år	3–5 år	Totalt
Obligationslån				247,8	247,8
Lån från finansinstitut	147,0	112,2			259,2
Övriga räntebärande skulder	45,3	35,6			80,8
Totalt	192,3	147,7		247,8	587,8
Kontanter och bankkonton	-43,4				-43,4
Totalt	148,9	147,7		247,8	544,4

Den kalkylmässiga effekten av en uppgång med en procentenhet i marknadsräntan skulle på balansdagen den 31 december 2019 vara upp till -1,2 miljoner euro på Stockmanns resultat efter skatt (2018: -2,1 miljoner euro). En nedgång med en procentenhet i marknadsräntan skulle endast ge en marginell effekt på Stockmanns resultat efter skatt eftersom nästan alla relevanta marknadsräntor redan idag är noll procent eller därunder och Stockmann inte kan dra fördel av negativa marknadsräntor. På balansdagen fanns inga poster som redovisats direkt i det egna kapitalet.

Prisrisk för elektricitet

Stockmannkoncernen säkrar den prisrisk som är förknippad med framtida elanskaffningar. Enligt finanspolicyn är säkringsgraden för framtida elanskaffningar högst 100 % för de kommande tre åren. På balansdagen den 31 december 2019 har en förändring med 10 procentenheter i marknadspriset på el ingen avsevärd effekt på Stockmanns resultat och eget kapital efter skatt.

Finansierings- och likviditetsrisk

Finansieringsrisken definieras som risken för att betalningsförpliktelser inte kan uppfyllas som en följd av otillräckliga likvida medel, av att villkoren i finansieringsavtalen bryts eller på grund av svårigheter att erhålla finansiering. I syfte att minimera finansieringsrisken har koncernens finansieringsbehov för de kommande åren täckts med långfristiga bindande kreditfaciliteter. Dessutom ska koncernen ha en tillräckligt stor likviditetsreserv. Likviditetsreserven ska minst uppgå till ett belopp som motsvarar kassautbetalningarna för affärsverksamheten under en genomsnittlig månad. Såväl kassamedel som utnyttjade bekräftade och obekräftade kreditfaciliteter kan räknas till likviditetsreserven.

Vid årets slut hade Stockmann bekräftade kreditfaciliteter om sammanlagt 498 miljoner euro, inklusive det obligationslån som emitterades i december 2017, varav 366 miljoner euro var utnyttjade för finansiering och 1,9 miljoner euro för bankgarantier och rembursar. I tillägg till detta har Stockmann ett obekräftat företagscertifikatprogram som uppgår till 600 miljoner euro, varav 45,4 miljoner var utestående samt obekräftade checkräkningsfaciliteter uppgående till 3,4 miljoner euro, varav 0,5 miljoner euro var utnyttjade.

Stockmanns huvudsakliga finansiering består av banklån och kreditfaciliteter, obligationer samt ett finländskt företagscertifikatprogram. Dessutom har Stockmann ett hybridlån, som i bokslutet behandlas som bolagets eget kapital. Villkoren för bankfaciliteterna innehåller finansiella kovenanter baserade på soliditet och skuldsättningsgrad (leverage).

I november 2019 förlängde Stockmann sina långfristiga bekräftade låneavtal och avtalade om nya nivåer för de finansiella kovenanterna. Nivån på de finansiella kovenanterna justerades redan tidigare under 2019. Den bekräftade kreditfaciliteten är en säkerställd syndikerad facilitet, uppdelad på en Term loan facility och en Revolving credit facility. Faciliteten uppgick ursprungligen till 609 miljoner euro. Under 2018 har 112 miljoner euro av faciliteten återbetalats, i januari 2019 återbetalades 147 miljoner euro efter försäljningen av Nevsky Centre fastigheten i St Petersburg, 21 miljoner euro återbetalades i november 2019 och Revolving Credit-faciliteten reducerades med 80 miljoner euro i november 2019. Den nuvarande bekräftade kreditfaciliteten uppgår till, 249 miljoner euro och förfaller i oktober 2021. I december 2017 emitterade Stockmann säkerställda seniora obligationer för ett nominellt värde på 250 miljoner euro. Obligationerna förfaller till betalning i januari 2022 och har en fast årlig ränta på 4,75 %. Obligationerna är noterade på Nasdaq Helsingfors. För kreditfaciliteterna samt obligationerna har fastighetsinteckningar givits och vissa aktier har pantsatts. Villkoren i de finansiella kovenanterna har uppfyllts under 2019.

I december 2015 emitterade Stockmann ett hybridlån för 85 miljoner euro. Lånet har ingen förfallodag, men Stockmann har rätt att lösa in det tidigast i januari 2020. Lånets årliga kupongränta var 7,75 %. I november 2019 gjordes vissa förändringar i villkoren för hybridlånet vilka godkändes av innehavarna. First Reset Date-datumet har skjutits upp med 18 månader till den 30.7.2021 och räntesatsen ändrades till 10,75 % per år från och med 31.1.2020. En ny klausul som ger Stockmann möjligheten att lösa in hybridlånet vid en potentiell avyttring av Lindex infördes. Hybridlånet kan också lösas in i sin helhet om det ersätts med kapital från en aktieemission. I november 2019 emitterade Stockmann ytterligare hybridobligationer med ett nominellt värde på 21 miljoner euro under befintligt hybridlån. Villkoren är samma som de förnyade villkoren för det befintliga hybridlånet och rätt att teckna erbjöds till vissa av Stockmanns största aktieägare i ett private placement-förfarande. Hybridlånet räknas som eget kapital i koncernbokslutet som upprättats i enlighet med IFRS-standarderna. I not 4.12 finns ytterligare information om hybridlånet.

Kontanter och bankkonton samt oanvända bekräftade kreditfaciliteter

milj. euro	2019	2018
Kontanter och bankkonton	24,9	43,4
Kreditlimit, förfaller 2019		
Kreditlimit, förfaller 2020		
Kreditlimit, förfaller 2021	128,1	232,8
Kontokredit		2,9
Totalt	153,0	279,1

Kassaflödena, som bygger på kontrakt om finansiella skulder, inklusive de finansiella kostnaderna, uppgick till följande belopp den 31 december 2019:

milj. euro	Bokföringsvärde	2020	2021	2022	2023	2024+	Totalt
Obligationslån	248,5	-11,9	-11,9	-255,9			-279,7
Lån från finansinstitut	116,0	-4,2	-119,1				-123,3
Övriga räntebärande skulder	47,8	-47,9					-47,9
Leverantörsskulder och övriga skulder	243,7	-243,7					-243,7
Leasingskulder	529,8	-108,1	-98,3	-90,8	-79,3	-98,7	-475,0
Totalt	1 185,8	-415,8	-229,2	-346,7	-79,3	-98,7	-1 169,7
Derivat							
Valutaderivat	9,3						
Tillgångar		416,3					416,3
Skulder		-425,7					-425,7
Elderivat							
Netto kassaflöde							
Totalt	9,3	-9,4					-9,4

Kassaflödena, som bygger på kontrakt om finansiella skulder, inklusive de finansiella kostnaderna, uppgick till följande belopp den 31 december 2018:

milj. euro	Bokföringsvärde	2019	2020	2021	2022	2023+	Totalt
Obligationslån	247,8	-11,9	-11,9	-11,8	-255,9		-291,6
Lån från finansinstitut	259,2	-149,1	-3,4	-116,8			-269,4
Övriga räntebärande skulder	80,8	-80,8	-0,2				-81,0
Leverantörsskulder och övriga skulder	190,0	-190,0					-190,0
Totalt	777,8	-431,8	-15,5	-128,7	-255,9		-832,0
Derivat							
Valutaderivat	3,0						
Tillgångar		388,3					388,3
Skulder		-391,3					-391,3
Elderivat							
Netto kassaflöde							
Totalt	3,0	-3,0					-3,0

Kredit- och motpartsrisk

Försäljningsfordringar samt fordringar som bygger på placeringar och derivatkontrakt utgör en kreditrisk för koncernen. Den motpartsrisk som hänförs till placeringar hanteras med hjälp av motpartslimiter som har godkänts av styrelsen. Derivatkontrakt ingås endast med motparter som enligt bedömning uppvisar en god kreditvärdighet och är finansiellt stabila. Kassamedel placeras i finansiella instrument som uppskattas vara likvida och utsatta för låg risk. På balansdagen den 31 december 2019 bestod koncernens likvida medel huvudsakligen av mycket kortfristiga depositioner i bank. Koncernen har ingen signifikant kreditrisk som anknyter till kommersiella försäljningsfordringar, eftersom de utestående fordringarna inbegriper ett stort antal små fordringar som huvudsakligen är utspridda på privatkunder vars kreditvärdighet har kontrollerats.

Åldersanalys för försäljnings- och leasingfordringar

31.12.2019

Milj. euro	Redovisat belopp – brutto	Kreditförlustreserv
Icke förfallna försäljningsfordringar	9,4	0,0
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 1–30 dagar	0,7	0,0
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 31–60 dagar	0,8	0,0
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 61–90 dagar	0,4	0,0
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 91–120 dagar	0,2	0,0
Försäljningsfordringar som har förfallit efter mer än 120 dagar	0,4	0,1
Totalt	11,9	0,1

Leasingfordringar enligt IFRS 16 EUR 17,0 miljoner per 31 december 2019 är inte förfallna. Kreditrisken anses vara låg och inget belopp har reserverats för kreditförluster.

31.12.2018

Milj. euro	Redovisat belopp – brutto	Kreditförlustreserv
Icke förfallna försäljningsfordringar	9,5	0,0
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 1–30 dagar	1,4	0,0
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 31–60 dagar	0,4	0,0
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 61–90 dagar	0,4	0,0
Försäljningsfordringar som har förfallit inom 91–120 dagar	0,0	0,0
Försäljningsfordringar som har förfallit efter mer än 120 dagar	0,3	0,1
Totalt	12,0	0,2

Kreditförlustreservationen i koncernen baserar sig på de förväntade kreditförlusterna för försäljnings- och leasingfordringar enligt IFRS 9. Stockmann tillämpar en förenklad reservationsmatris för bokning av kreditrisker. Således beräknas

kreditförlustreservationen enligt den summa som motsvarar de förväntade kreditförlusterna under hela giltighetstiden. Modellen är proaktiv, och den förväntade förlustandelen baserar sig på de historiska verkliga kreditförlusterna. De förväntade kreditförlusterna beräknas genom att multiplicera bruttobeloppet för de obetalda försäljningsfordringarna i olika ålderskategorier med andelen förväntade kreditförluster i samma kategori. Förändringar i de förväntade kreditförlusterna redovisas i övriga operativa kostnader.

4.9 Derivatkontrakt

Nominella värden för derivatkontrakt

Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas

Milj. euro	2019	2018
Kassaflödessäkringar, valutaterminer	54,9	56,0
Säkringar av nettoinvesteringar, valutaswapkontrakt	337,6	351,2
Totalt	392,5	407,2

Derivatkontrakt utan säkringsredovisning

Milj. euro	2019	2018
Valutaswapkontrakt	67,5	62,9
Elterminer	1,7	1,4
Totalt	69,2	64,3

Verkliga värden för derivatkontrakt 2019

Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Kassaflödessäkringar, valutaterminer		-1,3	-1,3
Säkringar av nettoinvesteringar, valutaswapkontrakt	0,0	-8,0	-8,0
Totalt	0,0	-9,3	-9,3

Derivatkontrakt utan säkringsredovisning

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Valutaswapkontrakt	0,3	0,0	0,3
Elterminer	0,1		0,1
Totalt	0,4	0,0	0,4

Verkliga värden för derivatkontrakt 2018

Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Kassaflödessäkringar, valutaterminer	0,6	-0,1	0,5
Säkringar av nettoinvesteringar, valutaswapkontrakt	0,1	-3,0	-2,9
Totalt	0,6	-3,0	-2,4

Derivatkontrakt utan säkringsredovisning

Milj. euro	Positiva	Negativa	Netto
Valutaswapkontrakt	0,2	0,0	0,2
Elterminer	0,6		0,6
Totalt	0,8	0,0	0,8

Alla på balansdagen 31.12.2019 utestående derivat förfaller inom ett år.

Valutaswapavtal och valutaterminer har värderats till verkligt värde enligt balansdagens marknadspris. Förändringar i valutaderivatens verkliga värden har redovisats antingen i eget kapital eller i resultaträkningen beroende på om säkringsredovisning har tillämpats på dem. Valutaderivatavtalen gav inte upphov till ineffektivitet i anknytning till säkringsredovisning som måste redovisas via resultaträkningen under 2019. Elderivatens verkliga värden baserar sig på balansdagens marknadspriser och förändringar i verkliga värden har redovisats i resultaträkningen.

4.10 Finansiella tillgångar och skulder per värderingsgrupp och hierarkisk klassificering av verkliga värden

Koncernen tillämpar följande rangordning för att fastställa och offentliggöra det verkliga värdet på finansiella instrument enligt olika värderingstekniker:

Nivå 1: Noterade (ojusterade) priser för identiska tillgångar och skulder på aktiva marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder, som använder noterat marknadspris som ingångsdata. Noteringarna är tillgängliga regelbundet på börsen, hos mäklare eller tjänsteproducenter inom marknadsprissättning. Finansiella instrument på nivå 2 är: Icke börsnoterade (OTC) derivatinstrument som klassificeras till antingen verkligt värde och bokförs i resultaträkningen eller som säkringsredovisas.

Nivå 3: Sådana värderingstekniker av vilka krävs betydande ledningens bedömning.

Under den räkenskapsperioden förekom inga överföringar mellan nivåerna.

Finansiella tillgångar, milj. euro	Nivå	Bokföringsvärde 2019	Verkligt värde 2019	Bokföringsvärde 2018	Verkligt värde 2018
Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas	2	0,0	0,0	0,6	0,6
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
Derivatkontrakt utan säkringsredovisning					
Valutaderivat	2	0,3	0,3	0,2	0,2
Elderivat	1	0,1	0,1	0,6	0,6
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde					
Långfristiga fordringar		0,4	0,4	0,6	0,6
Långfristiga leasingfordningar	2	15,7	15,7		
Kortfristiga fordringar, räntebärande		0,1	0,1	0,8	0,8
Kortfristiga leasingfordningar	2	1,3	1,3		
Kortfristiga fordringar, räntefria		36,7	36,7	42,3	42,3
Likvida medel		24,9	24,9	43,4	43,4
Övriga placeringar	3	0,3	0,3	0,3	0,3
Finansiella tillgångar totalt		79,6	79,6	88,8	88,8

Finansiella skulder, milj. euro	Nivå	Bokföringsvärde 2019	Verkligt värde 2019	Bokföringsvärde 2018	Verkligt värde 2018
Derivatkontrakt, säkringsredovisning tillämpas	2	9,3	9,3	3,0	3,0
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
Derivatkontrakt utan säkringsredovisning					
Valutaderivat	2	0,0	0,0	0,0	0,0
Elderivat	1				
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde					
Långfristiga skulder, räntebärande	2	364,5	363,0	359,9	339,0
Långfristiga leasingsskulder	2	438,6	438,6		
Kortfristiga skulder, räntebärande	2	47,8	47,9	227,9	228,1
Kortfristiga leasingsskulder	2	91,2	91,2		
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder		185,3	185,3	187,0	187,0
Finansiella skulder totalt		1 136,7	1 135,3	777,9	757,2

I balansräkningen ingår derivatkontrakten i följande grupper: långfristiga och kortfristiga fordringar, räntefria samt långfristiga och kortfristiga skulder, räntefria.

Finansiella tillgångar på tredje nivån är investeringar i aktier av onoterade företag. Verkligt värde av aktier fastställs enligt metoder, som kräver ledningens bedömning. Vinster och förluster härrörande från investeringar bokförs i övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader i resultaträkningen, eftersom beslut att förvärva eller överföra investeringar har gjorts på kommersiella grunder. Den följande kalkylen förevisar ändringar i finansiella tillgångar som värderas i verkligt värde under rapporteringsperioden.

Ändring i verkligt värde av övriga placeringar, milj. euro	2019	2018
Bokföringsvärde 1.1.	0,3	0,3
Omräkningsdifferens +/-	0,0	0,0
Totalt	0,3	0,3

4.11 Finansiella instrument som lyder under netting-avtal

Koncernen har ingått derivattransaktioner enligt avtal som omfattar ett ramavtal för kvittning. Avtalen fastställer att under vissa omständigheter, t.ex. när en kredithändelse såsom en betalningsinställelse inträffar, avslutas samtliga utestående transaktioner enligt avtalet och endast ett nettobelopp utbetalas för avvecklingen av alla transaktioner.

Dessa avtal uppfyller inte kriterierna för kvittning av instrumenten i balansräkningen.

Tabellen nedan beskriver värden för de redovisade finansiella instrument som avtalen ovan avser.

31.12.2019

Finansiella tillgångar, milj. euro	Bokföringsvärde	Ramavtal om nettning	Netto
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas	0,0	0,0	0,0
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	0,3	0,0	0,3
Elderivat, utan säkringsredovisning	0,1		0,1
Finansiella tillgångar totalt	0,4	0,0	0,4

Finansiella skulder, milj. euro			
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas	-9,3	0,0	-9,3
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	0,0	0,0	0,0
Elderivat, utan säkringsredovisning			
Finansiella skulder totalt	-9,3	0,0	-9,3

31.12.2018

Finansiella tillgångar, milj. euro	Bokföringsvärde	Ramavtal om nettning	Netto
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas	0,6	-0,1	0,5
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	0,2	0,0	0,2
Elderivat, utan säkringsredovisning	0,6		0,6
Finansiella tillgångar totalt	1,4	-0,1	1,3

Finansiella skulder, milj. euro			
Valutaderivat, säkringsredovisning tillämpas	-3,0	0,1	-2,9
Valutaderivat, utan säkringsredovisning	0,0	0,0	0,0
Elderivat, utan säkringsredovisning			
Finansiella skulder totalt	-3,0	0,1	-2,9

4.12 Eget kapital

milj. euro	Antal aktier	Aktiekapital	Överkursfond	Fonden för investerat fritt eget kapital	Totalt
31.12.2017	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
31.12.2018	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
31.12.2019	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6

Aktiekapital

Aktiekapitalet i Stockmann Oyj Abp fördelar sig på A- och B-aktieslag. Det finns minst 18 000 000 stycken och högst 80 000 000 stycken A-aktier och minst 18 000 000 stycken och högst 100 000 000 stycken B-aktier.

Minimiaktiekapitalet enligt Stockmann Oyj Abp:s bolagsordning är 75,0 milj. euro och maximiaktiekapitalet 300,0 milj. euro. Aktiernas nominella värde är 2,00 euro per aktie. Samtliga emitterade aktier är till fullo betalda.

Totalt antal aktier, registrerade 31.12.2019

St.	2019	2018
A-serie aktier	30 530 868	30 530 868
B-serie aktier	41 517 815	41 517 815
Totalt	72 048 683	72 048 683

Skillnader i antalet röster mellan A- och B-aktier

Varje A-aktie berättigar till att vid bolagsstämman rösta med tio (10) röster och varje B-aktie med en (1) röst.

Omvandling av aktier

En A-aktie kan på anmodan av aktieägare omvandlas till en B-aktie ifall omvandlingen kan ske inom ramarna för minimi- och maximiantalet aktier per aktieslag. En skriftlig anmodan om omvandling av bolagets aktier skall riktas till bolagets styrelse på det sätt som fastställs i bolagsordningen.

Inlösningsskyldighet

En aktieägare vars andel av bolagets samtliga aktier eller av det röstetal som aktierna medför - ensam eller tillsammans med andra aktieägare - uppgår till eller överstiger 33 1/3 procent eller 50 procent är skyldig att i enlighet med bolagsordningen lösa in övriga aktieägare.

Överkursfond

Överkursfonden innehåller de penningtransaktioner från aktieemission, vilka överstiger det nominella värdet minskat med transaktionskostnaderna.

Omvärderingsfond

Stockmann har fr.o.m. den 1 januari 2015 för fastigheterna i sin ägo tillämpat en omvärderingsmodell i enlighet med standarden IAS 16. Tillägget som förorsakas av omvärderingen, netto efter skatteskulden, i samband med övergången redovisas i det egna kapitalets omvärderingsfond.

Fonden för inbetalt fritt eget kapital

Fonden för inbetalt fritt eget kapital innehåller övriga placeringar med karaktär av eget kapital och teckningspriset för aktier minskat med transaktionskostnaderna till den del dessa inte enligt uttryckligt beslut tas upp i aktiekapital.

Omräkningsdifferenserna

Omräkningsdifferenserna innehåller differenser som uppstått vid konsolideringen av de utländska dotterbolagens bokslut och vid konsolideringen av nettoinvesteringar i utländska valutor.

Övriga fonder

Milj. euro	2019	2018
Reservfond	0,1	0,1
Fonden för säkringsinstrument	-1,3	0,4
Övriga fonder	43,7	43,7
Totalt	42,5	44,2

Övriga fonder omfattar

- reservfonden, vilken innehåller en på lokala bestämmelser baserad andel som överförs från fritt eget kapital.
- fonden för skyddsinstrument, vilken innehåller ändringar i verkligt värde av derivatinstrument som används för att skydda kassaflödet minskat med latent skatteskuld.
- övriga fonder av fritt eget kapital som skapats genom bolagsstämmans beslut, vilka utgör eget kapital som kan utdelas som dividend.

Masskuldebrevslån på egetkapitalvillkor (hybridlån)

Eget kapital inkluderar ett hybridlån på 105,8 miljoner euro. I december 2015 emitterade Stockmann hybridobligationer med ett nominellt värde på 85 miljoner euro och ytterligare hybridobligationer med nominellt värde på 21 miljoner euro emitterades i november 2019. Kupongräntan på lånet är 7,75 procent per år till och med 31 januari 2020. Stockmann kan skjuta upp räntebetalningen förutsatt att man inte betalar utdelning eller andra ägarandelar till sina aktieägare. Lånet har ingen förfallodag, men bolaget hade rätt att lösa in det tidigast den 31 januari 2020. %. I november 2019 gjordes vissa förändringar i villkoren för hybridlånet. First Reset Date-datumet sköts upp med 18 månader till den 30 juli 2021, en ny klausul som ger Stockmann möjligheten att lösa in hybridlånet vid en potentiell avyttring av Lindex infördes och räntesatsen ändrades till 10,75 % per år från och med 31 januari 2020. Hybridlånet är icke säkerställt och i sämre position än bolagets andra skuldförbindelser. Innehavaren av ett hybridlån har inte samma rättigheter som tillhör aktieägare. Den upplupna, ej bokförda räntan för lånet uppgick till 7,5 miljoner euro i slutet av 2019 (2018: 6,0 miljoner euro). I januari 2020 betalades den upplupna räntan 8,2 miljoner euro.

Dividender

Styrelsens förslag om dividendutdelning har inte redovisats i bokslutet. Dividendutdelningen bokförs på basis av bolagsstämmans beslut.

Efter bokslutsdagen föreslog styrelsen den 12 februari 2020, att ingen utdelning av medel kommer att göras för år 2019.

4.13 Resultat per aktie

Resultatet per aktie beräknas genom att dividera räkenskapsperiodens resultat hänförlig till moderbolagets aktieägare minskat med skatt justerat räntan av hybrid lån med de utestående aktiernas vägda medeltal under räkenskapsperioden. Utestående aktier inkluderar inte egna aktier som innehas av koncernen. Resultat per aktie efter utspädning beräknas genom att dividera räkenskapsperiodens vinst hänförlig till aktieägarna i moderbolaget med det vägda medeltalet för det utspädda antalet utestående aktier under räkenskapsperioden. Aktieoptionerna har en utspädande verkan då aktieoptionernas teckningspris är lägre än gängse värde. Den 31 december 2019 fanns det inga utestående optioner som skulle ha haft en utspädningseffekt. Aktiens gängse värde baserar sig på aktiernas pris i medeltal under perioden.

eur	2019	2018
Räkenskapsperiodens vinst/förlust hänförligt till moderbolagets aktieägare under året	-54 254 788	-45 153 113
Den upplupna räntan av hybridlån	-8 081 233	-6 587 500
Skatteeffekt	1 616 247	1 317 500
Nettoeffekt	-6 464 986	-5 270 000
	-60 719 774	-50 423 113
Emissionsjusterat antal utestående aktier, vägt medeltal / 1000 st	72 048 683	72 048 683
Från kvarvarande verksamheter (före och efter utpädning)	-0,84	-0,68
Från avvecklade verksamheter (före och efter utpädning)		-0,02
Från årets resultat (före och efter utpädning)	-0,84	-0,70

4.14 Hantering av kapitalstrukturen

I hanteringen av kapitalstrukturen är koncernens mål att ha en effektiv kapitalstruktur som säkerställer verksamhetsförutsättningarna för koncernen på kapitalmarknaden i alla situationer oberoende av branschens volatilitet. Även om koncernen saknar en officiell kreditvärdering från ett kreditvärderingsinstitut, är koncernens mål att upprätthålla en likadan kapitalstruktur som de övriga bolag som bedriver detaljhandel och som har en god kreditvärdering. Koncernen följer upp utvecklingen av sin kapitalstruktur genom det egna kapitalets andel av totalkapitalet (equity ratio). Som ett resultat av förvärvet av Lindex har koncernen stora tillgångar i svenska kronor, vilka delvis är valutasäkrade med valutaderivat i svenska kronor.

Det strategiska målet är att soliditeten skall uppgå till minst 40 procent, beräknat utan tillämpning av IFRS 16. Det egna kapitalets andel av totalkapitalet 31.12.2019 uppgick till 50,8 procent då IFRS 16 ej tillämpas (46,2 procent 31.12.2018).

5 Övriga noter

5.1 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklad verksamhet

Redovisningsprinciperna

Långfristiga egendomsposter som innehas för försäljning och egendomsposter som hör till verksamhet som har avvecklats värderas i enlighet med standarden IFRS 5 till bokföringsvärdet eller det lägre verkliga värdet med avdrag för de kostnader som uppskattas uppstå som en följd av avyttringen av tillgången. När en egendomspost har klassificerats som en långfristig egendomspost som innehas för försäljning eller som tillhörig en avyttringsgrupp, görs inga avskrivningar från posten. En långfristig egendomspost som enligt klassifikationen innehas för försäljning eller tillhör en avyttringsgrupp upptas som en egen post i balansräkningen. Även de skulder som hänför sig till en avyttringsgrupp tas upp som en egen post i balansräkningen.

Stockmann Oyj Abp undertecknade den 16 oktober 2018 ett avtal om att sälja sin köpcentrumfastighet Nevsky Centre i S:t Petersburg i Ryssland till bolaget PPF Real Estate. Stockmann slutförde försäljningen av köpcentret till den nya ägaren, PPF Real Estate den 24 januari 2019. Affären inkluderade Stockmanns helägda ryska dotterbolag, OOO Stockmann Nevsky Centre, som äger 100 % av fastigheten Nevsky Centre. Nevsky Centre har i koncernboksutet 2017 och 2018 klassificerats som en fastighet som innehas för försäljning.

Avvecklad verksamhet är en del av koncernen som har avvecklats eller som klassificeras att vara till salu och som uppfyller klassificeringskraven för avvecklad verksamhet i IFRS 5. Resultatet för avvecklade verksamheter presenteras som en skild post i koncernens totalresultat.

Stockmann sålde Stockmann Delikatessens affärsverksamhet i Finland 31.12.2017 till S-gruppens tre andelshandlar och SOK. Stockmann Delikatessens affärsverksamhet i Finland redovisas som en avvecklad verksamhet i koncernboksutet 2018.

Vid tidpunkten för bokslutet den 31 december 2019 har koncernen ingen sådan verksamhet som ska avvecklas och inga sådana långfristiga egendomsposter som innehas för försäljning.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Milj. euro	2019	2018
Avvecklade verksamheter		
Årets resultat från avvecklade verksamheter		
Intäkter		0,0
Kostnader		-1,5
Resultat före och efter skatt		-1,4
Kassaflöde från avvecklade verksamheter		
Kassaflöde från investeringsverksamheten		14,3
Kassaflöde totalt		14,3
Övriga tillgångar och skulder klassificerade som innehav för försäljning		
Immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar		172,8
Kortfristiga fordringar		0,5
Likvida medel		2,4
Kortfristiga skulder inklusive latent skatteskuld		34,6
Nettotillgångar		141,1

5.2 Samarbetsarrangemang

Gemensamma funktioner

Koncernen äger 37,8 % av aktierna i Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab. Fastighetsaktiebolaget är beläget i Esbo. Den gemensamma funktionen är inte betydande för Stockmann.

Koncernen äger 67 % av aktierna i SIA Stockmann Centrs, vilket berättigar till besittningen av 63 % av fastighetsaktiebolagets lokaler, och därför deltar koncernen i gemensamma funktioner med 63 %. SIA Stockmann Centrs äger en köpcentrumfastighet i Lettland. Stockmanns andel i den gemensamma funktionen omfattar affärslokalen för Stockmanns varuhus i Lettland. Den gemensamma funktionen är betydande för Stockmann.

Koncernboks slutet omfattar en andel som motsvarar koncernens ägarandelar i de gemensamma funktionernas tillgångar och skulder samt intäkter och kostnader.

Tillgångar och skulder för de gemensamma funktionerna

Milj. euro	2019	2018
Långfristiga tillgångar exklusive värdering till verkligt värde	14,2	14,7
Kortfristiga tillgångar	1,8	0,8
Långfristiga skulder		0,5
Kortfristiga skulder	0,1	0,6

Värdet för de fastigheter som värderats till verkligt värde var 31.12.2019 48,4 (46,2) miljoner euro.

Intäkter och kostnader för de gemensamma funktionerna

Milj. euro	2019	2018
Intäkter	3,2	3,2
Kostnader	1,7	1,8

5.3 Avsättningar

Redovisningsprinciperna

En avsättning bokförs när koncernen som följd av en tidigare händelse har en juridisk eller faktisk förpliktelse, det är sannolikt att betalningsförpliktelsen kommer att realiseras och storleken på förpliktelsen kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Ett förlustbringande avtal är ett avtal, där kostnaderna för koncernen är större än den nytta som avtalet ger. Som reservering för omorganisering redovisas kostnader som uppkommer när koncernen åtagit sig att sälja eller lägga ned ett betydande affärsområde eller verksamhet inom ett geografiskt område.

Milj. euro	2019	2018
Långfristiga avsättningar		
Avsättning för förlustkontrakt		
Avsättning för förlustkontrakt 1.1.	14,6	17,1
Användning av avsättningar		-1,8
Återföring av oanvända avsättningar		-0,4
Förändring på grund av omvärdering av diskonteringsränta		-0,3
IFRS 16 omklassificering till tillgångar med nyttjanderätt	-14,6	
Bokföringsvärde 31.12.		14,6
Övriga avsättningar		
Bokföringsvärde 1.1.	0,1	0,2
Användning av avsättningar	-0,1	-0,1
Bokföringsvärde 31.12.	0,0	0,1
Långfristiga avsättningar sammanlagt	0,0	14,7

Milj. euro	2019	2018
Kortfristiga avsättningar		
Avsättning för omstrukturering		
Bokföringsvärde 1.1.	1,1	2,6
Omräkningsdifferens +/-	0,0	-0,1
Ökningar i avsättningar	1,1	0,3
Användning av avsättningar	-1,1	-1,7
Bokföringsvärde 31.12.	1,1	1,1
Avsättning för förlustkontrakt		
Avsättning för förlustkontrakt 1.1.	2,9	3,0
Ökningar i avsättningar		0,2
Användning av avsättningar	-0,1	
Förändring på grund av omvärdering av diskonteringsränta		-0,4
IFRS 16 Omklassificering till tillgångar med nyttjanderätt	-2,7	
Bokföringsvärde 31.12.	0,0	2,9
Övriga avsättningar		
Avsättning för omstrukturering	1,0	0,0
Ökningar i avsättningar		1,0
Användning av avsättningar	-0,1	0,0
Återföring av oanvända avsättningar	-0,8	
Bokföringsvärde 31.12.	0,1	1,0
Kortfristiga avsättningar sammanlagt	1,1	5,0

Avsättningar inkluderar kostnader för avvecklad verksamhet och strukturarrangemang i enlighet med koncernens strategi.

5.4 Ansvarsförbindelser

Skulder och ansvar för vilka fastighetsinteckningar har ställts som säkerhet

Milj. euro	2019		Verkligt värde av tillgångarna	2018		Verkligt värde av tillgångarna
	Skuld i slutet av året	Inteckningar		Skuld i slutet av året	Inteckningar	
Skulder till kreditinstitut	367,7	1 670,0		511,0	1 670,0	
Övriga ansvarsförbindelser	0,0	1,7		0,0	1,7	
Totalt	367,7	1 671,7	668,3	511,0	1 671,7	852,5

Övriga säkerheter ställda för egna förpliktelser

Milj. euro	2019	2018
Borgensförbindelser	1,7	1,9
Elavtalansvar	1,2	1,3
Ansvar för justering av momsavdrag gjorda vid fastighetsinvesteringar	4,0	5,7
Totalt	6,9	9,0

Ansvar totalt

Milj. euro	2019	2018
Inteckningar	1 671,7	1 671,7
Borgensförbindelser	1,7	1,9
Elavtalansvar	1,2	1,3
Ansvar för justering av momsavdrag gjorda vid fastighetsinvesteringar	4,0	5,7
Totalt	1 678,6	1 680,6

Ansvar för elavtal härör från inköp av el till fast pris för år 2020-2022.

Räntan för hybridlån

Stockmann emitterade ett hybridlån på 85 milj. euro den 17 december 2015 samt ytterligare hybridobligationer för 21 milj. euro i november 2019. Den upplupna, ej bokförda räntan för lånet uppgick till 7,5 miljoner euro i slutet av 2019 (6,0 miljoner euro i slutet av 2018). I not 4.12 finns ytterligare information om hybridlånet.

Fastighetsinvesteringar

Bolagen, som tillhör koncernen är skyldiga att justera avdrag som gäller fastighetsinvesteringar som färdigställts åren 2010–2019, om den momspliktiga användningen av fastigheten minskar under justeringsperioden. Det sista justeringsåret är 2029. Ansvarsbeloppet är högst 4,0 (5,7) miljoner euro.

5.5 Transaktioner med den närmaste kretsen

Till koncernens närmaste krets hör styrelsemedlemmarna och medlemmarna i ledningsgruppen samt moderbolaget, dotterbolagen och den gemensamma funktionen.

Följande medlemmar av styrelsen och koncernens ledningsgrupp hörde till koncernens närmaste krets under räkenskapsperioden 2019:

- Jukka Hienonen, styrelsens ordförande tills 21.3.2019
- Lauri Ratia, styrelsens ordförande sedan 21.3.2019, verkställande direktör sedan 1.4.2019 tills 18.8.2019
- Kaj-Gustaf Bergh, styrelsemedlem tills 21.3.2019
- Stefan Björkman, styrelsemedlem sedan 21.3.2019
- Eva Hamilton, styrelsemedlem
- Esa Lager, styrelsemedlem
- Leena Niemistö, styrelsens vice ordförande och styrelsemedlem
- Michael Rosenlew, styrelsemedlem tills 21.3.2019
- Tracy Stone, styrelsemedlem
- Peter Therman, styrelsemedlem sedan 21.3.2019
- Dag Wallgren, styrelsemedlem
- Lauri Veijalainen, verkställande direktör tills 31.3.2019
- Jari Latvanen, verkställande direktör sedan 19.8.2019
- Susanne Ehnåge, Lindex verkställande direktör
- Mikko Huttunen, personaldirektör tills 30.6.2019
- Kai Laitinen, ekonomidirektör tills 18.8.2019
- Nora Malin, utvecklingsdirektör tills 30.6.2019
- Jukka Naulapää, direktör för juridiska ärenden
- Maiju Niskanen, direktör, varuhusfunktioner tills 30.6.2019
- Outi Nylund, direktör för kundrelationer sedan 1.5.2019 tills 30.6.2019
- Anna Salmi, direktör för digitala tjänster tills 30.6.2019
- Elena Stenholm, direktör, Real Estate tills 30.6.2019
- Tove Westermarck, direktör, operationella aktiviteter sedan 22.3.2019
- Pekka Vähähyyppä, ekonomidirektör sedan 19.8.2019

Följande medlemmar av styrelsen och koncernens ledningsgrupp hörde till koncernens närmaste krets under räkenskapsperioden 2018:

- Jukka Hienonen, styrelsens ordförande
- Kaj-Gustaf Bergh, styrelsemedlem
- Eva Hamilton, styrelsemedlem sedan 22.3.2018
- Esa Lager, styrelsemedlem
- Susanne Najafi, styrelsemedlem tills 22.3.2018
- Leena Niemistö, styrelsens vice ordförande och styrelsemedlem
- Michael Rosenlew, styrelsemedlem
- Per Sjödel, styrelsemedlem tills 22.3.2018
- Tracy Stone, styrelsemedlem sedan 22.3.2018
- Dag Wallgren, styrelsemedlem
- Lauri Veijalainen, verkställande direktör
- Susanne Ehnåge, Lindex verkställande direktör sedan 10.8.2018
- Mikko Huttunen, personaldirektör
- Kai Laitinen, ekonomidirektör sedan
- Nora Malin, utvecklingsdirektör sedan 1.1.2018
- Jukka Naulapää, direktör för juridiska ärenden
- Petteri Naulapää, IT-direktör tills 22.6.2018
- Maiju Niskanen, direktör, varuhusfunktioner
- Elisabeth Peregi, Lindex tf. verkställande direktör tills 10.8.2018
- Anna Salmi, direktör för kundrelationer, marknadsföring och digitala tjänster
- Elena Stenholm, direktör, Real Estate sedan 1.11.2018
- Björn Teir, direktör, Real Estate tills 17.8.2018
- Tove Westermarck, direktör, leveranskedjan

Koncernens moder- och dotterbolagsförhållanden är beskrivna i noter till moderbolagets bokslut under aktier och andelar.

Följande affärstransaktioner förverkligades med personer tillhörande den närmaste kretsen:

Ersättningar till verkställande direktören och ledningsgruppen, euro 2019	Verkställande direktören	Koncernens övriga ledningsgrupp	Totalt
Kortfristiga ersättningar till anställda	862 817	1 760 949	2 623 766
Övriga långfristiga ersättningar till anställda		85 972	85 972
Ersättningar totalt	862 817	1 846 921	2 709 738

Styrelsens löner och arvoden, euro 2019	Fasta arvoden *	Arvoden baserade på deltagande	Totalt
Ratia Lauri	80 000	14 300	94 300
Bergh Kaj-Gustaf **		600	600
Björkman Stefan	40 000	7 800	47 800
Hamilton Eva	40 000	7 800	47 800
Hienonen Jukka **		1 100	1 100
Lager Esa	40 000	15 000	55 000
Niemistö Leena	50 000	8 400	58 400
Rosenlew Michael **		1 400	1 400
Stone Tracy	40 000	7 200	47 200
Therman Peter	40 000	11 800	51 800
Wallgren Dag	40 000	12 000	52 000
Löner och arvoden totalt	370 000	87 400	457 400

Löner och arvoden till nyckelpersoner totalt, euro	3 167 138
---	------------------

* utbetalats med pengar och företagets aktier 66 416 st

** avgått från styrelsen den 21 mars 2019

Ersättningar till verkställande direktören och ledningsgruppen, euro 2018	Verkställande direktören	Koncernens övriga ledningsgrupp	Totalt
Kortfristiga ersättningar till anställda	556 278	2 120 429	2 676 707
Övriga långfristiga ersättningar till anställda		56 556	56 556
Ersättningar totalt	556 278	2 176 985	2 733 263

Styrelsens löner och arvoden, euro 2018	Fasta arvoden *	Arvoden baserade på deltagande	Totalt
Hienonen Jukka	80 000	13 800	93 800
Bergh Kaj-Gustaf	40 000	7 700	47 700
Hamilton Eva	40 000	5 400	45 400
Lager Esa	40 000	12 700	52 700
Najafi Susanne **		1 000	1 000
Niemistö Leena	50 000	8 300	58 300
Rosenlew Michael	40 000	11 200	51 200
Sjödell Per **		1 000	1 000
Stone Tracy	40 000	6 000	46 000
Wallgren Dag	40 000	11 500	51 500
Löner och arvoden totalt	370 000	78 600	448 600

Löner och arvoden till nyckelpersoner totalt, euro	3 181 863
---	------------------

* utbetalats med pengar och företagets aktier 36 586 st

** avgått från styrelsen den 22 mars 2018

Ledningens pensionsutfästelser

Verkställande direktör Jari Latvanens pensionsålder fastställs enligt Finlands arbetspensionslagstiftning. Pensionen fastställs enligt lagen om pension för arbetstagare. En separat frivillig pension utbetalas inte.

Pensionsåldern för medlemmarna i ledningsgruppen är 63 eller 65 år beroende på de personliga direktörsavtalen. Denna försäkring upphörde år 2018. År 2019 hade en medlem i ledningsgruppen en separat avgiftsbaserad pensionsförsäkring som var tecknad av bolaget. Dess kostnader uppgick år 2019 till 85 972 (2018: 56 556 euro).

Övriga transaktioner inom den närmaste kretsen

Till styrelsemedlemmarna har år 2019 utbetalats inga övrig ersättning (2018: 21 933 euro).

5.6 Händelser efter räkenskapsperiodens utgång

Bolagets ledning känner inte till sådana väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens utgång som skulle ha inverkat på uppgörande av bokslutet.

Stockmann Oyj Abp
Resultaträkning, FAS

	Not	1.1.-31.12.2019 euro	% av oms.	1.1.-31.12.2018 euro	% av oms.
OMSÄTTNING		304 985 802.50	100.0	320 790 101.55	100.0
Övriga rörelseintäkter	2	7 237 225.69	2.4	96 418 953.27	30.1
Material och tjänster					
Material, förnödenheter och varor:					
Inköp under räkenskapsperioden		-145 801 784.42		-149 738 974.81	
Förändring av lager, ökning (+), minskning (-)		-5 807 585.54		-5 950 178.63	
Material och tjänster totalt		-151 609 369.96	49.7	-155 689 153.44	48.5
Personalkostnader	3	-57 311 858.12	18.8	-63 590 521.65	19.8
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-23 693 871.68	7.8	-23 660 214.58	7.4
Övriga rörelsekostnader	5	-102 740 141.56	33.7	-99 972 425.15	31.2
		-335 355 241.32	110.0	-342 912 314.82	106.9
RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)		-23 132 213.13	-7.6	74 296 740.00	23.2
Finansiella intäkter och kostnader	6	-12 752 638.90	-4.2	-21 158 648.64	-6.6
VINST (FÖRLUST) FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER		-35 884 852.03	-11.8	53 138 091.36	16.6
Bokslutsdispositioner	7	35 596 776.49	11.7	17 751 333.26	5.5
Inkomstskatter totalt		0.00	0.0	0.00	0.0
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)		-288 075.54	-0.1	70 889 424.62	22.1

Stockmann Oyj Abp
Balansräkning, FAS

TILLGÅNGAR	Not	31.12.2019 euro	31.12.2018 euro
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	8		
Immateriella rättigheter		19 998 618.43	23 153 574.89
Övriga immateriella tillgångar		282 614.64	353 191.56
Förskott och pågående projekt		2 553 117.35	812 960.08
Immateriella tillgångar sammanlagt		22 834 350.42	24 319 726.53
Materiella anläggningstillgångar	9		
Mark- och vattenområden		12 232 609.70	12 232 609.70
Byggnader och anläggningar		247 313 359.28	253 686 523.36
Maskiner och inventarier		25 962 548.33	30 395 667.10
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaliteter		3 664 047.38	4 295 837.28
Övriga materiella tillgångar		54 601.65	54 601.65
Förskott och pågående nyanläggningar		988 861.16	742 388.24
Materiella tillgångar sammanlagt		290 216 027.50	301 407 627.33
Placeringar	10		
Andelar i företag inom koncernen		292 533 477.95	254 205 718.11
Övriga aktier och andelar		760 443.74	760 443.74
Placeringar sammanlagt		293 293 921.69	254 966 161.85
LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		606 344 299.61	580 693 515.71
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Material och förnödenheter och varor		42 836 834.53	48 644 420.07
Omsättningstillgångar sammanlagt		42 836 834.53	48 644 420.07
Långfristiga fordringar			
Lånefordringar av företag inom koncernen		755 775 071.55	743 759 379.83
Långfristiga fordringar sammanlagt		755 775 071.55	743 759 379.83
Kortfristiga fordringar	11		
Kundfordringar		2 285 180.11	4 356 907.93
Fordringar av företag inom koncernen		24 466 768.88	32 198 329.46
Övriga fordringar		10 270.07	1 925.20
Resultatregleringar		8 057 906.77	14 454 320.97
Kortfristiga fordringar sammanlagt		34 820 125.83	51 011 483.56
Kassa och banktillgodohavanden	12	6 460 561.98	15 776 843.70
KORTFRISTIGA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		839 892 593.89	859 192 127.16
TILLGÅNGAR SAMMANLAGT		1 446 236 893.50	1 439 885 642.87

Stockmann Oyj Abp
Balansräkning, FAS

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	31.12.2019 euro	31.12.2018 euro
EGET KAPITAL	13-14		
Aktiekapital		144 097 366.00	144 097 366.00
Överkursfond		186 346 445.72	186 346 445.72
Fonden för inbetalt fritt eget kapital		255 735 789.28	255 735 789.28
Övriga fonder		43 728 921.17	43 728 921.17
Vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder		-229 492 937.74	-300 382 362.36
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)		-288 075.54	70 889 424.62
EGET KAPITAL SAMMANLAGT		400 127 508.89	400 415 584.43
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER	15	73 962 926.49	87 409 702.98
AVSÄTTNINGAR	16	15 664 402.24	18 424 698.81
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Hybridlån		106 000 000.00	85 000 000.00
Masskuldebrevslån		250 000 000.00	250 000 000.00
Lån från penninginrättningar		116 000 000.00	114 000 000.00
Resultatregleringar	17	1 315 954.00	2 770 516.00
Skulder till företag inom koncernen			170 289 977.60
Långfristiga skulder sammanlagt		473 315 954.00	622 060 493.60
Kortfristiga skulder	18		
Lån från penninginrättningar		1 142 730.78	147 032 109.11
Erhållna förskott		961 755.64	607 915.52
Leverantörsskulder		25 391 126.98	25 785 256.16
Skulder till företag inom koncernen		352 911 886.10	7 211 634.47
Övriga skulder		58 825 286.48	96 412 760.80
Resultatregleringar	19	43 933 315.90	34 525 486.99
Kortfristiga skulder sammanlagt		483 166 101.88	311 575 163.05
SKULDER SAMMANLAGT		956 482 055.88	933 635 656.65
EGET KAPITAL OCH SKULDER SAMMANLAGT		1 446 236 893.50	1 439 885 642.87

Stockmann Oyj Abp
Kassaflödesanalys

	2019	2018
	euro	euro
KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN		
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	-288 075.54	70 889 424.62
Justeringar:		
Avskrivningar enligt plan	23 693 871.68	23 660 214.58
Övriga intäkter och kostnader som inte medfört betalningar	-4 185 577.14	-89 999 009.73
Finansiella intäkter och kostnader	10 476 808.72	21 158 649.12
Bokslutsdispositioner	-35 596 776.49	-17 751 333.26
Förändring av rörelsekapital:		
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga rörelsefordringar	8 062 076.34	9 369 896.61
Ökning (-)/minskning (+) av omsättningstillgångar	5 807 585.54	5 950 178.63
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga räntefria skulder	1 691 778.78	-7 973 015.72
Betalda räntor och övriga betalda finansiella kostnader i affärsverksamheten	-30 851 781.77	-30 309 453.00
Erhållna räntor från affärsverksamheten	139 681.36	593 709.05
KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN	-21 050 408.52	-14 410 739.10
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR		
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-11 150 501.18	-7 594 257.46
Överlåtelseintäkter från materiella och immateriella tillgångar		122 530 957.50
Ökning (-) / minskning (+) av lånefordringar	38 327 759.84	58 519 457.72
Investeringar i dotterbolag	-38 327 759.84	-58 519 457.72
Kursvinster hänförlig till säkring av nettoinvestering och internt lån*	11 055 342.00	31 644 682.42
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR	-95 159.18	146 581 382.46
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING		
Ökning (-) / minskning (+) av lånefordringar	8 064 074.87	7 708 802.11
Upptagning (+) / återbetalning (-) av kortfristiga lån	-145 607 916.43	-172 108 863.43
Upptagna långfristiga lån	529 101 322.62	311 475 315.14
Amortering av långfristiga lån	-379 728 195.08	-271 681 713.26
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING	11 829 285.98	-124 606 459.44
Förändring av likvida medel, ökning (+) / minskning (-)	-9 316 281.72	7 564 183.92
Likvida medel vid räkenskapsperiodens ingång	15 776 843.70	8 212 659.78
Likvida medel vid räkenskapsperiodens utgång	6 460 561.98	15 776 843.70

*Realiserade kursvinster hänförlig till säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet och internt lån.

Noter till moderbolagets bokslut

1. Redovisningsprinciper

Stockmann Oyj Abp:s bokslut har uppgjorts i enlighet med den finska bokföringslagen (FAS).

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta har redovisats till den valutakurs som rådde på transaktionsdagen. Kursvinster och kursförluster för finansiella poster redovisas till nettobelopp bland övriga finansiella intäkter eller kostnader.

Omsättning

Vid beräkning av omsättningen har från försäljningsintäkterna avdragits indirekta skatter, beviljade rabatter och valutakursdifferenser.

Övriga rörelseintäkter

Som övriga rörelseintäkter redovisas försäljningsvinster på sådana bestående aktiva som hänför sig till affärsverksamheten, erhållna ersättningar vid försäljning av affärsverksamhet samt ersättningar för tjänster till dotterbolag.

Inkomstskatter

Som direkta skatter redovisas i resultaträkningen de skatter som hänför sig till årets resultat samt från tidigare räkenskapsperioder påförda eller återbördade skatter. Latenta skatter upptas inte i moderbolagets resultat- och balansräkning.

Materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar har upptagits till ursprungliga anskaffningsvärden, vilka har minskats med planenliga avskrivningar. I balansvärdena ingår dessutom uppskrivningar av värdet på jordområden och byggnader. Uppskrivningarna har gjorts mellan åren 1950 och 1984 och de baserar sig på av utomstående värderingsmän utförda värderingar vid ifrågavarande tidpunkt. På uppskrivningarna görs inga avskrivningar.

De planenliga avskrivningarna baserar sig på ursprungliga anskaffningsutgifter samt på beräknad ekonomisk livslängd enligt följande:

Immateriella rättigheter	3 – 10 år
Byggnader	20 – 50 år
Maskiner och inventarier	3 – 10 år
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokaler	5 – 10 år

Placeringar bland långfristiga tillgångar

Placeringar bland långfristiga tillgångar har upptagits till sin anskaffningsutgift eller i det fall att deras gängse värde nedgått på ett bestående sätt till detta lägre belopp.

Omsättningstillgångar

Vid värdering av omsättningstillgångarna har man följt det lägsta värdets princip dvs. lagret har upptagits i balansräkningen till det lägre beloppet av anskaffningsvärdet eller återanskaffningsvärdet eller det sannolika försäljningsvärdet. Värdet på omsättningstillgångarna har bestämts med hjälp av förfarandet med vägt medelanskaffningspris och det inkluderar samtliga direkta kostnader för anskaffningen.

Långfristiga skulder

Räntebärande skulder redovisas till nominellt värde.

Transaktionskostnaderna inkluderas i resultatregleringar och periodiseras i resultaträkningen enligt instrumentets användningstid. Transaktionskostnader och räntekostnader på skulden redovisas som finansiella kostnader i resultaträkningen enligt instrumentets användningstid.

Masskuldebrevslån på egetkapitalvillkor är ett hybridlån som redovisas som skuld.

Hybridlån har sämre företrädesrätt än koncernens andra skuldförbindelser. Dess företrädesrätt är dock bättre än andra poster som redovisas som eget kapital.

Hybridlånets räntor betalas om koncernen delar ut dividend. Om ingen dividend utdelas, beslutar koncernen separat om eventuell räntebetalning. Obetalda räntor kumuleras i resultatregleringar. Innehavarna av hybridlån har inga av de rättigheter, bestämmande inflytande eller rösträtt på bolagsstämma som hör till aktieägare.

Bokslutsdispositioner

Ackumulerad avskrivningsdifferens mellan avskrivningar i bokslutet och avskrivningar enligt plan har upptagits i balansräkning som ackumulerade bokslutsdispositioner och dess förändring i resultaträkningen inom bokslutsdispositioner. Dessutom redovisas erhållna och beviljade koncernbidrag bland bokslutsdispositioner.

Avsättningar

En avsättning bokförs när bolaget som följd av en tidigare händelse har en juridisk eller faktisk förpliktelse, det är sannolikt att betalningsförpliktelsen kommer att realiseras och storleken på förpliktelsen kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Derivatinstrument

Derivatavtal som ingåtts som skydd mot valutarisker har redovisats till sitt verkliga värde. Ränte- och valutakursdifferenserna i samband med derivatavtal har periodiserats enligt prestationsprincipen som finansiella intäkter och kostnader.

2. Övriga rörelseintäkter

euro	2019	2018
Ersättningar för koncerninterna tjänster	7 234 490.30	7 080 160.51
Övriga överlåtelsevinster	3 600.00	89 336 389.77
Övriga rörelseintäkter	-864.61	2 402.99
Sammanlagt	7 237 225.69	96 418 953.27

3. Personalkostnader

euro	2019	2018
Löner och arvoden till verkställande direktören och hans suppleant	862 817.00	556 278.00
Löner och arvoden till styrelsemedlemmar	457 400.00	448 600.00
Övriga löner	45 901 425.31	50 965 129.05
Löner för sjuktid	1 440 772.87	1 533 807.72
Pensionskostnader	7 397 165.55	8 007 349.32
Övriga lönebikostnader	1 252 277.39	2 079 357.56
Sammanlagt	57 311 858.12	63 590 521.65

Antalet anställda i medeltal	1 422	1 608
------------------------------	-------	-------

Ledningens pensionsutfästelser

Verkställande direktör Jari Latvanens pensionsålder fastställs enligt Finlands arbetspensionslagstiftning. Pensionen fastställs enligt lagen om pension för arbetstagare. En separat frivillig pension utbetalas inte.

Pensionsåldern för medlemmarna i ledningsgruppen är 63 eller 65 år beroende på de personliga direktörsavtalen.

År 2019 hade en medlem i ledningsgruppen en separat avgiftsbaserad pensionsförsäkring som var tecknad av bolaget. Dess kostnader uppgick år 2019 till 85 972 euro (2018: 56 556 euro).

4. Avskrivningar och nedskrivningar

euro	2019	2018
Immateriella rättigheter	8 999 205.33	7 145 776.53
Byggnader och konstruktioner	9 063 106.77	9 262 048.31
Maskiner och inventarier	4 926 723.89	6 581 564.80
Ändrings- och ombyggnadskostnader för hyrda lokalteter	704 835.69	670 824.94
Sammanlagt	23 693 871.68	23 660 214.58

5. Övriga rörelsekostnader

euro	2019	2018
Kostnader för affärlägen	49 734 615.18	49 985 063.87
Marknadsföringskostnader	13 626 701.93	15 746 848.29
Expertservicekostnader	12 645 425.00	1 834 854.34
IT- och datakommunikationskostnader	10 977 123.72	11 743 280.93
Kostnader för inhyring av arbetskraft	4 113 665.47	5 055 056.40
Varuhanteringskostnader	4 183 684.02	4 293 689.40
Hyseskostnader	2 259 873.96	2 584 263.80
Frivilliga lönebikostnader	1 219 051.07	837 114.51
Kreditförluster	29 281.43	504 150.20
Övriga kostnader	3 950 719.78	7 388 103.41
Sammanlagt	102 740 141.56	99 972 425.15

Revisoremas arvoden

euro	2019	2018
Revision	141 000.00	130 000.00
Skatterådgivning	107 785.00	115 000.00
Övriga tjänster	251 900.00	22 000.00
Sammanlagt	500 685.00	267 000.00

6. Finansiella intäkter och kostnader

euro	2019	2018
Ränteintäkter av företag inom koncernen	41 515 104.45	39 367 391.52
Ränteintäkter från utomstående	139 667.83	473 493.97
Räntekostnader till företag inom koncernen	-14 589 517.67	-8 035 788.48
Ränte- och övriga finansiella kostnader till utomstående	-32 473 252.05	-38 764 443.58
Nedskrivning av lånefordringar och placeringar		-21 667 362.43
Valutakursvinster och -förluster (netto)	-7 344 641.46	7 468 060.36
Sammanlagt	-12 752 638.90	-21 158 648.64

7. Bokslutsdispositioner

euro	2019	2018
Differensen mellan avskrivningar enligt plan och avskrivningar i beskattning	13 446 776.49	-8 258 666.74
Erhållna koncernbidrag	22 150 000.00	30 250 000.00
Beviljade koncernbidrag		-4 240 000.00
Sammanlagt	35 596 776.49	17 751 333.26

Långfristiga tillgångar

8. Immateriella tillgångar

Immateriella rättigheter

euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1	46 244 759.07	52 931 636.43
Ökningar	45 635.00	576 945.28
Överföringar från övriga balansposter	5 798 613.87	3 679 593.60
Minskningar	-5 636 536.26	-10 943 416.24
Anskaffningsutgift 31.12	46 452 471.68	46 244 759.07
Akkumulerade avskrivningar 1.1	23 091 184.18	26 888 823.89
Avskrivningar på minskningar	-5 636 536.26	-10 943 416.24
Avskrivningar under räkenskapsperioden	8 999 205.33	7 145 776.53
Akkumulerade avskrivningar 31.12	26 453 853.25	23 091 184.18
Bokföringsvärde 31.12	19 998 618.43	23 153 574.89

Övriga immateriella tillgångar

euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1	705 768.85	705 768.85
Anskaffningsutgift 31.12	705 768.85	705 768.85
Akkumulerade avskrivningar 1.1	352 577.29	282 000.42
Avskrivningar under räkenskapsperioden	70 576.92	70 576.87
Akkumulerade avskrivningar 31.12	423 154.21	352 577.29
Bokföringsvärde 31.12	282 614.64	353 191.56

Förskott och pågående projekt

euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1	812 960.08	502 033.23
Ökningar	7 538 771.14	3 990 520.45
Överföringar till övriga balansposter	-5 798 613.87	-3 679 593.60
Anskaffningsutgift 31.12	2 553 117.35	812 960.08
Bokföringsvärde 31.12	2 553 117.35	812 960.08

Immateriella tillgångar sammanlagt

22 834 350.42	24 319 726.53
---------------	---------------

9. Materiella anläggningstillgångar

Mark- och vattenområden

euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1	6 334 259.12	7 536 683.01
Minskningar		-1 202 423.89
Anskaffningsutgift 31.12	6 334 259.12	6 334 259.12
Uppskrivningar 1.1 och 31.12	5 898 350.58	5 898 350.58
Bokföringsvärde 31.12	12 232 609.70	12 232 609.70

Byggnader och konstruktioner

euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1	336 056 368.11	358 913 176.31
Ökningar	181 378.71	59 022.84
Överföringar från övriga balansposter	2 508 563.98	2 039 601.10
Minskningar	-891 868.06	-24 955 432.14
Anskaffningsutgift 31.12	337 854 442.74	336 056 368.11
Ackumulerade avskrivningar 1.1	107 218 675.09	106 475 056.93
Avskrivningar på minskningar	-891 868.06	-8 518 430.15
Avskrivningar under räkenskapsperioden	9 063 106.77	9 262 048.31
Ackumulerade avskrivningar 31.12	115 389 913.80	107 218 675.09
Uppskrivningar 1.1	24 848 830.34	26 530 709.60
Minskning av uppskrivningar vid försäljning av långfristiga tillgångar		-1 681 879.26
Uppskrivningar 31.12	24 848 830.34	24 848 830.34
Bokföringsvärde 31.12	247 313 359.28	253 686 523.36

Maskiner och inventarier

euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1	44 635 547.34	53 329 946.41
Ökningar	101 615.00	696 888.09
Överföringar från övriga balansposter	391 990.12	74 460.00
Minskningar	-3 446 051.40	-9 465 747.16
Anskaffningsutgift 31.12	41 683 101.06	44 635 547.34
Ackumulerade avskrivningar 1.1	14 239 880.24	16 244 014.22
Avskrivningar på minskningar	-3 446 051.40	-8 585 698.78
Avskrivningar under räkenskapsperioden	4 926 723.89	6 581 564.80
Ackumulerade avskrivningar 31.12	15 720 552.73	14 239 880.24
Bokföringsvärde 31.12	25 962 548.33	30 395 667.10

Ändrings- och ombyggnadsutgifter för hyrda lokaliteter

euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1	6 411 019.82	4 996 849.18
Ökningar	1 519.77	53 562.43
Överföringar från övriga balansposter	949.10	1 360 921.11
Minskningar	-178 163.47	-312.90
Anskaffningsutgift 31.12	6 235 325.22	6 411 019.82
Ackumulerade avskrivningar 1.1	2 115 182.54	1 515 247.39
Avskrivningar på minskningar	-178 163.47	-312.90
Avskrivningar under räkenskapsperioden	634 258.77	600 248.05
Ackumulerade avskrivningar 31.12	2 571 277.84	2 115 182.54
Bokföringsvärde 31.12	3 664 047.38	4 295 837.28

Övriga materiella tillgångar

euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1.	54 601.65	54 601.65
Anskaffningsutgift 31.12	54 601.65	54 601.65
Bokföringsvärde 31.12	54 601.65	54 601.65

Förskott och pågående anskaffningar

euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1	742 388.24	964 432.87
Ökningar	3 147 976.12	3 259 721.85
Överföringar till övriga balansposter	-2 901 503.20	-3 474 982.21
Minskningar		-6 784.27
Anskaffningsutgift 31.12	988 861.16	742 388.24
Bokföringsvärde 31.12	988 861.16	742 388.24

Materiella tillgångar sammanlagt	290 216 027.50	301 407 627.33
---	-----------------------	-----------------------

Uppskrivningar som ingår i balansvärdena

euro	2019	2018
Tomter och markområden	5 898 350.58	5 898 350.58
Byggnader	24 848 830.34	24 848 830.34
Sammanlagt	30 747 180.92	30 747 180.92

Uppskrivningarna av fastigheterna har gjorts mellan åren 1950 och 1984 och de baserar sig på av utomstående värderingsman utförda värderingar av fastigheterna vid ifrågavarande tidpunkt.

10. Placeringar**Andelar i företag inom koncernen**

euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1	254 205 718.11	215 686 260.39
Ökningar	38 327 759.84	58 519 457.72
Nedskrivningar*		-20 000 000.00
Bokföringsvärde 31.12	292 533 477.95	254 205 718.11

* Nedskrivning av Lindex

Övriga aktier och andelar

euro	2019	2018
Anskaffningsutgift 1.1	760 443.74	760 443.74
Bokföringsvärde 31.12	760 443.74	760 443.74

Placeringar sammanlagt	293 293 921.69	254 966 161.85
-------------------------------	-----------------------	-----------------------

11. Kortfristiga fordringar**Kundfordringar**

euro	2019	2018
Räntebärande kundfordringar	67 273.30	750 254.30
Räntefria kundfordringar	2 217 906.81	3 606 653.63
Sammanlagt	2 285 180.11	4 356 907.93

Fordringar av företag inom koncernen

euro	2019	2018
Koncernbidragfordringar	22 150 000.00	30 250 000.00
Kundfordringar	2 308 130.88	1 939 691.47
Resultatregleringar	8 638.00	8 637.99
Sammanlagt	24 466 768.88	32 198 329.46

Övriga fordringar

euro	2019	2018
Övriga fordringar	10 270.07	1 925.20
Sammanlagt	10 270.07	1 925.20

Resultatregleringar

euro	2019	2018
Fordring av samarbete med kreditkortbolag	2 489 306.60	2 680 357.98
Periodiserade låneuppläggningsavgifter	2 184 665.72	4 265 315.26
Fordring av varumärke samarbete	1 000 000.00	750 000.00
Periodiserade ICT-kostnader	933 678.61	1 528 732.45
Resultatregleringar från leverantörer	475 139.39	400 126.13
Periodiserade lönebikostnader	353 138.04	2 270 983.95
Derivativfordringar	263 736.96	218 758.34
Skatte- och tullfordringar	200 000.00	200 000.00
Periodiserade hyres- och leasingkostnader	32 483.00	190 985.84
Övriga resultatregleringar	125 758.45	1 949 061.02
Sammanlagt	8 057 906.77	14 454 320.97

12. Kassa och banktillgodohavanden

Kassa och banktillgodohavanden inkluderar bankdepositioner och kontanta medel.

13. Förändringar i eget kapital**Aktiekapital**

euro	2019	2018
A-aktier 1.1	61 061 736.00	61 061 736.00
A-aktier 31.12	61 061 736.00	61 061 736.00
B-aktier 1.1	83 035 630.00	83 035 630.00
B-aktier 31.12	83 035 630.00	83 035 630.00
Aktiekapital sammanlagt	144 097 366.00	144 097 366.00
Överkursfond 1.1 och 31.12	186 346 445.72	186 346 445.72
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 1.1 och 31.12	255 735 789.28	255 735 789.28
Övriga fonder 1.1 och 31.12	43 728 921.17	43 728 921.17
Vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder 1.1	-229 492 937.74	-298 700 483.10
Minskning av uppskrivningar vid försäljning av långfristiga tillgångar		-1 681 879.26
Vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder 31.12	-229 492 937.74	-300 382 362.36
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-288 075.54	70 889 424.62
Eget kapital sammanlagt	400 127 508.89	400 415 584.43

Utdelningsbara medel 31.12

euro	2019	2018
Fonder	299 464 710.45	299 464 710.45
Vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder	-229 492 937.74	-300 382 362.36
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-288 075.54	70 889 424.62
Sammanlagt	69 683 697.17	69 971 772.71

14. Moderbolagets aktier

Nominellt värde 2,00 euro	st	st
A-aktier (à 10 röster)	30 530 868	30 530 868
B-aktier (à 1 röst)	41 517 815	41 517 815
Sammanlagt	72 048 683	72 048 683

15. Ackumulerade bokslutsdispositioner

De ackumulerade bokslutsdispositionerna består av ackumulerad avskrivningsdifferens.

16. Avsättningar**Övriga avsättningar**

euro	2019	2018
Kostnader för omstrukturering av affärsverksamhet	15 664 402.74	18 424 698.81
Sammanlagt	15 664 402.74	18 424 698.81

17. Lånsfristiga resultatregleringar

euro	2019	2018
Periodiserade affärsplatskostnader	1 065 900.00	1 770 300.00
Periodiserade it-kostnader	250 054.00	1 000 216.00
Sammanlagt	1 315 954.00	2 770 516.00

18. Kortfristiga skulder

euro	2019	2018
Räntebärande skulder	398 871 099.55	229 336 216.65
Räntefria skulder	84 295 002.33	82 238 946.40
Sammanlagt	483 166 101.88	311 575 163.05

Kortfristiga skulder till företag inom koncernen

euro	2019	2018
Leverantörsskulder	407 341.61	367 652.37
Räntebärande övriga skulder*	352 161 929.10	2 263 370.59
Räntefria övriga skulder	339 776.56	339 776.56
Resultatregleringar	2 838.83	4 240 834.95
Sammanlagt	352 911 886.10	7 211 634.47

*Koncernlåneavtalen, som redovisas bland de kortfristiga skulderna, kommer att omförhandlas under år 2020.

19. Kortfristiga resultatregleringar

euro	2019	2018
Periodiserade ränte- och finansiella kostnader	13 702 843.99	12 400 669.30
Periodiserade personalkostnader	11 364 315.99	11 499 571.82
Derivatiskulder	8 017 283.77	3 076 722.36
Periodiserade expertservicekostnader	4 078 970.80	196 632.00
Periodiserade inköpskostnader för omsättningstillgångar	2 935 613.92	4 493 819.96
Periodiserade affärsplatskostnader	1 136 382.09	1 101 670.82
Reserv för varureturner	707 900.00	660 000.00
Övriga resultatregleringar	1 990 005.34	1 096 400.73
Sammanlagt	43 933 315.90	34 525 486.99

20. Ställda säkerheter**Skulder för vars säkerhet givits inteckning av fastigheter och pantsättning av aktier**

euro	2019	2018
Lån från penninginrättningar	367 142 730.78	511 032 109.11
Inteckningar	1 671 681 800.00	1 671 681 800.00
Bokföringsvärde av intecknade fastigheter och pantsatta aktier	367 220 938.93	373 594 103.01
Borgensförbindelser	150 000.00	210 000.00
Sammanlagt	1 671 831 800.00	1 671 891 800.00

Säkerheter som ställts för företag inom samma koncern

euro	2019	2018
För hyreslokaliteter	5 564 051.92	6 984 036.70
För övriga förbindelser	32 199 271.58	33 016 815.40
Sammanlagt	37 763 323.50	40 000 852.10

Ställda säkerheter sammanlagt

euro	2019	2018
Inteckningar	1 671 681 800.00	1 671 681 800.00
Borgensförbindelser	37 913 323.50	40 210 852.10
Sammanlagt	1 709 595 123.50	1 711 892 652.10

21. Ansvarsförbindelser och övriga ansvar

euro	2019	2018
Hysesansvar	306 834 710.00	321 492 815.94
Elavtalansvar	1 205 734.00	1 323 047.00
Leasingansvar	1 158 467.92	1 252 768.39
Sammanlagt	309 198 911.92	324 068 631.33

Kalkyleringen av hyresansvar för år 2018 har preciserats genom att exkludera service- och marknadsföringskostnaderna.

Jämförelseårets siffror har inte ändrats. Inverkan är ca 28,3 miljoner euro.

Fastighetsinvesteringar

Bolaget är skyldigt att justera avdrag som gäller fastighetsinvesteringar som färdigställts åren 2010-2019, om den momspliktiga användningen av fastigheten minskar under justeringsperioden. Det sista justeringsåret är 2029.

Ansvarsbeloppet är högst 3 998 482 euro. År 2018 varansvarsbeloppet var högst 5 741 298 euro.

Pensionsansvar

Moderbolagets pensionsansvar är försäkrade i utomstående pensionsförsäkringsbolag. Pensionsansvaren är täckta i sin helhet.

22. Aktier och andelar

Koncernföretag

	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
Moderbolagets innehav		
Stockmann AS, Tallinn	100	100
SIA Stockmann, Riga	100	100
SIA Stockmann Centrs, Riga	63	63
Stockmann Security Services Oy Ab, Helsingfors	100	100
Oy Suomen Pääomarahotus-Finlands Kapitalfinans Ab, Helsingfors	100	100
Stockmann Sverige AB, Stockholm	100	100
Oy Hullut Päivät-Galna Dagar Ab, Helsingfors	100	100

	Andel av aktierna %	Andel av rösterna %
Dotterbolagens innehav		
Stockmann Security Oy, Helsingfors	100	100
OOO Stockmann Stp Centre, S:t Petersburg	100	100
TOV Stockmann, Kiev	100	100
AB Lindex, Göteborg	100	100
AB Lindex innehav av dotterbolagen		
Lindex Sverige AB, Göteborg	100	100
Lindex AS, Oslo	100	100
Lindex Oy, Helsingfors	100	100
Lindex Oü Eesti, Tallinn	100	100
SIA Lindex Latvia, Riga	100	100
UAB Lindex Lithuania, Vilnius	100	100
Lindex s.r.o., Prag	100	100
AB Espevik, Alingsås	100	100
Lindex H.K. Ltd, Hong Kong	99	99
Shanghai Lindex Consulting Company Ltd, Shanghai	100	100
Lindex Financial Services AB, Göteborg	100	100
Lindex India Private Ltd, New Delhi	100	100
It will fit AB, Göteborg	100	100
Lindex GmbH, Düsseldorf	100	100
Lindex Slovakia s.r.o., Bratislava	100	100
Lindex PL Sp.z.o.o., Warschau	100	100
Lindex UK Fashion Ltd, London	100	100
Lindex Commercial (Shanghai) Co.Ltd., Shanghai	100	100
Closely AB, Göteborg	75	100

	Andel av aktierna %
Gemensamma funktioner	
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Esbo	37.8
SIA Stockmann Centrs, Riga	63

Aktier i de gemensamma funktionerna redovisas i koncernen så, att i koncernens balansräkning upptas i stället för aktierna den andel av tillgångarna och skulderna i de gemensamma funktionerna som motsvarar koncernens ägarandel.

Övriga företag

	Andel av aktierna %
Moderbolagets innehav	
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Esbo	37.8
Tuko Logistics Osuuskunta, Kervo	10
Övriga	n/a

Styrelsens förslag till disposition av de utdelningsbara medlen och räkenskapsperiodens resultat

Enligt moderbolagets balansräkning 31.12.2019 var de utdelningsbara medlen 69,7 miljoner euro.

Enligt moderbolagets balansräkning 31.12.2019 står de följande utdelningsbara medlen till bolagsstämmans förfogande:

fonden för investerad fritt eget kapital	255 735 789,28
dispositionsfonden	43 728 921,17
vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder	-229 492 937,74
räkenskapsperiodens vinst	-288 075,54
	<u>69 683 697,17</u>

Styrelsen föreslår till bolagsstämman att resultatet för räkenskapsåret 2019 ska kvarlämnas på vinstmedelskontot och att inga medel ska utdelas.

Helsingfors den 12 februari 2020

Styrelsens och verkställande direktörens underskrifter av verksamhetsberättelsen och bokslutet:

STYRELSEN

Lauri Ratia

Stefan Björkman

Eva Hamilton

Esa Lager

Leena Niemistö

Tracy Stone

Peter Therman

Dag Wallgren

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Jari Latvanen

Över utförd revision av bokslutet har idag avgivits berättelse.

Helsingfors den 17 februari 2020

Henrik Holmbom
CGR

Marcus Tötterman
CGR

Översättning

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Stockmann Oyj Abp

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Stockmann Oyj Abp (fo-nummer 0114162-2) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2019. Bokslutet omfattar koncernens balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultatet, rapport över förändringarna i eget kapital, rapport över kassaflöden och noter till bokslutet inklusive en sammanfattning av betydelsefulla redovisningsprinciper samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning

- ger koncernbokslutet en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning och av resultatet av dess verksamhet och kassaflöden för året i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS), så som de antagits av EU,
- ger bokslutet en rättvisande bild av moderbolagets ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Våra uttalanden i denna rapport är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som överlämnats till moderbolagets revisionsutskott.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*.

Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernföretagen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Andra tjänster än revisionstjänster som tillhandahållits moderbolaget och koncernbolagen är enligt vår bästa kunskap och övertygelse i enlighet med bestämmelserna för dylika tjänster i Finland och vi har inte tillhandahållit förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens 537/2014 artikel 5.1. De andra tjänster än revisionstjänster som vi tillhandahållit framgår ur not 2.6. till koncernbokslutet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Materialitet

Den tillämpande materialiteten påverkar omfattningen av revisionen. Materialiteten har bestämts på basen professionellt omdöme och styr valet av revisionsåtgärder, tidpunkten för och omfattningen av revisionen samt bedömningen av noterade felaktigheter i förhållandet till bokslutet som helhet. Nivån på den av oss bestämda materialiteten baserar sig på vår bedömning av storleken av felaktigheter som ensamma eller tillsammans rimligen kan anses inverka på ekonomiska beslut som användare av bokslutet gör. Vi har också tagit i betraktande felaktigheter och/eller potentiella felaktigheter vilka på grund av kvalitativa faktorer enligt vår uppfattning är materiella för användarna av bokslutet.

För revisionen särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för räkenskapsperiodens revision. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till bokslutet som helhet, men vi ger inga separata uttalanden om dessa områden. De viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter som avses i EU förordningens 537/2014 artikel 10.2c är inkluderade i beskrivningarna av för revisionen särskilt betydelsefulla områden nedan.

Vid vår revision har vi beaktat risken att ledningen förbigår kontroller. Detta har omfattat en bedömning av om det finns indikationer på ledningens medvetna förhållande till dessa, vilket kan medföra en väsentlig risk för felaktigheter till följd av oegentligheter.

FÖR REVISIONEN SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDEN

HUR IFRÅGAVARANDE OMRÅDEN BEAKTATS I REVISIONEN

Värdering av goodwill och varumärken/moderbolagets investering i Lindex (noterna 1.2 och 3.2 till koncernens bokslut och not 10 i moderbolagets bokslut)

- I slutet av år 2019 uppgick bokföringsvärdet av goodwill och varumärken, i sin helhet hänförlig till Lindex-segmentet, i koncernbalansräkningen till sammanlagt 594 milj. euro.
- De av ledningen utförda nedskrivningsprövningarna av Lindex enheten som genererar kassaflöden baserar sig på uppskattningar av nyttjandevärdet.
- Fastställandet av centrala antaganden bakom kassaflödesprognoserna som ligger till grund för nedskrivningsprövningarna förutsätter ledningens bedömning gällande bland annat omsättningens tillväxt, diskonteringsräntan och lönsamhetens utveckling. På grund av osäkerheten i prognoserna som används i prövningarna samt storleken av balansvärdena har värderingen av goodwill och varumärken varit ett särskilt betydelsefullt område för revisionen.
- Det finns en risk att enheten som genererar kassaflöden inte presterar i enlighet med de initiala förväntningarna och prognoserna varvid bokföringsvärdet av goodwill och varumärken kan överstiga de kassaflöden som ackumuleras.
- I slutet av år 2019 underskred marknadsvärdet av moderbolagets aktiestock bokföringsvärdet av koncernens och moderbolagets egna kapital hänförligt till moderbolagets ägare.
- Vi har bedömt nedskrivningsprövningarna av goodwill och varumärken i koncernbokslutet samt moderbolagets investering i Lindex i anknytning till bokslutet 31.12.2019.
- Vi har tillsammans med KPMG:s värderings-specialister genomfört bland annat följande revisionsåtgärder:
 - Vi prövade lämpligheten i de centrala antagandena som använts i prövningsberäkningarna.
 - Vi jämförde de centrala antagandena som använts i prövningsberäkningarna, så som kassaflödesprognoser, diskonteringsräntor och tillväxtprognoser med av koncernen upprättade prognoser, med marknadsinformation från utomstående informationskällor samt med historiskt data från Stockmanns tidigare räkenskapsperioder.
 - Vi testade den aritmetiska riktigheten i beräkningarna av nedskrivningsprövningen.
 - Vi bedömde informationen i noterna gällande nedskrivningsprövningen av goodwill och varumärken, innefattande en bedömning av lämpligheten och tillräckligheten av informationen som lämnats avseende centrala antaganden och känslighetsanalyser.

Värdering av fastigheter (noterna 1.2 och 3.3 till koncernens bokslut)

- I koncernbokslutet värderar Stockmann fastigheterna som är i eget bruk till verkligt värde. De verkliga värdena baserar sig på värderingar upprättade av utomstående auktoriserade fastighetsvärderare. I slutet av
- Vi har bedömt principerna och metoderna som tillämpats vid fastställandet av de verkliga värdena. På grund av beräkningarnas natur har vi även anlitat KPMG:s värderings-

år 2019 uppgick det verkliga värdet för fastigheterna i koncernbalansräkningen till sammanlagt 668 milj. euro.

- Omvärderingen av fastigheterna som är i koncernens eget bruk till verkligt värde innehåller osäkerhetsfaktorer och ledningens subjektiva bedömningar avseende uppskattning och diskontering av kassaflöden.
- Värderingen av fastigheterna påverkas av de antaganden som använts i värderingsberäkningarna, och vilka i hög grad inkluderar ledningens bedömningar.
- De centrala antagandena gäller bland annat uppskattningar om nettointäkter från hyror, använd diskonteringsränta samt kommande investeringar i fastigheterna.

specialister för att bedöma lämpligheten i de av Stockmann fastställda verkliga värdena.

- Våra revisionsåtgärder har omfattat bland annat:
 - Vi har bedömt lämpligheten i de värderingsmodeller samt i de centrala antaganden som använts bland annat genom att jämföra dem med marknadsinformation från utomstående källor.
 - Vi utvärderade lämpligheten och tillräckligheten av informationen i noterna gällande fastigheternas värdering till verkligt värde.

Övervakning och värdering av omsättningstillgångarna (noterna 1.2 och 2.4 till koncernens bokslut)

- Stockmann idkar affärsverksamhet via ett omfattande varuhus- och modeaffärsnätverk samt näthandel, både i hemlandet och utomlands. Fungerande IT-system och interna kontroller samt ledningens övervakning är betydelsefull för att säkerställa att saldokontrollen av omsättningstillgångarna är riktig och att värderingen av dessa är vederbörlig.
- Koncernen säljer modeprodukter och övriga produkter vars efterfrågan påverkas av förändringar i konsumentbeteende och modetrender.
- Värderingen av omsättningstillgångarna påverkas av ledningens bedömningar, bland annat avseende den kommande efterfrågan på lagerartiklar. Detta kan medföra att nedskrivningar som görs på omsättningstillgångarna senare kan visa sig vara otillräckliga.

Våra revisionsåtgärder har omfattat bland annat:

- Vi har bedömt lämpligheten i processen gällande övervakning av omsättningstillgångarna samt i ledningens rapporter för uppföljning.
- Vi har utvärderat kontrollomgivningen och funktionaliteten i de systembaserade kontrollerna i de IT-system som behandlar koncernens omsättningstillgångar, innefattande kontrollen av användarrättigheter och data-säkerhet.
- Vi har deltagit i inventeringarna vid utvalda verksamhetsställen och utvärderat lämpligheten i inventeringsprocesserna i koncernens centrallager.
- Vi har utfört data-analyser för att testa riktigheten i prissättningen av omsättningstillgångarna samt tillförlitligheten i kalkyler gällande värderingen av omsättningstillgångarna.
- Vi har utvärderat principerna för värdering av omsättningstillgångar samt huruvida gjorda nedskrivningar är tillräckliga.

Finansieringen (noterna 1.1, 1.2, 3.5 och 4.8 till koncernens bokslut)

- Koncernen omförhandlade i november 2019 maturitets- och kovenantvillkoren för sina låneavtal.
- I slutet av år 2019 uppgick de räntebärande finansieringsskulderna till 412 milj. euro (588 milj. euro i slutet av år 2018).
- IFRS 16 *Hyresavtal* standarden har tillämpats sedan den 1 januari 2019 och vid bokslutstidpunkten 31.12.2019 har i koncernbalansräkningen upptagits leasingskulder på 530 milj.euro, som återspeglar nuvärdet av hyresbetalningar för ingångna hyresavtal. Koncernbalansräkningens tillgångar innehåller i sin tur tillgångar med nyttjanderätt på 486 milj.euro samt leasingfordringar på 17 milj.euro.
- Fastställandet av de antaganden som ligger till grund för beräkningen av leasingskulder samt tillgångar med nyttjanderätt förutsätter ledningens bedömningar gällande bland annat utnyttjandeperiod för hyresavtalen, avskrivningstider samt använd diskonteringsränta.
- Vi har utvärderat hur villkoren i finansieringsarrangemangen inverkar på klassificeringen och redovisningen med hänsyn till koncernbokslutets upprättandegrund samt de tillämpade redovisningsprinciperna och redovisningsstandarderna.
- Därtill har vi utvärderat lämpligheten av den i noterna presenterade informationen om finansieringsarrangemangen och de räntebärande finansieringsskulderna.
- Avseende tillämpningen av IFRS 16 - standarden har våra åtgärder omfattat bland annat:
- Vi har utvärderat principerna och beräkningarna för fastställandet av leasing-skulder.
- Vi har bedömt de i beräkningarna tillämpade antaganden avseende utnyttjandeperiod för hyresavtalen, avskrivningstider samt använd diskonteringsränta.
- Vi har för ett urval väsentligare hyresavtal jämfört villkoren med den information som använts i beräkningarna.
- Vi har utvärderat lämpligheten och tillräckligheten av informationen i noterna.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att koncernbokslutet ger en rättvisande bild enligt internationella redovisningsstandarder (IFRS), så som de antagits av EU och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av moderbolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera moderbolaget eller koncernen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av moderbolagets eller koncernens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om moderbolagets eller koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett moderbolag eller en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernbokslutet. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för vårt uttalande.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bolagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Vi förser också dem som har ansvar för bolagets styrning med en bekräftelse om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och kommunicerar alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de frågor som kommuniceras med dem som har ansvar för bolagets styrning fastställer vi vilka frågor som varit de mest betydelsefulla för räkenskapsperiodens revision och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Uppgifter om revisionsuppdraget

KPMG Oy Ab eller personer som representerar revisionssamfundet har fungerat som av bolagstämman valda revisorer oavbrutet i minst 30 år. Undertecknade har fungerat som bolagets revisorer från och med bolagsstämman på våren 2015 oavbrutet i fem år.

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen och informationen i årsberättelsen men inkluderar inte bokslutet eller vår revisionsberättelse. Vi har fått tillgång till verksamhetsberättelsen före datumet för denna revisionsberättelse.

och förväntar oss att få tillgång till årsberättelsen efter detta datum. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den ovan specificerade övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. För verksamhetsberättelsens del är det ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen som vi fick tillgång till före datumet för denna revisionsberättelse, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i den aktuella övriga informationen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Helsingfors den 17 februari 2020

HENRIK HOLMBOM
CGR

MARCUS TÖTTERMAN
CGR